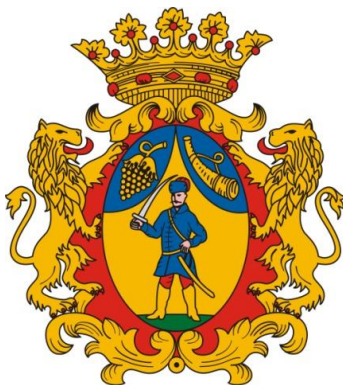

JÁSZAPÁTI JÁRÁS
FOGLALKOZTATÁSI STRATÉGIÁJA
(2017-2020)

**Készült a TOP-5.1.2- 15 – JN1-2016-00009 – azonosítószámú,
„Foglalkoztatási együttműködések Jászapáti Járásban” – című
projekt keretében.**

*„Csak a munka fejt ki, csak az tartja fel a testnek és léleknek erejét;
csak a munka tesz hasznossá magunk és polgártársainkra nézve.”*

/Deák Ferenc/

Készítette: *Első Magyar Önkormányzati
Beruházás-lebonyolító és
Projektmenedzsment Kft.*

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
Gazdasági és foglalkoztatási kontextus	7
1.1. Magyarország gazdasági és foglalkoztatási helyzete	7
1.1.1. Gazdaság.....	7
1.1.2. Foglalkoztatás	7
1.2. Jász-Nagykun-Szolnok megye társadalmi-gazdasági helyzete:	10
1.2.1. Gazdaság.....	10
1.2.2. Demográfiai helyzet:	13
1.2.3. Foglalkoztatás	14
1.2.4. Beruházás:	15
1.2.5. Mezőgazdaság:	16
1.2.6. Építőipar:	16
1.2.7. Turizmus:	17
2. Gyermekellátási szolgáltatások:	17
2.1. Bölcsődei ellátás a Jászapáti Járásban:.....	17
2.2. Óvodai ellátás a Jászapáti Járásban:.....	18
3. A Jászapáti Járás:	21
3.1. Gazdaság.....	29
3.2. Foglalkoztatás.....	31
3.3. Munkanélküliség	40
3.3.1. Az inaktív keresők, és az eltartottak:.....	40
3.3.2. Közfoglalkoztatottak.....	42
3.4. Munkaerő-piaci, vállalkozási igényfelmérés	46
3.4.1. Előzmények.....	46
3.4.2. Munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési igényfelmérés összefoglalása	47
3.4.3. Oktatási helyzetkép	51
3.4.3.1. Általános iskolai oktatás:	51
4. A szakképzés helyzete, fejlesztési lehetőségek.....	53
4.1. A szakképzés kapcsolódása a foglalkoztatási stratégiához:	62
5. Gazdaságfejlesztési irányok – stratégiai környezet.....	64
5.1. Foglalkoztatás – szakpolitikai stratégiai dokumentum 2014 - 2020	64
5.2. Jász-Nagykun-Szolnok megye stratégiai elképzelései	65
5.3. A Jászapáti Járás településeinek stratégiai elképzelései	66

5.3.1	Jászapáti	66
5.3.1.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	66
5.3.1.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások Jászapáti	68
5.3.2	Jászkisér	72
5.3.2.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	72
5.3.3.	Jászladány	74
5.3.3.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	74
5.3.3.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	75
5.3.4.	Jászsós-szentgyörgy	77
5.3.4.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	77
5.3.4.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	77
5.3.5.	Jánoshida	79
5.3.5.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	79
5.3.5.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	79
5.3.6.	Alattyán	80
5.3.6.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	80
5.3.6.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	80
5.3.7.	Jászdózsa	82
5.3.7.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	82
5.3.7.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	82
5.3.8.	Jászszentandrás	83
5.3.8.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	83
5.3.8.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	83
5.3.9.	Jászivány	84
5.3.9.1.	A település stratégiai elképzelései, céljai	84
5.3.9.2.	Tervezett települési fejlesztések, beruházások	85
5.4.	Indikatív forrástérkép	86
6.	A foglalkoztatási stratégia prioritásai, intézkedései	87
8.	Jövőkép és a stratégia céljai	92
8.1.	Jövőkép	92
8.2.	A stratégia céljai	93
9.	A végrehajtás intézményrendszere	94

Bevezetés

Jászapáti Város Önkormányzata, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatallal és a Jászapáti A Mi Városunk Alapítvánnyal konzorciumi összefogásban komplex gazdaságfejlesztési- és foglalkoztatási program megvalósítására vállalkozott, Magyarország Kormányának támogatása mellett, az Európai Unió forrásaira támaszkodva.

Mint a TOP - 5.1.2-15-JN1-2016-00009 – azonosítószámú projekt kedvezményezettjei, céljaik eléréséhez széles körű partnerséget alakítottak ki a Jászapáti Járás kiemelkedő munkaerő-piaci szereplőinek bevonásával, megalapítva a Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktumot. Az összefogáshoz önkéntesen csatlakoztak a járás települési önkormányzatai, a jelentős foglalkoztatók, munkaadói és munkavállalói érdekképviseltek, egy képzőintézmény, civil szervezetek. A Paktum keretében a járás foglalkoztatási helyzetének fellendítése, a vállalkozásfejlesztésnek és a gazdasági fellendülésnek közös, összehangolt támogatása valósul meg, amely térségi együttműködésen, szükségletfelmérésen és tervezésen alapul.

A Paktum tagjai együttműködésük keretében Foglalkoztatási Stratégiát alkotnak, melynek tevékenységei a Jászapáti Járás közigazgatási határain belül kerülnek megvalósításra.

A munkaerő-kereslet és kínálat összehangolásával, a vállalkozások aktuális munkaerő-igényeire alapozott, célzott munkaerő-piaci információnyújtás, kiválasztás és képzés eredményeképpen hatékonyabb foglalkoztatás-ösztönzés valósul meg, amelyet az újonnan alkalmazott munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó bér- és járulékutógazdálkodási lehetőségek is támogatnak. A konzorcium tagjai arra számítanak, hogy növekszik a munkavállalói mobilitás és a hátrányos helyzetű, álláskereső és inaktív emberek munkaerő-piacra történő visszatérésének esélye.

A stratégiai tervezés módszertanának alapeleme a kiindulási helyzet alapos ismerete, a legfontosabb problémák megnevezése, és ennek alapján határozott jövőkép, valamint az ehhez társítható célok kialakítása. A stratégia akkor lesz képes valós segítséget nyújtani, ha a Jászapáti Járás munkaerő-piaci problémáinak azonosítása, és annak a projekt megvalósítása során történő rendszeres felülvizsgálata maradéktalanul sikeres.

A stratégia a foglalkoztatási paktum céljainak megvalósítására, azaz gazdaságfejlesztésre, és a foglalkoztatási szint emelésére irányul. Célja, hogy iránymutatást adjon a foglalkoztatás terén meghatározó szereplők részére a Jászapáti Járás területén a foglalkoztatási szint megőrzése, valamint az inaktivitás és a munkanélküliség mérséklése érdekében.

A Paktum résztvevői tisztában vannak azzal, hogy egy országos együttműködési rendszer részesei. Programjukat a Jász-Nagykun-Szolnok megye területén hasonlóan megalakult megyei- és járási paktumszervezetek munkájával összehangolva hajtják végre. Jelen paktum foglalkoztatási stratégiájában meghatározott fejlesztési célok a helyi- és, a megyei szakpolitikai koncepciókkal harmonizálnak, a horizontális – esélyegyenlőségi és fenntarthatósági – szempontok figyelembevételével készültek és összhangban állnak a hazai és uniós szinten meghatározott célkitűzésekkel, fejlesztési irányokkal.

A járásban alapvető elvárás a vállalkozások versenyképességének és gazdasági stabilitásának megteremtése elsősorban infrastrukturális, technológiai fejlesztések által. A képzési rendszer

optimalizálása, a lakosság képzettségi szintjének emelése, modern kompetenciákkal való szélesítése a gyakorlóhelyek kialakításával, és a hiányszakmákra fókuszáló képzések ösztönzésével növeli a foglalkoztatottságot.

A paktumszervezet jelen térségi foglalkoztatási együttműködés elősegítése érdekében a Jászság másik járását érintő, a Felső-Jászságot területileg lefedő Jászberényi Járási Foglalkoztatási Paktum – koncepciójával is szoros kapcsolatot tart fent.

A Foglalkoztatási Stratégia a TOP - 5.1.2-15-JN1-2016-00009 – azonosítószámú projekt előkészítési fázisában elkészített foglalkoztatási helyzetelemzésen alapul, figyelembe véve a 2017 februárjában elfogadott, Jász-Nagykun-Szolnok megye egész területére érvényes Gazdasági- és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiában foglaltakat.

A helyzetelemzésből kiindulva megállapítást nyert, hogy jelenleg egyszerre van jelen a járásban a gazdaságból akut módon hiányzó munkaerő pótlásának igénye és az alacsonyan képzett, munkaerő-piaci integrációt igénylő álláskeresői kör, az innováció alacsony szintje, a barnamezős beruházásban felhasználható ingatlanok „bőssége”. A várható folyamatok tekintetében meg kell küzdeni a szakképzés átalakulásának kihívásaival, a rövidtávon hiányzó munkavállalók pótlásának kihívásával, a hosszabb távon várható ipari digitalizáció miatti munkaerő felesleg foglalkoztatásával, végezetül a tartósan leszakadó rétegek foglalkoztathatóságának javításával. A leginkább munkaerőhiánnyal küzdő szektor a járásban a feldolgozóipar és a gépipar mellett a mezőgazdaság. Képzettség szempontjából informatikai- és műszaki tevékenység végzésére keresnek a munkáltatók leginkább diplomás munkavállalókat. Az álláskeresők fele szakképzetlen, nekik a felnőttképzés nyújthat megoldást.

A járás turisztikai potenciálja, a turisztikai attrakciók és programok, valamint a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások szükségessége miatt kevésbé kihasznált, az alacsony látogatószámhoz erős szezonális párosul. A járási székhely, Jászapáti turisztikai vonzereje eltér ugyan a többi településétől, de országos szinten nem nevezhető számottevőnek. Ezért a megyei paktumszervezettel együttműködésben végrehajtott program keretében elő kívánjuk segíteni a térségben a vendégfogadás feltételeinek javítását.

Legfontosabb kihívások, kihívást jelentő hatások:

- Magasabb hozzáadott értékű beruházások ösztönzése, az ipari termelés teljesítményének növelése a munkaerő hatékonyságának, termelékenységének fejlesztése, technológiaváltás.
- A munkaerő-piaci szolgáltatásokkal kapcsolatos igények jelentősen átalakultak, diverzifikálódtak és egyben növekednek is a járásban.
- A járásban a helyi munkaerőpiacra bevonható munkaerő-tartalék korlátozott, a korábbiaknál sokkal időigényesebb és komplexebb feladat a munkaerő-piaci integrációs folyamat megvalósítása.
- A felső-jászsági ipari háromszög (Jászberény – Jászfényszaru - Jászárokszállás) munkaerő-elszívó hatása érződik a Jászapáti Járáson belül is, így ez a terület túlzottan befolyásolja a többi település humán erőforrás-fejlesztési lehetőségeit.
- Az iparfejlesztés helyi támogató környezetének átalakítása az új minőségi szükségleteknek megfelelően.

- A befektetés-ösztönzés társadalmi-, infrastrukturális-, és humán erőforrás környezetének segítése.
- A szociális gazdaság kiteljesedésének támogatása, a társadalmi vállalkozások inkubációja és továbbfejlesztése.
- A települések és térségeik (mikro régiók) organikus fejlődésének támogatása, a területi egyenlőtlenségek csökkentése, a helyi identitás és önfenntartó képesség növelése, a helyi gazdaság társadalom- és gazdaságformáló szerepének újrafelfedezése, bővülésének és hálózatosodásának támogatása.
- Az iparvállalati koncentrációból fakadó kockázatok csökkentése, járáson belüli relokáció támogatása, a középvállalkozások erősítése.
- Vállalati elvárás a járásban, hogy a felsőoktatásból kikerülő fiatalok az adott szakterületre vonatkozó szakmai tananyag mellett a vállalatnál hasznosítható egyéb készségekkel és képességekkel is rendelkezzenek, melyek a kooperatív és duális képzési programok kiterjesztésével fokozhatók

A járási beavatkozások esetében végső cél, hogy a jelenlegi reaktív munkaerő-piaci beavatkozások proaktívvá váljanak, mely folyamat eredményeként a magasabban képzett, új kompetenciákkal bíró munkavállalók piacának megteremtésével a vállalkozó szellemű, innovatív helyi gazdaság és társadalom kialakítása elérhető vízió.

Gazdasági és foglalkoztatási kontextus

1.1. Magyarország gazdasági és foglalkoztatási helyzete

1.1.1. Gazdaság

Magyarország külkereskedelmi mérlege 2016-ban 9,9 milliárd eurós többletet mutatott, az egyenleg 1,8 milliárd euróval javult az előző évhez képest. A Nemzetgazdasági Minisztérium Államháztartásért Felelős Államtitkárságának 2017 elején kiadott közleménye (Tájékoztató az államháztartás központi alrendszerének 2016. évi előzetes főbb pénzügyi folyamatairól (2017. január) szerint az államháztartás központi alrendszerének 2016. évi előzetes hiánya 848,3 milliárd forint lett, ami 388,9 milliárd forinttal alacsonyabb a 2015. évi hiányhoz képest. Ezen belül a központi költségvetés 771,6 milliárd forintos, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 75,2 milliárd forintos, míg az elkülönített állami pénzalapok 1,5 milliárd forintos deficittel zárták az évet. 2015-ben az államháztartás központi alrendszerének hiánya 1237,2 milliárd forint volt.

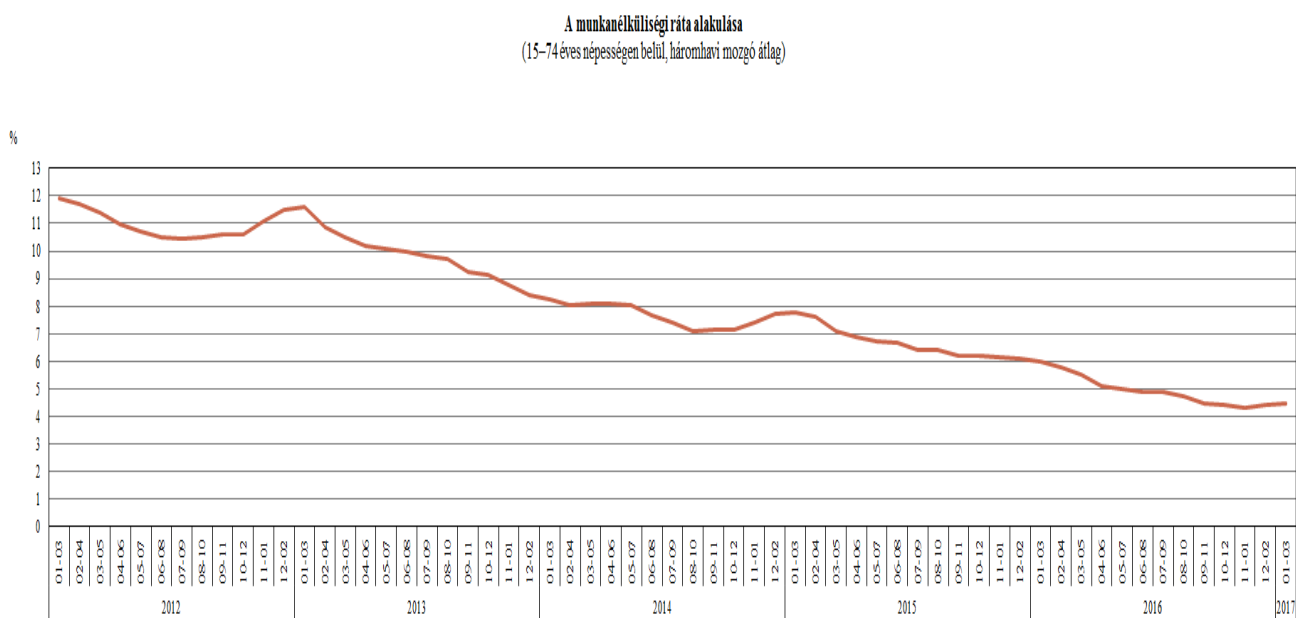
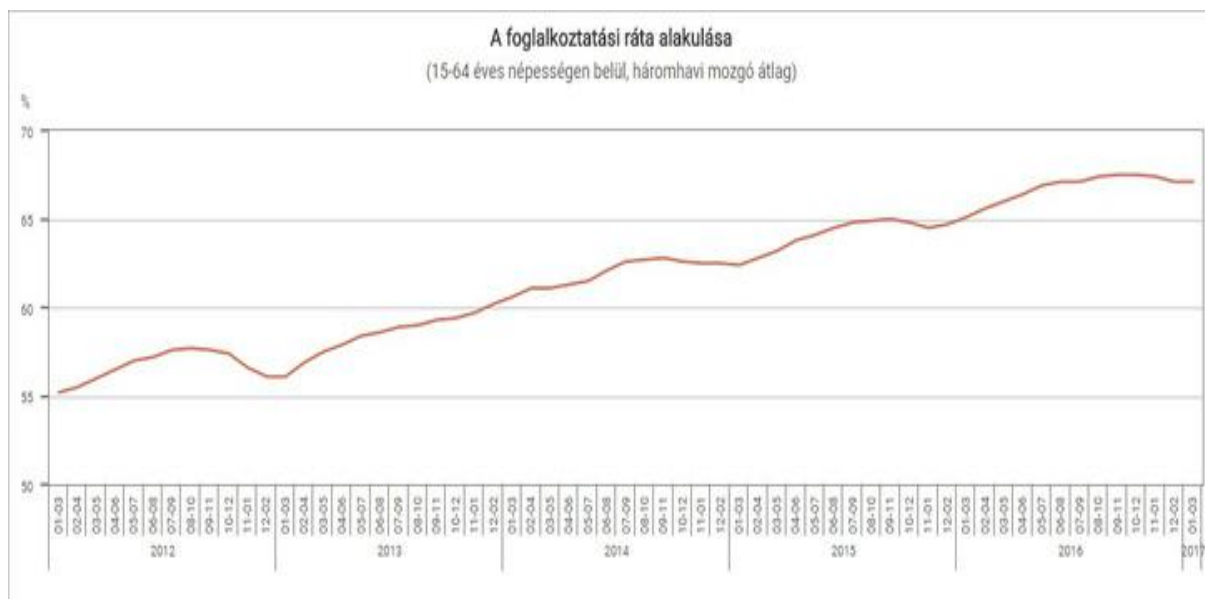
Az utóbbi két évet (2015-16) vizsgálva megállapítható, hogy a különbség oka döntően a foglalkoztatáshoz kapcsolódó magasabb adóbevételekre vezethető vissza, amely a kedvező gazdasági folyamatoknak és gazdaságfehérítő, valamint foglalkoztatáspolitikai intézkedéseknek volt köszönhető.

A KSH adatai alapján 2016-ban kiváló évet zárt a mezőgazdaság, az elérhető adatok szerint 8,5%-kal nőtt a mezőgazdaság kibocsátási volumene, amihez a növénytermesztési termékek termelése nagyobb, az állattenyésztés kisebb mértékben járult hozzá. Előbbi volumene közel 13, utóbbié 3,1%-kal haladta meg az előző évit. A gabonafélék, az ipari növények, valamint az élő állatok kibocsátása húzta az ágazat teljesítményét, kiemelkedő termés mennyiséget takarítottak be többek között búzából, kukoricából, napraforgóból és repceből is.

2016-ban az ipari termelés volumene 0,9 %-kal emelkedett, az egy évvel korábbi 7,4 %-os növekedést követően. Ezen belül a három nemzetgazdasági ág közül az energiaipar kibocsátása stagnált, míg a bányászaté 19,7 %-kal visszaesett 2015-höz viszonyítva. A feldolgozóipari termelésének volumene 1,4 %-kal nagyobb volt az előző évinél. A járműgyártás kibocsátása csak 0,3 %-kal emelkedett. Az élelmiszer, ital és dohánytermék gyártása szintén mérsékelten növekedett (1,4%), míg a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásáé 9,3 %-kal nőtt.

1.1.2 Foglalkoztatás

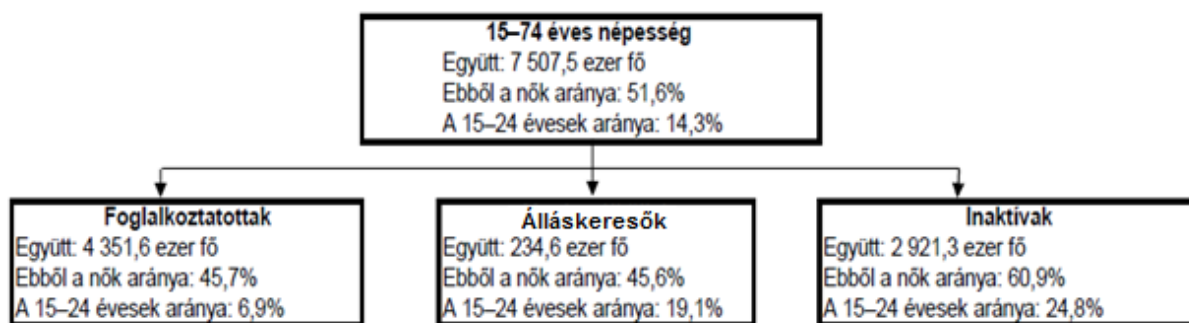
A gazdasági világválság, valamint a munkaerőpiac stabilizálódását követően 2012-től folyamatosan javul a foglalkoztatás hazánkban, 5 év alatt 55%-ról 67%-ra emelkedett a foglalkoztatási ráta.

Az elmúlt évben – a korábbi évek tendenciájának folytatásaként – tovább bővült a foglalkoztatottság és mérséklődött a munkanélküliség:

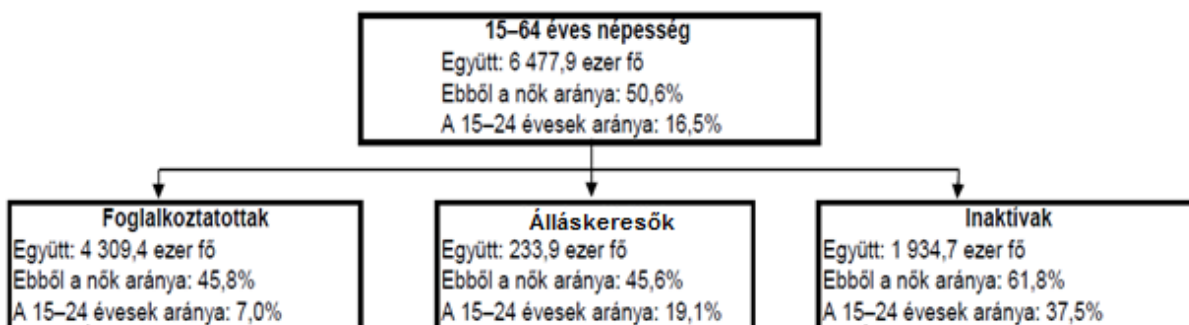
- A 15–74 éves foglalkoztatottak száma átlagosan – a 2015. évi 4 millió 210 ezerrel szemben – 4 millió 351 ezer fő volt, 141 ezerrel több, mint 2015-ben (ebbe a létszámba beletartoznak a közfoglalkoztatottak is).

A 15-74 éves népesség munkaerő-piaci státusa 2016-ban

- A 15–64 évesek közé 4 millió 309 ezer foglalkoztatott tartozott, számuk egy év alatt 133 ezer fővel (3,2%-kal) emelkedett, foglalkoztatási arányuk pedig 2,6 százalékponttal magasabb volt (66,5%), mint az előző évben.

A 15-64 éves népesség munkaerő-piaci státusa 2016-ban

- Pozitív tendenciaként figyelhető meg, hogy nőtt a foglalkoztatottak száma és aránya a munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok körében is. Ezen korcsoportok foglalkoztatási aránya a 2015. évi 25,7 százalékról 2016-ra 28,2%-ra emelkedett.

A munkanélküliségi ráta korcsoportok szerinti megoszlása (%) (Forrás: KSH)

Év	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	Összesen
	évesek										
2014	38,4	18,7	9,4	7,5	6,4	6,4	5,8	5,8	6	7,6	7,7
2015	32,6	15,6	8,4	6,5	5,8	5,2	5,2	5,8	5,1	7,4	6,8
2016	26,3	11,5	6,3	4,8	4,6	3,8	3,7	4,5	3,8	5,6	5,1

1.2. Jász-Nagykun-Szolnok megye társadalmi-gazdasági helyzete:

1.2.1 Gazdaság

Jász-Nagykun-Szolnok megyében az egy főre jutó GDP értéke az országos átlagtól jelentősen elmarad. A megye összteljesítménye a bruttó hazai termékhez (GDP) való hozzájárulás tekintetében az utóbbi évek jelentős javulásának ellenére is gyengének mondható. Országos viszonylatban vizsgálva Jász-Nagykun-Szolnok megye 2010 óta a 14. és a 16. hely között áll a megyék rangsorában, a 2016. évi megyék közti rangsorban a 14. helyet foglalta el. A helyezések javulásában jelentős szerepet játszott az ipar teljesítményének, azon belül a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártásának, a gépiparnak és a műanyag iparnak a folyamatos bővülése. A GDP ágazati megoszlása alapján a mezőgazdaság, vad-, erdő- halgazdálkodás aránya 7,6%. Az ipar, építőipar aránya 41%, tercier és kvaterner szektor aránya valamivel több, mint 51%. Fontos tényező a megyei GDP alakulásának szempontjából, hogy a szolgáltatásban foglalkoztatottak százalékos aránya mind az országos mind pedig a régiós értékektől elmarad.

A térség (megye) helye az országban (Ország összesen = 100)

Terület	6,0 %
Lakónépesség *	3,8 %
Foglalkoztatott **	3,7 %
Regisztrált vállalkozás ***	3,1 %
Beruházások teljesítményértéke	2,1 %
Ipari termelés ****	4,9 %
Építőipari termelés	2,6 %
Épített lakás	1,1 %
Vendégéjszaka	2,0 %

Megjegyzések:

* 2016. január 1-jén.

** 2016. IV. negyedévében.

*** 2016. december 31-én.

**** A 4 főnél több foglalkoztató vállalkozások telephelyein.

(Forrás: www.jnszm.hu)

Összehasonlító adatok (megye – ország) 2016. I-IV. negyedév:

Megnevezés	Jász-Nagykun-Szolnok	Ország
Népesség száma (ezer fő)	376,3	9.830,5
Foglalkoztatási arány (%)	57,3	58,8
Munkanélküliségi ráta (%)	5,4	4,4
Alkalmazásban állók száma (ezer fő)	94,4	2.977,9
Havi bruttó átlagkereset (Ft)	206.772	263.171
1000 lakosra jutó vállalkozás	139	173
Teljesítményérték (millió Ft) (beruházás)	83.535	4.027.034
Egy lakosra jutó teljesítményérték (ezer Ft)	222,8	410,3
Egy lakosra jutó termelési érték (ezer Ft)	3.556,6	2.798,0
Épített lakás (db)	114	9.994
Vendégek száma (ezer fő)	194,8	11.126,9
Vendégéjszakák száma (ezer db)	549,2	27.695,5

(Forrás: www.jnszm.hu)

A megye ipargazdaságának jelentőségét mutatja, hogy az Észak - Alföldi Régió teljesítményéből a legnagyobb mértékben, mintegy 47,8%-kal részesedik. A megye gazdasága az elektronikai termékek gyártásával kapcsolódik a világpiachoz.

Az ipar exportorientált, az összes árbevételből az export részaránya 2015-ben elérte az 53,9%-ot, mellyel a megye exportja fajlagosan az országos átlag mintegy kétszerese.

Állattartás szempontjából az Észak-Alföldi Régió vezető szereppel bír az ország egészéhez viszonyítva. A KSH 2016. évi adatai alapján a növénytermesztés vonatkozásában általánosan megállapítható, hogy a megyében az Alföld természeti adottságainak köszönhetően az országos átlagtól eltérően a szántóterületek aránya magasabb, az erdőterületek aránya pedig alacsonyabb. Általánosságban elmondható, hogy az időjárási ingadozásokat is figyelembe véve egy pozitív termelékenységi görbe rajzolódik ki az elmúlt 3 évi termésátlagok tekintetében. Mindezen emelkedő mezőgazdasági mutató ellenére azonban a mezőgazdaság egy főre eső megyei GDP-re való összes ráhatása meglehetősen alacsony. Ennek oka mind a növénytermesztés, mind az állattenyésztés vonatkozásában az alacsony szinten feldolgozott termékek nagy aránya.

A megye összes gazdasági teljesítményének alakulásához kismértékben hozzájárul még az egyre bővülő szállítás-raktározás, ahol főként a belföldi értékesítés a jellemző, de emellett az exportértékesítés is évről évre növekszik. Fontos kiemelni, hogy a KSH legfrissebb adatai szerint 2015-ben a megyében az átlagos foglalkoztatási szint a szállítás raktározás területén volt a legmagasabb.

A villamos energia-termelés, a vendéglátóipar, és a bányászat elenyésző mértékben képes hozzájárulni a megye teljesítőképességének alakulásához.

A megújuló energiaforrás adottságok ugyanakkor kiválóak a megyében (termálvíz, nap, geotermikus), hasznosításuk (elsősorban turisztikai) fokozatosan javul. A turisztika területére jellemző egy erőteljes 2012. évi visszaesést követően beálló folyamatos növekedés 2015-ig.

Meg kell említeni a Jász-Nagykun-Szolnok megye területén megvalósuló kiemelt beruházásokat is, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciált rejtnek magukban. Ezek a kiemelt beruházások a megvalósulási helyszín elhelyezkedésétől függetlenül a megyei szintű foglalkoztatási együttműködés – a TOP-5.1.1-15 sz. támogatási konstrukció – keretében létrejött paktumszervezetet hatókörébe tartoznak:

- A KALL Ingredients Kft. - a 179/2015.(VII.7.) Korm. rendelet értelmében minősül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak - tevékenységét Tiszapüspökiben végzi. A Szolnok Megyei Jogú Város területén fémipari gyártó üzem megvalósítására irányuló beruházás melyet a kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított 74/2017. (III. 31.) Korm. rendelet).
- A Közép – Tisza – vidéki ízügyi Igazgatóság működési területén árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése a Közép-Tiszán, melyet a kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított (285/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet).
- A Kormány 1366/2012.(IX.14.) sz. kormányhatározata alapján a Szolnoki Ipari Parkban létrehozásra kerülő citromsav gyár beruházási projekt
- A Kormány 285/2016. (IX. 21.). Korm. rendelet alapján belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója Karcag, Kunmadaras, Kunhegyes, Abádszalók területén.
- Jászvári vízgazdálkodási rendszer rekonstrukciója I. ütem megvalósítása (285/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet).
- A Dispomedicor Zrt. – a 299/ 2015.(X.15.) Korm. rendelet értelmében minősül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak. Tiszafüreden különféle orvosi eszközök gyártását és értékesítését végzi a legmodernebb gyártó és ellenőrzési eszközök segítségével.
- VTT Hullámtér rendezése a Közép-Tiszán, melyet a Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított a 285/2016. (IX. 21.) Kormány rendelet alapján.
- A Belügyminisztérium börtön objektum építését tervezi Kunmadarason.
- 2016. április 20-án elkezdődött a Thyssen Krupp Presta Hungary új autóiipari gyárának építése a Jászfényszaru Ipari Parkban. A cég több mint 30 milliárd forint beruházással hoz létre motoralkatrészeket és kormányrendszereket gyártó üzemcsarnokot a településen. Az üzemben 2018-tól készülnek elektromechanikus rásegítésű kormányrendszerek, valamint hengerfejbe integrált vezérműtengelyek a nemzetközi autóiipar számára. Ezen a telephelyen közel 500 új munkahely létesül a közeljövőben.

2016. év végén a megyében 56 ezer gazdasági szervezetet tartottak nyilván, 0,4%-kal többet, mint egy évvel korábban. A szervezetek 93%-a vállalkozás volt. Ezek 19%-át társas vállalkozásként, 81%-át önálló vállalkozóként regisztrálták. Az önálló vállalkozók száma 1,4%-kal növekedett, a társas vállalkozásoké 4,4%-kal csökkent. A megyei székhelyű társas vállalkozások 68%-át korlátolt felelősségű, 27%-át betéti társaságok adták, részvénytársaságként 87 db cég szerepelt a nyilvántartásokban. Az előző év azonos időpontjához képest a korlátolt felelősségű és a betéti társaságok száma mérséklődött, a részvénytársaságoké bővült. A 42 ezer önálló vállalkozó 44%-a mellék-, 31%-a főfoglalkozásúként, 25%-a nyugdíj mellett tevékenykedett. A legtöbb vállalkozás (22 ezer) mezőgazdasági profilú volt. Fő tevékenységük alapján az előbbi mellett az ingatlanügyletek (5,3 ezer), a kereskedelem (5,0 ezer), illetve a tudományos és műszaki tevékenység (3,7 ezer) nemzetgazdasági ágakban nyilvántartott vállalkozások voltak a legjellemzőbbek.

A megyében 9 járás funkcionál, melyek között gazdasági téren jelentős eltéréseket találunk, két járás (Szolnoki és Jászberényi) a többi járáshoz viszonyítva fejlettnak számít, míg a többi 7 járás kevésbé fejlett gazdasági területnek minősül.

A megye gazdaságát nagymértékben meghatározó cégek döntő többsége a megye nyugati részén található, a szolnoki és a jászberényi járásban koncentrálódik, míg a többi járás peremterületként funkcionál.

- Magyarország 25 legnagyobb árbevételű produkáló cégei között a 7. és a 25. jászszági munkáltató.
- Magyarország 25 legnagyobb exportáló cégei között a 7. és a 18. jászszági munkáltató.
- Jász-Nagykun-Szolnok megye társas vállalkozásai által foglalkoztatott több mint 63 ezer fő 37,5 %-át jászszági vállalkozások alkalmazták.

1.2.2. Demográfiai helyzet:

Demográfiai jellemzőinek vizsgálata során megfigyelhető, hogy Jász-Nagykun-Szolnok megye népsűrűsége (67 fő/négyzetkilométer) – 2016. évi adatok szerint – az országos átlagnál (106 fő/négyzetkilométer) jelentősen alacsonyabb. A számottevő népességcsökkenés – melynek oka elsősorban a lakosság természetes fogyása – mellett a megyét az elöregedés, és a nagymértékű belföldi elvándorlás is sújtja.

Az elmúlt évben azonban az országos folyamathoz hasonlóan mérséklődött a népesség természetes fogyása. A KSH 2016. I-IV. negyedévi adatai alapján (Fókuszban a megyék – www.ksh.hu) 2016-ban nőtt az élve születések száma, csökkent a halálozásoké, így az országoshoz hasonlóan mérséklődött a népesség természetes fogyása a 2015. évben mérthez képest.

A megyében 3.700 gyermek született és 5.500 személy hunyt el. Az élve születések száma 3,6%-kal nőtt, a halálozásoké 2,8%-kal mérséklődött az előző évhez képest. A természetes fogyás 1.800 fővel csökkentette a megye lakónépességét, 14%-kal kisebb mértékben, mint 2015-ben. 2016-ban 1.900 házasságkötés volt 7,7%-kal több, mint az előző évben.

1.2.3. Foglalkoztatás

A népesség képzettségét tekintve pozitív folyamatok jellemezték a térséget az elmúlt években. 2015-re az általános iskola 8. évfolyamát elvégzők aránya 93%-ra növekedett, továbbá az egyetemet, főiskolai tanulmányokat sikeresen elvégzők száma is jelentős mértékben emelkedett. Mindazonáltal megyei szinten a munkanélküliség elsődleges problémája az alacsony iskolai végzettségűek, valamint szakképzettséggel nem rendelkező álláskereső túlzottan nagy aránya.

Az álláskereső aránya korcsoportonként eltérő, hiszen nem egyenlő munkaerő-piaci pozíciókkal és esélyekkel bírnak. 2016-ban országos szinten az álláskereső aktív népességhez viszonyított relatív mutatója (munkanélküliségi ráta) 5,1 % volt. Az Észak – Alföldi Régióban ugyanez az arány 9,2 %, Jász-Nagykun-Szolnok Megyében pedig 6,6 % volt.

Jász-Nagykun-Szolnok megye munkaerő-piaci részvételi aránya – időszakos visszaesésekkel – emelkedést mutat. A pozitív gazdasági tendenciák ellenére még mindig jelentős azoknak a száma, akik átmenetileg vagy tartósan távol maradnak a munkaerőpiactól. A megye versenyképességét tekintve kulcsfontosságú tényező az inaktív népesség mobilizálása. A KSH lakosság körében végzett munkaerő felmérése alapján a 2016-os év egészét figyelembe véve a megye 15 – 74 év közötti 159.700 fő állt foglalkoztatásban, ezzel szemben 11.300 fő volt munka nélkül, a gazdaságilag inaktívak csoportjába 113.300 fő tartozott.

Jász-Nagykun-Szolnok megye 15-64 éves népességének gazdasági aktivitása

A 15-64 éves népesség gazdasági aktivitása (2016)								
Területi egység	Foglalkoztatottak	Álláskereső	Gazdaságilag aktív	Gazdaságilag inaktív	Népesség	Munkanélküliségi ráta	Aktivitási arány	Foglalkoztatási ráta
	ezer fő					%		
Jász-Nagykun-Szolnok	158,5	11,0	169,5	75,3	244,8	6,5	69,2	64,7
Észak-Alföld	609,3	62,3	671,6	310,7	982,3	9,3	68,4	62,0
Összesen	4 309,4	233,9	4 543,2	1 934,7	6 477,9	5,1	70,1	66,5

A foglalkoztatottak száma 2016-ra elérte a 162.800 főt, amely öt év alatt 16%-kal, azaz 21.400 fővel emelkedett. A foglalkoztatási ráta 57,3%, amely még jelentősen elmarad az Európai Unió és Magyarország célkitűzésétől. A munkanélküliségi ráta öt év alatt több mint felére, 6,1%-ra csökkent. A KSH. 2016. III. negyedévi felmérése alapján az álláskeresők száma a megyében 10.600 fő.

2016. IV. negyedévében a munkaerő-piaci mutatók az országosnál nagyobb ütemben javultak. A foglalkoztatás bővült, és a munkanélküliség szintje kisebb volt az egy évvel korábbinál. A bruttó átlagkereset 2016-ban 5,9 %-kal haladta meg az előző évit. A KSH munkaerő-felmérése alapján 2016. IV. negyedévében a megye 15-74 éves népességének 60,6%-a, 172 ezer fő tartozott a gazdaságilag aktív körébe. Közülük 162 ezren foglalkoztatottként, 9 ezren álláskeresőként jelentek meg a munkaerőpiacon. A foglalkoztatottak száma 4,3%-kal nőtt, míg a regisztrált álláskeresőké 3,1%-kal csökkent. A változás mértéke mindkét esetben meghaladja az országos átlagot.

Az év utolsó negyedévében a 15-74 éves népességben belül 57,3%-ra emelkedett a foglalkoztatottak aránya, ami 1,5 százalékponttal alacsonyabb volt az országos átlagnál. A gazdaságilag aktív népesség körében 5,4%-ra mérséklődött az álláskereső aránya, a megye munkanélküliségi rátája az országos átlagnál 1 %-ponttal magasabb volt. A gazdaságilag inaktívak közé 112 ezren tartoztak, 4,5%-kal

kevesebben, mint egy évvel korábban. 2016-ban átlagosan 94 ezren álltak alkalmazásban, 1,5%-kal többen, mint egy évvel korábban.

2015-höz képest a fizikai és a szellemi foglalkozásúak létszáma az országosnál kisebb mértékben bővült. Az alkalmazottak 63%-át foglalkoztató versenyszférában 1,1%-kal, a költségvetési szerveknél 1,2%-kal nőtt az állomány. A keresetek egy év alatt az országos átlagnál kisebb mértékben emelkedtek. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó keresete átlagosan 5,9%-kal 207 ezer forintra, az adókedvezmények nélküli nettó átlagkeresetük 7,5%-kal 138 ezer forintra nőtt. A keresetek 2016-ban is jelentősen, 21%-kal voltak alacsonyabbak az országos átlagnál.

A nyilvántartott álláskeresők száma a megyében 2012 óta csökken. Az álláskeresők 10%-a pályakezdő volt 2016 év végén, számuk 27%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbinál. A pályakezdő álláskeresők 48%-a legfeljebb általános iskolai, 49%-a középfokú végzettséggel rendelkezett, 28%-uk diplomás volt. A nyilvántartott álláskeresők 59%-a legfeljebb fél éve, 29%-a több mint egy éve volt állás nélkül. Szociális ellátásban az álláskeresők 30%-a, álláskeresői járadékban vagy álláskeresői segélyben 21%-a részesült. 2016. december végén 5.766 betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván. A megyében tehát egyszerre van jelen a munkanélküliség, és a betöltetlen álláshelyek megléte.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a foglalkoztatási arány 56,2, a munkanélküliségi ráta pedig 6,6 % volt. A megyei foglalkoztatási arány 1,8%-ponttal maradt el az országos átlagtól, míg a munkanélküliségi ráta 1,5% ponttal haladta meg azt.

A közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő átvezetésének szükségességét indokolja, hogy 2016. év végén a megyében közel 12.000 fő vett részt közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatásban résztvevők több mint fele csak alapfokú, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik, azonban 222-en főiskolai vagy egyetemi végzettséggel dolgoztak közfoglalkoztatottként az elmúlt év végén.

1.2.4. Beruházás:

2016-ban a megyei székhelyű szervezetek 84 milliárd forintot fordítottak beruházásokra, összehasonlítva áron 34 %-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A beruházások volumenének visszaesését elsősorban az ipari fejlesztések 33 %-os csökkenése okozta. A mezőgazdaságban összehasonlítva áron 13%-kal többet, a kereskedelemben a 2015. évi 1,6-szeresét fordították beruházásokra. Az egy évvel korábbihoz képest valamennyi kereskedelmi ágazatban jelentős fejlesztéseket valósítottak meg, 2016-ban a pénzeszközök 43 %-át a nagykereskedelemben realizálták, a kiskereskedelem 35 %, a gépjármű, motorkerékpár kereskedelem, javítás pedig 22 %-os részarányt képviselt.

A fejlesztések 60 %-a az iparban koncentrált. A mezőgazdaságba a beruházásra fordított összegek 12 %-a, a szállítás, raktározás gazdasági ágba 10 %-a, a kereskedelemben 6 %-a került.

2016-ban a fejlesztésre fordított pénzeszközök 30 %-át épületek és egyéb építmények építésére, 56 %-át gépek és berendezések, 11 %-át pedig járművek vásárlására fordították. Az egyéb – tenyész- és igásállatok, ültetvény, erdő, föld stb. vásárlására fordított – beruházások aránya 3,1 %-ot tett ki. Az újonnan beszerzett gépeknek és berendezéseknek 70 %-a, a járműveknek 95 %-a importból származott.

1.2.5. Mezőgazdaság:

2016-ban 182 ezer hektáron 912 ezer tonna gabonát termesztettek Jász-Nagykun-Szolnok megyében. A 2015. évinél 1,0 %-kal kisebb területről 9,6 %-kal több terményt takarítottak be. A gabonaterület legnagyobb részéről, 56 %-áról búzát arattak, a kukorica aránya 21 %-ot tett ki. Az olajos növények közül a napraforgó a meghatározó, de a repce termesztése is egyre jelentősebb. 2016-ban az előző évhez képest 24 %-kal nagyobb területről, 21 ezer hektárról arattak repcét. Napraforgómagból a 2015. évinél 38 %-kal több, 215 ezer tonna termett, a repcetermés pedig 66 ezer tonnára, 1,6-szeresére emelkedett. Lucernát 17 ezer hektárról kaszáltak, és 93 ezer tonna szénát gyűjtöttek be. A fajlagos hozamok a búza, az őszi árpa és a tritikálé kivételével kedvezőbben alakultak. Legnagyobb mértékben a kukorica termésátlaga emelkedett, amelyből hektáronként az előző évi 1,5-szeresét takarították be.

A főbb szántóföldi növények 2016. évi hektáronkénti hozamai a búza és a tritikálé kivételével meghaladták az előző évit. A főbb haszonállatfajok december 1-jei állománya a szarvasmarha kivételével az egy évvel korábbinál több volt.

A megyében a 2016. december 1-jei állatszámolás adatai szerint a szarvasmarha kivételével valamennyi főbb haszonállatfajból többet tartottak, mint egy évvel korábban. Legnagyobb mértékben a juhok száma gyarapodott. A szarvasmarha-állomány 2015. decemberihez képest 11 %-kal, 49 ezerre csökkent. A tehének száma hasonló mértékben, 25 ezerről 23 ezerre fogyatkozott. A sertésállomány 7,0 %-kal bővült, a 250 ezer sertés az országos egyedszáma 8,7 %-át képviselte. Az anyakocák száma hasonló mértékben emelkedett, 2016. december elején 16 ezer volt. 90 ezer juhot tartottak, egy év alatt 16 %-kal bővült az állomány. Az anyaállatok egyedszáma ezt meghaladó mértékben, 25 %-kal nőtt. Tyúkokból az előző évinél 6,4 %-kal többet gondoztak, de a 759 ezres állomány még mindig jelentősen elmaradt a 2014. december elején rögzített állománytól.

1.2.6. Építőipar:

A megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari szervezetek termelési értéke 2016-ban 34 milliárd forintot ért el, ami az országosnál nagyobb mértékű, 29 %-os volumencsökkenést jelent az egy évvel korábbihoz képest. A termelési érték 35 %-át az épületépítések, 65 %-át az egyéb építmények adták. Az épületek építésénél a termelés az előző évihez viszonyítva 5,8 %-kal csökkent, az egyéb építmények építésének volumene 37 %-kal esett vissza. A vállalkozások által 2016 folyamán megkötött új szerződések értéke 34 milliárd forintot tett ki, volumene az előző évi csaknem felére apadt. Az építőipari vállalkozások december végi szerződésállománya 11 milliárd forint volt, volumene 29 %-kal maradt el az elő év végi bázistól.

A megyében 2016-ban 114 új lakásra adtak ki használatbavételi engedélyt, az egy évvel korábbinál 32%-kal kevesebbre. Országosan ugyanakkor 31 %-kal nőtt a lakásépítések száma. A lakások 54%-a Szolnokon, 32 %-a a többi városban, 13 %-a a községekben épült. A lakások 83%-át természetes személyek, 17 %-át vállalkozások építették. Az új lakások átlagos alapterülete (111 m²) 7 m²-rel nőtt az előző évhez képest. 2016-ban az építési engedélyek és egyszerű bejelentések száma együtt 299 volt, és 4,2%-kal meghaladta az előző évit.

1.2.7. Turizmus:

A megye kereskedelmi szálláshelyeit 2016-ban 195 ezer vendég összesen 549 ezer vendégéjszakára vette igénybe. A vendégek száma 4,6%-kal, a vendégéjszakáké 4,9%-kal haladta meg az előző évit. A vendégek 88%-át kitevő belföldiek a 2015. évinél 1,3%-kal több vendégéjszakát tölthettek el. A külföldiek vendégéjszakái az előbbinél nagyobb mértékben, 22%-kal emelkedtek.

A Lengyelországból és a Németországból érkezők a külföldi vendégkör 45%-át, és a külföldi-vendégéjszakák 55%-át adták. A vendégek fele a szállodákat választotta szálláshelyül. A megye szállodái 7,6%-os forgalomnövekedést regisztráltak. A kereskedelmi szálláshelyek 2016. évi bruttó bevétele 4,5 milliárd forint volt, folyó áron 2,8%-kal több, mint egy évvel korábban. A bevétel 62%-a a szállásdíjakból, 21%-a a vendéglátásból adódott. SZÉP-kártyával a belföldi bruttó szállásdíj 23%-át fizették ki az elfogadóhelyeken, 483 millió forint értékben.

Összefoglalva: Az elmúlt években a megye országon belüli súlya lényegében stabilitást mutatott. A térség társadalmi, gazdasági folyamatai az országos tendenciát követték. Ez alól kivétel a jelentős ingadozást mutató munkanélküliségi ráta, a megyén belül jelentős különbségek mutatkoznak e tekintetben. Ennek egyik oka a munkahelyek erőteljes területi koncentrációja a megye nyugati felében.

2. Gyermekellátási szolgáltatások:

2.1. Bölcsődei ellátás a Jászapati Járásban:

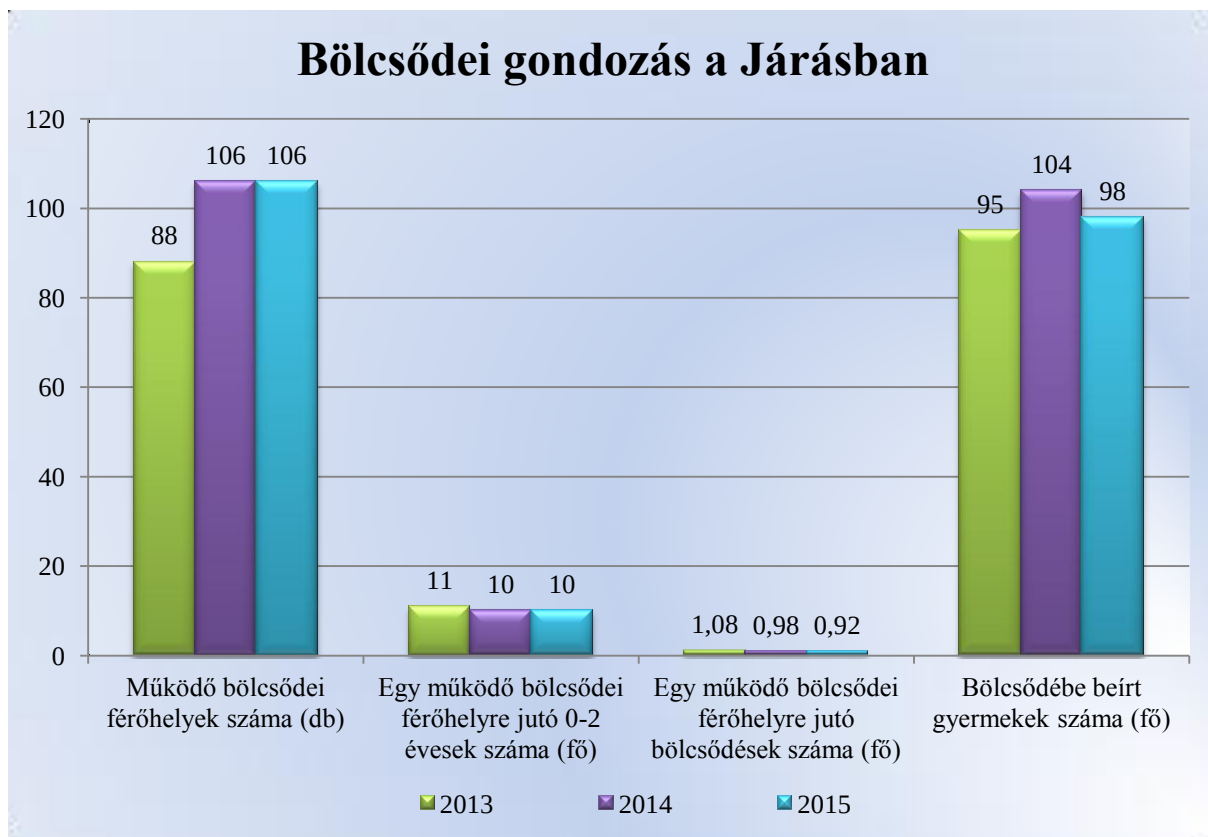
A további, és mélyebben gyökerező foglalkoztatást befolyásoló kérdések feltárása során elengedhetetlen vizsgálni azokat a javarészt külső tényezőket, amelyek egy munkavállaló letelepedését, munkába állását befolyásolják. A letelepedés sokkal biztosabban és tartósan történik meg ott, ahol a családalapításhoz szükséges feltételek rendelkezésre állnak. E feltételek közül az egyik – talán az egyik legfontosabb – a gyermekek ellátását szolgáló intézmények megléte, a szolgáltatás minősége. A nők munkába állását, a család biztonságát segíti, ha van egy adott településen bölcsődei ellátás. A városokban, főleg a járási székhelyen az sem mindegy, hogy hol helyezkedik el a bölcsőde.

Az Országgyűlés a 2015. december 15-ei ülésén fogadta el az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvényt, mely –egyebek között –módosította a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (a továbbiakban: Gyvt.). A módosítás következtében 2017. január 1. napjától egységes szabályozás lép életbe a gyermekek napközbeni ellátására vonatkozóan. 2017. január 1-én lép hatályba a Gyvt. 94. § (3a) bekezdése, mely szerint, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított -3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

A Kormány célja, hogy a 2018-ig a jelenleginél tizenhéttezerrel több férőhely legyen a három évnél fiatalabb gyermekek számára a nappali ellátásukat biztosító intézményekben. A hatályos rendelkezés

alapján csak a tízezernél több lakossal rendelkező városoknak kell bölcsődét üzemeltetniük, a jövőben mindenhol kell majd ilyen intézményt fenntartani, ahol legalább öt gyermek után igénylik.

A Gvyt. a bölcsődei ellátás területén három ellátási formát vezet be: az úgynevezett mini bölcsődét, a munkahelyi bölcsődét, illetve a családi bölcsődét. A mini bölcsőde személyi és tárgyi feltételeiben

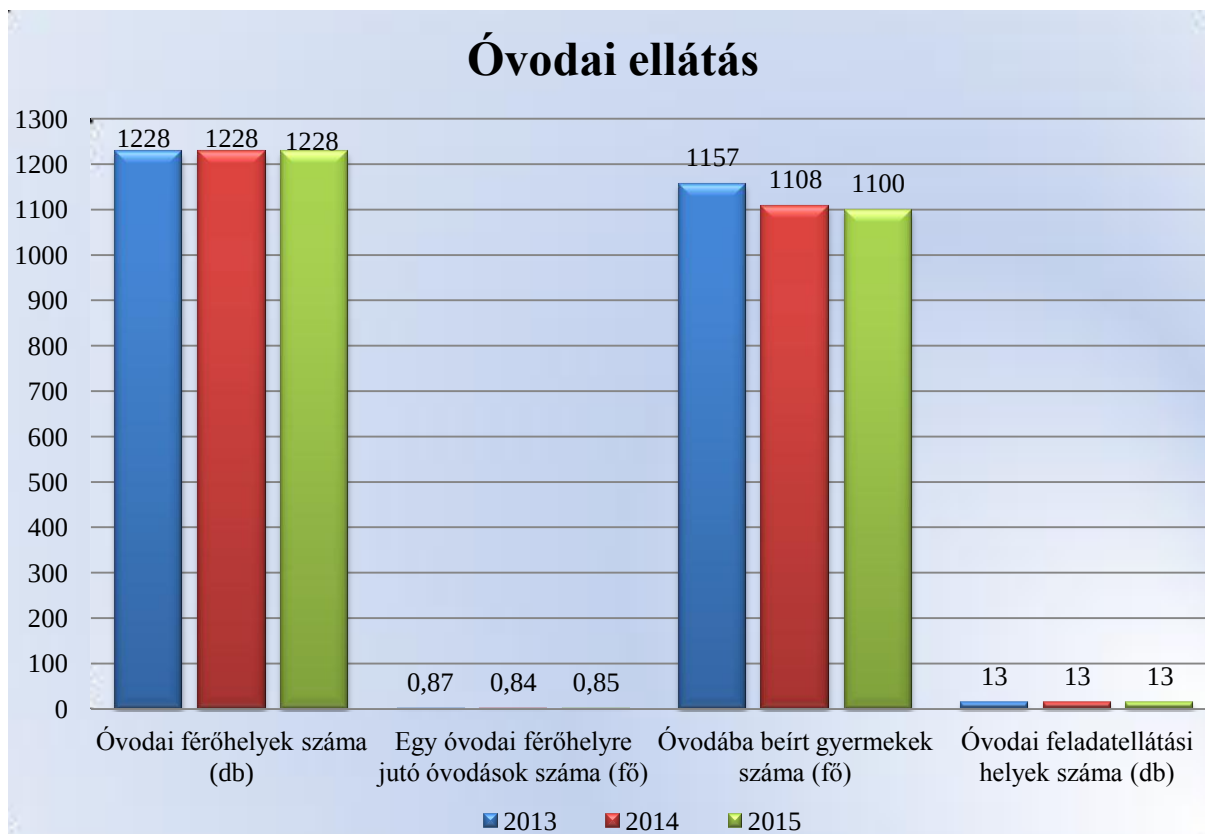
eltér a klasszikus bölcsődétől, jóval egyszerűbb követelmények vonatkoznak rá.

(Forrás: TeIR, 2016; saját összeállítás)

A Járás 3 településén érhető el bölcsődei ellátás. Jászkiséren 20, Jászládányban 32, míg Jászapátiban 54 férőhely áll rendelkezésre. A Jászapáti Horváth Bölcsődének, járási székhely település bölcsődéjeként kistérségi integráló-, ellátó szerepe is van, hiszen férőhelyek nemcsak helyből, hanem a környező települések kisgyermekai által is kerülnek feltöltésre. A bölcsődei férőhelyek kihasználtsága közel 100%-os, ahogyan az a harmadik oszlopdiagramból is kitűnik, betöltetlen bölcsődei férőhely tulajdonképpen nincs a járásban. A bölcsődei ellátás járási szinten megfelelő, ugyanakkor a férőhelyek száma összességében kevés, Jászszentandrás tervezi bölcsőde beindítását pályázati forrásból.

2.2. Óvodai ellátás a Jászapáti Járásban:

A Járás települései egy kivétellel (Jászivány) rendelkeznek óvodai ellátási helyekkel. A jásziványi kisgyermek Jászapátiba, illetve Jászszentandrásra járnak óvodába.

(Forrás: TeIR, 2016; saját összeállítás)

A Járásban az óvodai feladat ellátási helyek száma 13db a 9 településen. Jászapátiban és Jászkiséren 3-3, Jászladányban pedig 2 feladat ellátási helyen fogadják a gyermekeket. Az óvodák jellemzően önkormányzatok, önkormányzati társulások fenntartásában működnek, A Jászberényi Járásban egy alapítványi fenntartó ("Maci" Alapítvány Óvoda, Fejlesztő Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat) is bekapcsolódik a feladat ellátásába, ahol fogyatékos és sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása zajlik A Maci Óvoda a Jászapáti Járás területéről is fogad gyermekeket. Családi napközi a térségben nem működik.

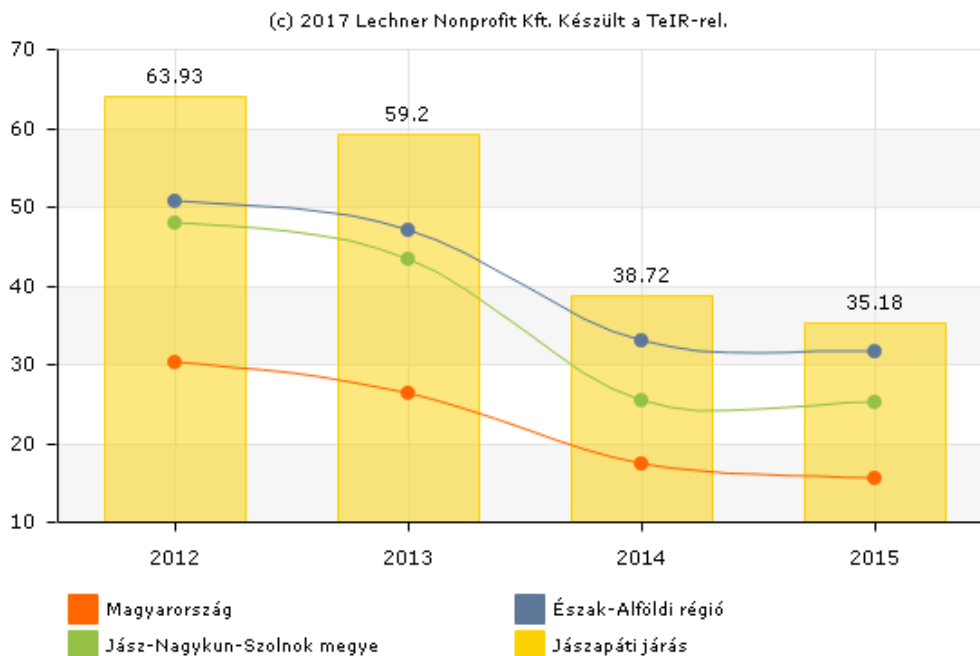
A férőhelyek kihasználtsága kevésbé hatékony, mint a bölcsődék esetében, a 85%-os kihasználtság az országos átlagtól (93%) kissé elmarad. Jelentős probléma járási szinten az óvodapedagógus hiány, több település évek óta nem tudja betölteni az üres óvónői álláshelyeket. Az óvodai férőhelyek száma konstans, míg a beíratott gyermekek létszáma 2013- hoz képest 2015-re 5%-kal csökkent. Ennek oka elsősorban a gyermeklétszám járási és települési szintű fogyása, melyet a foglalkoztatás növekedésével együtt járó óvodáztatási hajlandóság – javulás csekély mértékben ellensúlyoz.

A Járás területén a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében három településen terveznek óvodát érintő fejlesztést, az alábbi összegekben:

1. Alattyán:	25.000.000 Ft
2. Jászsalsószentgyörgy:	45.000.000 Ft
3. Jászladány:	170.000.000 Ft

Alattyánon és Jászsós-szentgyörgyön a tervek szerint a férőhelyek száma a meglévő feladat ellátási helyszínül szolgáló épület bővítésével, átalakításával, míg Jászládányon új épület építésével kerül bővítésre.

Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya (%)

(Forrás: TeIR, 2016)

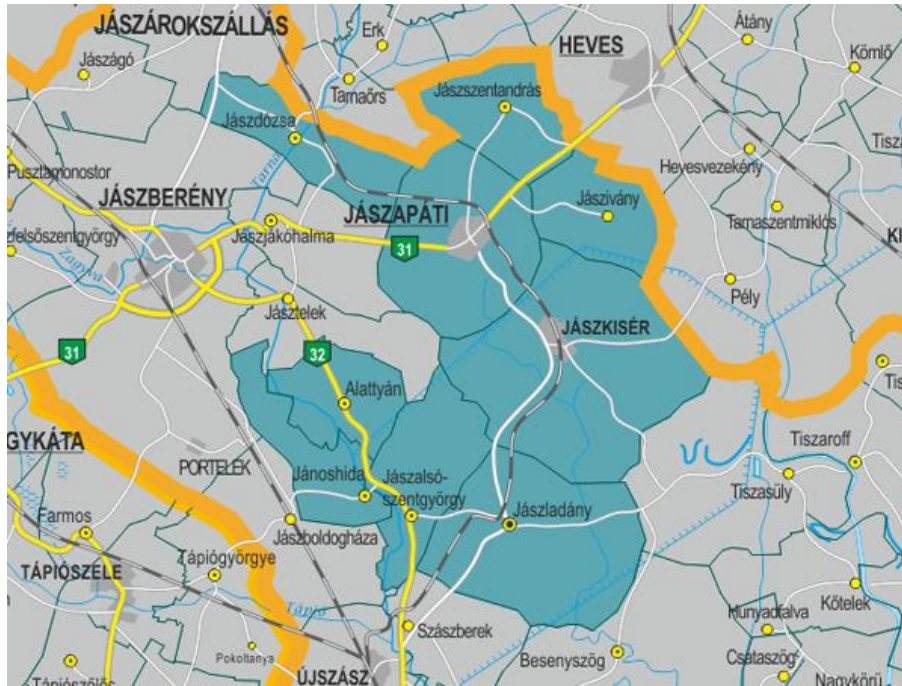
A hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya 2012 és 2015 között jelentőse mértékben csökkent, 2/3-adról 1/3-adra. Az arány ugyanakkor meghaladja mindhárom, a diagramon viszonyításképpen feltüntetett adatot. 2015-ben az országos átlagnak háromszorosa, a megyei átlagnak kétszerese, míg a régiós átlagot mintegy 3%-kal haladja meg.

A kisgyermek napközbeni ellátását illetően kijelenthetjük, hogy kellő számú és minőségű férőhely áll a dolgozó, vagy dolgozni vágyó szülők gyermekeinek rendelkezésére. A bölcsődei férőhelyek kihasználtsága ugyan csaknem teljeskörű, az óvodáztatás esetében mintegy 15%-os tartalék jelentkezik járási szinten. Az egyes települések adatai mindazonáltal eltérnek a járási szintű átlagtól, ugyanakkor ezekkel a mutatókkal e területen a járás versenyképesnek mondható.

Összességében elmondható, hogy a járásban a gyermek elhelyezési körülmények kielégítőek. Álláspontunk szerint jelen projekt megvalósítása során megoldható lesz azok munkába állítása is, akik az előzetes felmérések alapján azért nem helyezkedtek még el, mert problémát okozott nekik a gyermekük napközbeni ellátása. Természetesen ez több összetevős probléma. Ha a program megvalósítása során odafigyelünk arra, hogy a kisgyermekes álláskeresőket, illetve az ugyanilyen státuszú munkaerő-tartalékba tartozókat a járásban tartsuk, akkor a gyermek elhelyezési körülmények elégtelensége nem lehet gátja a munkavállalásnak. Az egyéni fejlesztési tervek elkészültekor figyelmet kell fordítani arra, hogy egy adott kisgyermekes szülő esetében van-e ismert, általa azonnal, vagy átképzést követően betölthető állás a térségben.

3. A Jászapáti Járás:

A Jászságban két Járás, a Jászapáti- és a Jászberényi található. A Jászapáti Járás a 290/2014 (XI.26.) számú – a kedvezményezett járások besorolásáról szóló – kormányrendelet alapján a komplex programmal fejlesztendő járások közé sorolt. E kontextusban is világosan látható a kistérség országos átlagtól elmaradó gazdasági, társadalmi fejlettségi szintje.

(Forrás: TeIR, 2016)

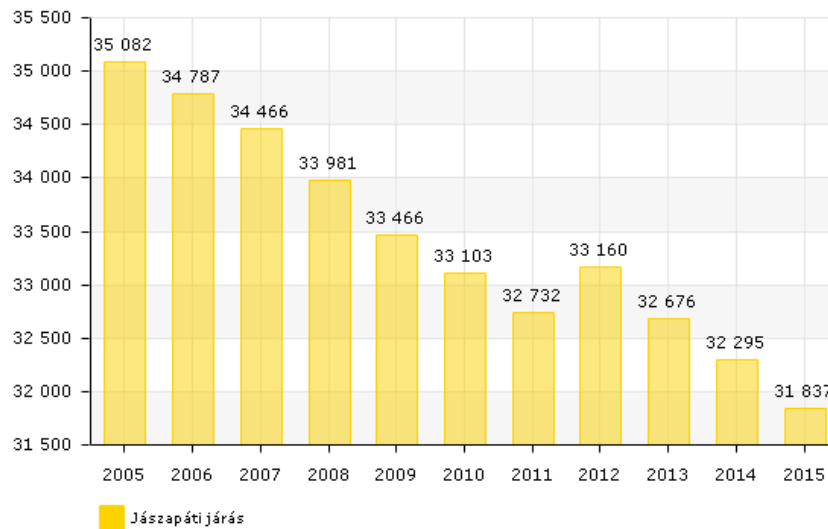
A Jászapáti Járás területe 544,4 km², népessége 31.837 fő, népsűrűsége 60 fő/km². A járás a járások 1983-as megszüntetése előtt is létezett, ezen a néven az 1950-es járásrendezéstől kezdve, korábbi neve Jászsági Alsó Járás volt. Székhelye mindvégig Jászapáti volt, 1961-ben szűnt meg, a népesség létszáma ekkor mintegy 46.000 fő.

A Jászapáti Járást alkotó települések:

Jászapáti	Jászkisér	Jászsószentgyörgy
Jászivány	Jászládány	Jánoshida
Jászszentandrás	Jászdózsa	Alattyán

Lakónépesség(fő) Jászapáti Járás

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

(Forrás: TeIR, 2016)

A táblázatból kitűnik, hogy a Járás területén az elmúlt tíz évben 3.245 fővel csökkent a lakosság, voltaképpen egy Jászsószentgyörgy nagyságú település lakossága tűnt el a térségből. A fogyás ugyan lassuló ütemű, hiszen az első 5 évben 61%, míg a második 5 évben 39% a redukálódás mértéke, mindazonáltal napjainkban is szembe ötlően magas.

A Járásba tartozó települések lakosságszámát az alábbi diagram szemlélteti:

(Forrás: TeIR, 2016, saját összeállítás)

A 2017. május 29-én aláírt együttműködési megállapodáshoz, mely létrehozta a Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktumot, amelyhez minden település csatlakozott.

A létrejött foglalkoztatási együttműködés része, hogy a járás meghatározó munkaerő-piaci szereplői közösen határozzák meg azokat a stratégiai célokat, amelyek mentén olyan beavatkozásokat, intézkedéseket, programokat valósítanak meg, amelyek hozzájárulnak a járás foglalkoztatási szintjének emeléséhez.

Ehhez szükséges a gazdasági-, társadalmi helyzet, azon belül kiemelten a foglalkoztatási helyzet komplex vizsgálata. A következőkben bemutatott adatok a TOP-5.1.2.–15-JN1-2016-00009 sz. projekt előkészítési fázisában elkészített részletes foglalkoztatási helyzetelemzésen alapulnak, mely a stratégia elkészítésének időszakában kiegészítésre került a KSH által közölt aktuális adatokkal, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat által rendelkezésünkre bocsátott stratégiai dokumentumokkal, valamint a járás településeinek adatszolgáltatásaival.

Az együttműködési programmal szemben támasztott és egyértelműen megfogalmazott elvárásoknak megfelelően, a hivatalos adatok és dokumentumok másodelemzésén felül a program érintettjei közvetlenül is bevonásra kerültek – a helyi munkaerőpiac keresleti és kínálati oldala egyaránt.

A stratégiát megalapozó elsődleges adatgyűjtések eredményei a helyzetelemzés során szintén felhasználásra kerültek. A szekunder és primer kutatások alapján elkészült a járás SWOT elemzése, amely összefoglalja a térség erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit, valamint a járásra leselkedő veszélyeket.

SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
✓ Jelentős pénzügyi források beáramlása, főként a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, a Terület- és településfejlesztési Operatív, valamint a Emberi Erőforrás Operatív Programok keretében 2020-ig ✓ Munkáltatók nyitottsága ✓ Jó minőségű termőföldek, stabil, tőkeerős mezőgazdasági vállalkozások ✓ A munkaerő-piac szereplői között kibontakozó hálózati kapcsolatok és együttműködések ✓ Rendszerszemlélet ✓ A járás földrajzi és közlekedési elhelyezkedése kedvező ✓ Folyamatosan fejlődő közlekedési infrastruktúra ✓ Térségi identitás jelenléte, térségi szemlélettel való azonosulási készség, erős önszerveződő képesség ✓ Területi egyetértés, együttes érdekérvényesítés ✓ Oktatás/képzés, átképzés intézményi szakmai keretei megfelelőek ✓ Duális képzési rendszer fejlesztése ✓ Vállalkozóbarát önkormányzatok jelenléte ✓ Egyre több, fiatalokat célzó munkaerő-piaci program indul be, melyek az inaktívakat aktív státusba segítik és segítik a helyben maradásukat ✓ A gyermekintézményi ellátottság kielégítő ✓ Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször álláskeresői regisztrációba	✓ Lassan fejlődő ipari agglomeráció ✓ Lassan és nehézkesen bővülő ipari kapacitás ✓ Innováció hiánya a gazdasági szereplőknél ✓ Térségek közötti fejlettségi különbségek (Alsó- és Felső – Jászság) ✓ A források egyenlőtlen eloszlása a kistérségben és a szereplők között ✓ K+F+I hiánya ✓ Viszonylag kevés vállalkozás ✓ A regisztrált álláskeresők között magas az alacsony iskolai végzettségűek, a nyolc osztályt el nem végzettek és a szakképzetlenek aránya ✓ Tartósan álláskeresők száma viszonylag magas ✓ Az álláskeresők alacsony munkavállalási hajlandósága ✓ Az országos átlagot alulmúló jövedelmi szint ✓ Alacsony a munkavállalók mobilitási hajlandósága ✓ A munkaerő-piaci szolgáltatások nem komplexek, nem épülnek egymásra, nem egyénre szabottak ✓ Szakemberhiány, és infrastruktúra hiánya az oktatási intézményekben ✓ Magas a másodlagos munkaerő-piacon alkalmazottak száma ✓ A magas jövedelmű vásárlóerő nem helyben költi a pénzét, nem járul hozzá a helyi szolgáltatások fejlesztéséhez ✓ A járás foglalkoztatói hiányolják a magasan képzett, szakmailag felkészült, iskolázott munkaerőt ✓ A járás turisztikai vendégforgalma alacsony ✓ A járásban kevés a színvonalas szálláshely ✓ A települések hozzájárulása a turizmushoz minimális

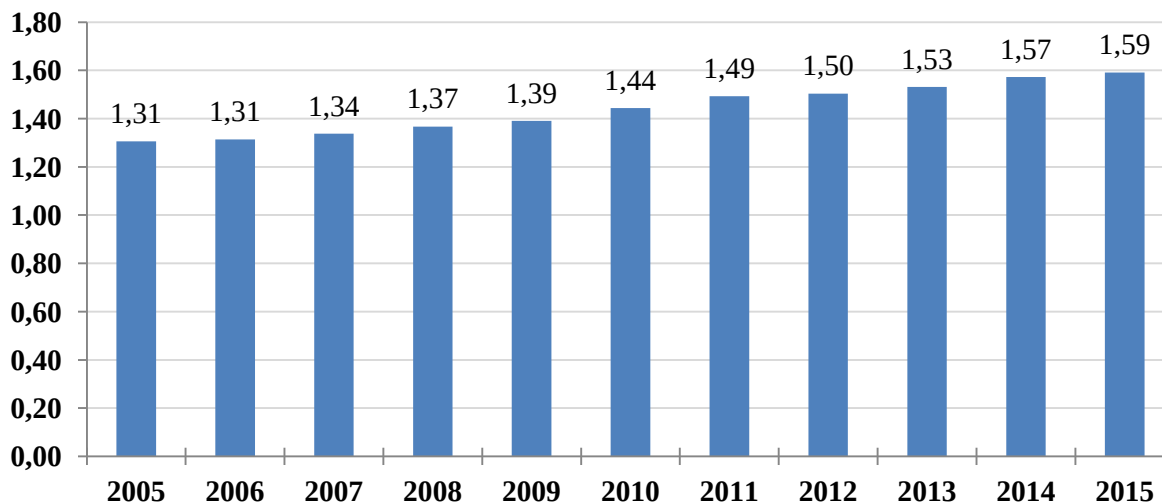
	✓ A gyógyfürdők települési környezete kevésbé attraktív ✓ A felnőtt népesség jelentős hányada nem rendelkezik érettségivel ✓ Álláskeresők jelentős részének alacsony a foglalkoztathatósága ✓ A munkanélküliség okai részben: a megfelelő szakirányú képzettség hiánya, gyermek-elhelyezési lehetőségek hiánya, korlátozott munkába járási lehetőségek ✓ ✓ A gazdaság szereplői egyre ritkábban kapnak képzett munkaerőt ✓ A középiskolák szakmai képzési kínálata nincs teljesen összhangban a járás gazdasági szereplőinek igényeivel ✓ A járásban nincs felsőfokú kimenete az ipari jellegű szakmai képzéseknek ✓ A járás egészét tekintve kevés a felsőfokú képzettségű lakos, gyenge az elérhető felsőfokú képzés súlya ✓ A szakoktatás gyakorlati része, a szakmai tapasztalatszerzés, a munkahelyi gyakorlat erősítésre szorul ✓ Egyes munkáltatók által keresett szakmákban nincs jelentkező a képzésre ✓ A szomszédos Jászberényi Járás szakképzett munkaerő elszívó hatásával szemben a Jászapáti Járás pillanatnyilag nem tudja felvenni a versenyt ✓ Gyenge a mezőgazdaság foglalkoztatási és jövedelemtermelő képessége ✓ A mikro- és kisvállalkozások alacsony hozzáadott értéket produkálnak ✓ Tőkeszegény kisvállalkozások ✓ A kisebb helyi vállalkozások bérkínálata viszonylag alacsony szintű, a szakképzett munkaerőt nem tartják a településeken ✓ Elégtelen információáramlás a munkaerő-piaci szereplők között
Lehetőségek	Veszélyek
✓ A szomszédos járás gazdasági szerepe	✓ A Jászság két részének végletes

vitathatatlan a Megyében, húzóhatása kihasználható ✓ Vállalkozói aktivitás növelése, kisvállalkozások fejlesztésének ösztönzése ✓ További hálózatosodás és együttműködések indukálása ✓ A vállalkozásfejlesztési pályázatok bővülése ✓ Egyes ágazatokban érezhető munkaerő hiány kihasználásának lehetősége ✓ Ipari jelleg erősítése a gazdasági orientáltság terén ✓ Vállalkozói jó gyakorlatok átvétele ✓ Szakképzési és felnőttképzési rendszer munkaerő piaci kereslet igényeinek megfelelő fejlesztése ✓ Munkaerő-piaci szolgáltatások fejlesztésére, újradefiniálására rendelkezésre álló források igénybevétele ✓ Inaktív munkavállalói rétegben rejlő potenciális tartalék kiaknázása ✓ Javuló infrastrukturális feltételek (4-es autópályát, megújult 31. sz. főút, megújuló 32. sz. főútvonallal a 3227-es útvonallal csatlakozik, M8-as autópálya tervezési útvonala a járási székhelytől 1-1,5 km távolságra valósulhat meg) ✓ Civil, önkormányzati kezdeményezések, új típusú együttműködések a Jászszági identitásra támaszkodva ✓ Rendelkezésre álló termál turisztikai- és kulturális potenciál minőségi fejlesztése ✓ Kirekesztett munkavállalók munkaerő piaci integrálása (romák, megváltozott munkaképességűek) ✓ A gyakorlat-orientált képzésre épülő oktatás erősítése ✓ A járás egy középfokú oktatási intézménnyel rendelkezik, amely szakképzést is folytat ✓ Képzési programok fejlesztése ✓ A korszerű foglalkoztatási és képzési formák fejlesztésére és bevezetésére való törekvés erősödik ✓ A korszerű iparágakban adottak a	elszakadása egymástól gazdasági értelemben (Alsó- és Felső - Jászszág) ✓ Kedvezőtlen demográfiai folyamatok (elváándorlás, elöregedés, népességfogyás) ✓ Kvalifikált munkaerő elváándorlása ✓ A munkavállalói digitális kompetenciák nem fejlődnek, nem követik a kor kihívásait, az alapkompentenciák hiányoznak a fejlesztésükhöz, végleges leszakadás e téren ✓ A térségben jelen lévő néhány nagy foglalkoztató esetleges megszűnése rossz foglalkoztatási mutatókat indukál nagyon rövid távon ✓ A romló közbiztonság, a romló közegészségügyi helyzet, a gazdasági kilátásokat is erodálja ✓ A helyben maradó fiatalok „mama hotel” szindrómája (országos, világszintű probléma) ✓ A szociális ellátás központi átszervezése miatt csökken a személyes kapcsolattartás lehetősége a rászorulókkal ✓ A munkaerő kereslet és kínálat összetétele egyre inkább elválik egymástól ✓ Gyenge átmenet a közfoglalkoztatás és a versenyszféra között ✓ Programba bevonni kívánt célcsoport alulmotiváltsága ✓ A közoktatás és felsőoktatás gyakori átalakítása miatt nem kerül fókuszba a kereslet szempontú oktatási és képzési környezet kialakítása, ami jelentősen veszélyeztetheti a környék gazdasági potenciálját. ✓ A járásban jelenlévő nagyobb foglalkoztatók felszámolhatják tevékenységüket, ha úgy ítélik meg, hogy a gazdasági környezet nem kedvező számukra ✓ Hosszú távú humánerőforrás stratégiájának hiánya ✓ A hazai és uniós finanszírozású fejlesztésű programok párhuzamosságai hatékonyság veszteséget okozhatnak
---	---

feltételek a klaszterek kialakulásához, beszállítói láncok kialakításához ✓ A foglalkoztatásban érdekelt szervezetek együttműködésének erősítése aktív partnerség kialakításával ✓ A pályorientációs- és a pályamódosítási tanácsadás fejlesztése ✓ Magasabb hozzáadott értékű munkahelyek ✓ Fejleszthető ipari terület és ipari park található a járás területén (Jászkisér, Jászapáti), vállalkozásvonzó képességgel	
--	--

A Jászapáti Járás egyik legnagyobb problémája a lakosság egyre gyorsuló ütemű elöregedése.

Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) Jászapáti Járás

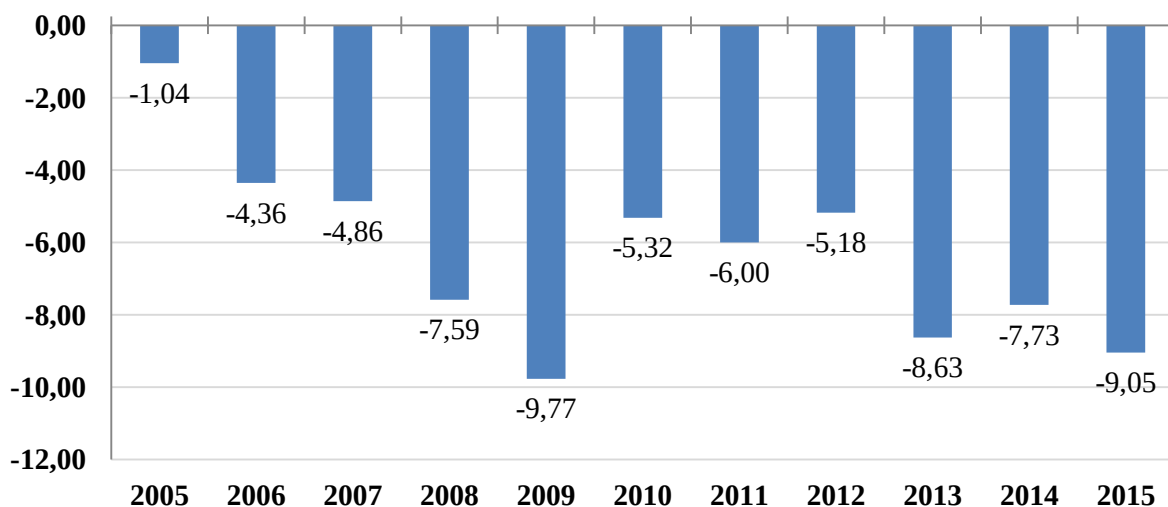
(Forrás: TelR, saját összeállítás)

A fenti táblázatból kitűnik, hogy 100 fő kisgyermekre 159 fő 60 év fölötti inaktív jut, ez a mérték 10 évvel ezelőtt még csak 131 fő volt. Az emelkedés mértéke 22 %. A megyei „kistélepülési kórkép”-hez hasonlóan a Jászapáti Járás településeire vonatkozó lakosságszámokat megfigyelve mindenhol a népességcsökkenés, a korfa elöregedése, a született gyermekek számának csökkenése figyelhető meg, következésképpen egyre magasabb az idős korosztályba tartozók aránya.

Azokban a társadalmi rétegekben, ahol már a második, esetenként a harmadik generáció nő fel úgy, hogy sohasem látta a felmenőit dolgozni járni, sem a szülei, sem a nagyszülei nem fejezték be még az általános iskolát sem éles paradigmaváltásra van szükség annak érdekében, hogy az elöregedő társadalmi korfa alapján a nyugdíjrendszer fenntartható legyen. A képzések, és az ezen nyugvó foglalkoztatási progresszió az egyedüli megoldás ezeknek a korántsem egyedi élethelyzeteknek a kezelésére.

Az elvándorlás jelentős, a csökkenő számú helybeli fiatal jellemzően képzési időszaka közben, vagy annak leteltével elköltözik a térségből. Budapest, a nagyobb ipari központok – Kecskemét, Győr –, illetve különösen Szolnok és Jászberény elszívó hatása érezhető. Utóbbi esetében az Alsó – Jászságból történő beköltözés a munkahelyek elérhetősége, a jobb minőségű szolgáltatások, a jobb minőségű oktatás miatt egyre inkább jellemző.

Vándorlási egyenleg (ezrelék) átlag Jászapáti Járás

(Forrás: TeIR, saját összeállítás)

Az oktatás helyzete a Jászságban talán a leginkább vitatott kérdés. A legnagyobb probléma az, hogy a járásban, és a környező térségekben nincs felsőfokú műszaki képzés, és tendenciaként elmondható, hogy ha valaki távolabb végzi felsőfokú tanulmányait, ritkán tér vissza, hacsak nincs kellőképpen ösztönözve a duális képzés által.

Egyértelmű, hogy az elérhető képzések jellege nem igazodik a piaci keresleti igényekhez. Tudjuk, hogy a járás legnagyobb foglalkoztatói főleg a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, a gépipar és a műanyagiparból kerülnek ki. Ehhez képest a járásból gépipari, illetve elektronikai képzés iránt érdeklődők elsősorban hatvani, hevesi, újszászi és szolnoki képzőintézményekben sajátíthatják el a szakmát.

3.1. Gazdaság

A járáshoz tartozó kilenc település között területi elhelyezkedésük révén erős, funkcionálisan jól működő, és élő társadalmi kapcsolatrendszer lehet beazonosítani. A települések közti közlekedés megoldottnak tekinthető, így a paktum sikeres megvalósítása gazdaság-földrajzi értelemben megalapozott.

A Jászapáti Járás történelmileg kialakult helyzete okán (főként a járási székhely Jászapáti vonatkozásában) mezőgazdasági profilú gazdasági orientáltsággal bír. A Felső-Jászság dominanciája ipari téren, míg az Alsó-Jászságé inkább mezőgazdasági téren jelentős. Az ipari termelésben jeleskedő jászberényi központú Felső-Jászság ebből következően fejlettebb, mint a jászapáti központú Alsó-Jászság. Mindazonáltal Jászberény térségi vezető szerepe megkérdőjelezhetetlen foglalkoztatási, oktatási, és kulturális értelemben is a Jászságon belül. A két kistérség eltérését a járások gazdasági potenciálja alapján meghatározott differenciálása során is tetten érhetjük, hiszen amíg a jászberényi Járás a Kedvezményezett, azaz a leginkább fejlett járások közé sorolt, addig a Jászapáti a Komplex Programmal fejlesztendő járások, azaz a legelmaradottabb, leghátrányosabb helyzetű járások közé sorolt.

A Jász – Nagykun- Szolnok megyei járások az országos fejlettségi rangsorban

(A rangsor emelkedő, az 1. sorszámú járás a legrosszabb helyzetű.)

A Jász – Nagykun – Szolnok megyei járások az országos fejlettségi rangsorban		
Járás neve	Járás lakosságszáma, fő (2015.)	A fejlettség rangsorszáma
Kunhegyesi	46.448	4.
Jászapáti	32.676	34.
Karcagi	42.382	42.
Kunszentmártoni	35.207	43.
Törökszentmiklósi	35.977	50.
Tiszafüredi	31.663	65.
Mezőtúri	27.100	66.
Jászberényi	50.184	106.
Szolnoki	117.140	140.

(Forrás: TeIR)

A két Járás egy Foglalkoztatási Osztály illetékességi körébe tartozik, mindazonáltal a fentiekben vázolt különbséget a fejlettségi rangsorszám is jól tükrözi, hiszen a Jászapáti csak 34., míg a Jászberényi Járás 106. a rangsorban, kevéssel marad el a megye legjobb helyezettjétől, a Szolnoki Járástól. A Jászapáti Járast ugyanakkor a megyében csak a Kunhegyesi múlja alul fejlettségben, igaz e kistérség országosan is csak három másik járást tudott maga mögé utasítani a rangsorban.

A járási székhelyen kisebb kapacitású könnyű- és élelmiszeripari üzemek, kereskedelmi egységek egészítik ki a mezőgazdasági termelést. Az OECD lehatárolása alapján vidékies településnek nevezhető Jászapáti 118 fő/km² népsűrűségével. Az OECD azokat a területeket minősíti vidéknek, ahol 150 fő/km² -nél kisebb a népsűrűség, így vállalkozásfejlesztési tevékenységeit ennek figyelembevételével kell kialakítani. A kistérségi gazdasági-társadalmi kapcsolatok irányultsága észak-nyugati, így fejlődési vonalait Budapest közelsége meghatározó módon befolyásolja, amely a Jászság távolabbi területén elhelyezkedő Jászapáti járásszékhely a Járás gazdasági fejlődését nagymértékben korlátozza a Felső-Jászságban lévő településekhez képest. A befektetők számára éppen ez a helyzet nyújt kedvezőbb kínálatot a Jászság munkaerőpiacán, hiszen az Alsó-Jászságban – és a hasonló helyzetben lévő szomszédos Dél-Hevesi kistérségben – némiképp magasabb az álláskeresők száma.

Kiemelten fontos a térség további diverzifikálása:

- a letelepedett vállalkozások megtartása, fejlődésük elősegítése egyre bővülő és javuló szolgáltatásokkal, beszállítói körrel
- új potenciális befektetők keresése
- helyi gazdaság fejlesztése

- turizmus szerepének bővítése
- gazdasági igényekhez igazított képzés és oktatás.

A térség turizmus szempontjából nem képvisel jelentős célpontot. Budapest, a Mátra és a Tisza-tó közelsége rontja a turisztikai pozíciót, ugyanakkor célirányos térségi marketing segítheti a lokális turizmus súlyát elvárható szintre emelni.

A Járásban Jászapáti ipari park és Jászkisérien pedig ipari övezet található. Szolgáltatásuk kielégítő, azonban folyamatos fejlesztésük elengedhetetlen mind hálózatfejlesztés (villamos-energia) mind pedig bővítés tekintetében.

3.2. Foglalkoztatás

A foglalkoztatási együttműködési program megvalósításának alapja a Jászapáti Járás munkaerő-piaci helyzete. A járásban foglalkoztatási szinten Magyarországon egyáltalán nem szokatlan kettős hatás érvényesül. Egyszerre jelenik meg a munkaerő-hiány és a munkanélküliség. Ez egy összetett probléma. A megfelelő iskolázottság hiánya, továbbá a munkaerő kereslet és kínálat egyenetlen eloszlása egyaránt szerepet játszik a helyzet kialakulásában. Strukturális vagy szerkezeti munkanélküliségnek nevezzük, amikor a munkaerő nem rendelkezik azokkal a kompetenciákkal és tudással, ami elvárás a munkaerő-piacon. A jelenlegi munkanélküliek körében, közel kétharmaduk az érettségiig sem jutott el vagy elavult szakmai tudással rendelkeznek (azaz legalább 15 éve szerezték meg szakmunkás bizonyítványukat és legalább 5 éve nem gyakorolják a szakmájukat) sőt magas számban vannak olyanok, akik a 8 általánost sem fejezték be. Ennek alapján hiába állnának a foglalkoztatók rendelkezésére, mégis a nehezen foglalkoztathatók körébe tartoznak.

Rendkívül jelentős probléma a területi egyenlőtlenségek és a mobilitás szinte teljes hiánya. Mára egyértelművé vált, hogy a képzettségbeli problémák mellett a földrajzi tényezők is jelentősen befolyásolják a munkakeresők lehetőségeit, hiszen annak ellenére, hogy alacsonyán képzett a nagyrészüket, valamilyen szakmunkára vagy betanított munkára alkalmazhatók lennének. A potenciális munkavállalók Észak-Alföldön találhatók meg a legnagyobb számban, míg az ország középső részén található a munkalehetőségek több mint fele. Ennek értelmében szükség lenne a munkakeresők nagyobb fokú mobilitására is, hogy el tudjanak helyezkedni a munkaerőpiacon, azonban egyelőre ez a folyamat még nem indult be társadalmunkban. Emiatt folyamatosan nő az egyenlőtlenség (nyílik az olló) az ország különböző régiói között, és a Jászapáti Járás is az olló azon felén helyezkedik el, ahol a strukturális munkanélküliség növekszik. Ennek eredménye a gyakorlatban a hiányszakmák kialakulása is többek között. Ez persze azt is jelenti, hogy közel sem olyan borús a helyzet, mint amilyennek első olvasatra tűnik, hiszen például megfelelő kereslet-orientált pályaorientációs szolgáltatások megszervezésével és szakképzési programok beindításával a helyzet – ha nem is azonnal –, de középtávon (3-5 éven belül) orvosolható. Nem szabad elfelejteni, hogy egy ilyen komplex munkaerőpiaci program valódi hatásai jellemzően 5 év után mérhetők.

Magyarországon 2016 júniusában az álláskereső aktív népességhez viszonyított relatív mutatója (munkanélküliségi ráta) 4,2 % volt (NFSZ, 2016). Az Észak-Alföldi Régióban ez az arány 10,8 %, Jász-Nagykun-Szolnok megyében pedig 6,1 % volt.

A KSH lakosság körében végzett munkaerő-felmérése alapján 2016 I. negyedévében a megye 15–74 éves népességéből 155.000-en foglalkoztatottak, 13.000-en álláskeresők voltak, a gazdaságilag

inaktívak közé 118.000-en tartoztak. A foglalkoztatási arány 54,3, a munkanélküliségi ráta 7,7 % volt a megyében. A megyei foglalkoztatási arány 2,4 %-ponttal maradt el az országos átlagtól (56,7 %), a munkanélküliségi ráta 1,7 %-ponttal haladta meg azt. Az álláskereső 48 %-a legfeljebb az általános iskola 8. osztályát, 27 %-uk szakiskolát, szakmunkásképzőt, 13 %-uk szakközépiskolát vagy technikumot végzett. Gimnáziumi érettségije 8,7, diplomája pedig 3,3 %-nak volt.

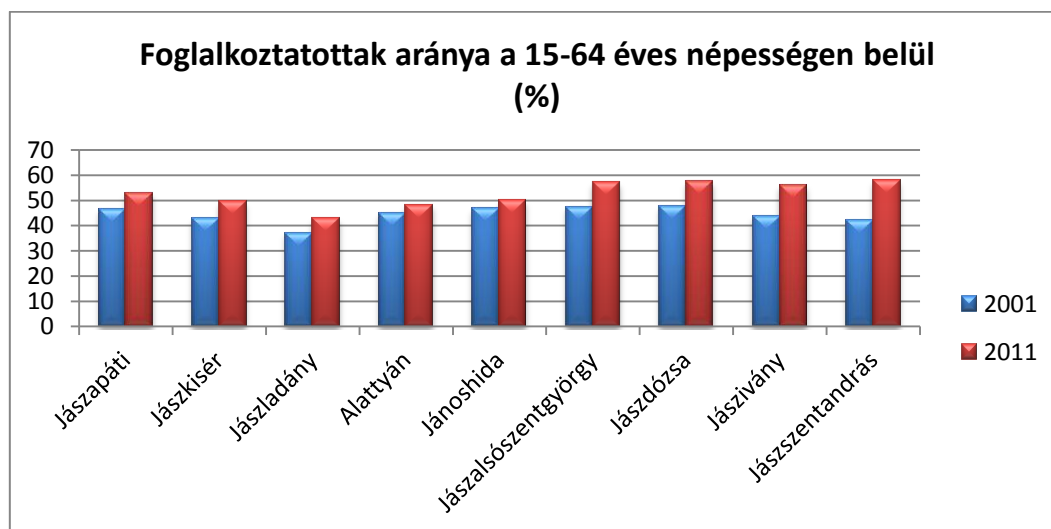
A foglalkoztatási arány alakulása területi viszonyokban (2010 – 2015)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Jász-Nagykun-Szolnok megye	46,5	46,9	48,3	48,9	54,2	54,5
Észak-Alföldi Régió	43,9	44,7	46,3	47,5	51,1	52,3
Ország összesen	48,7	49,1	50,1	51,2	54,1	55,9

(Forrás: KSH)

A megye foglalkoztatási aránya rendre meghaladja a régiós átlagot, és közel azonos az országos átlaggal. Ebben a megye nyugati felének gazdaságilag fejlettebb területei játszanak jelentős szerepet.

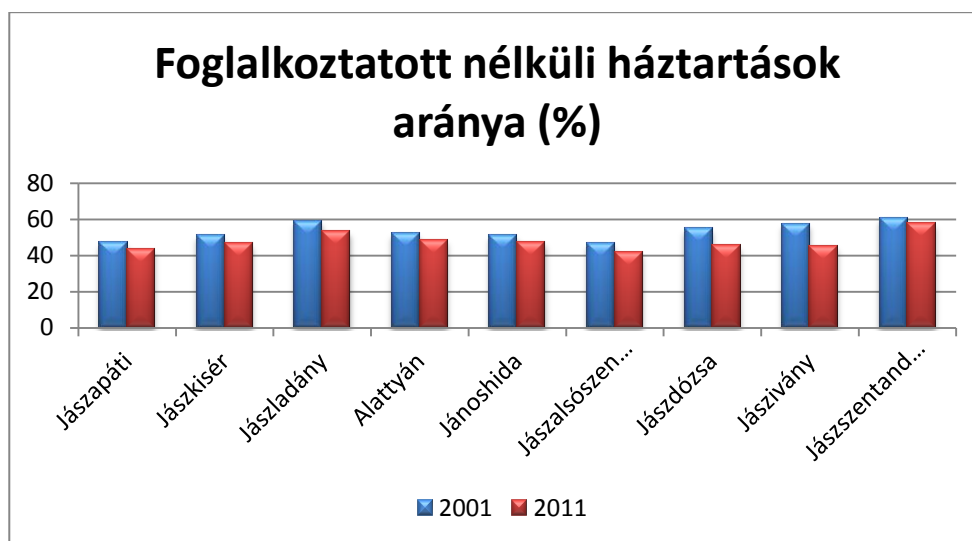
A járási foglalkoztatottak aránya a munkaképes korú lakosságon belül településenként jelentős eltéréseket mutat:

(Forrás: TEIR 2016, saját összeállítás)

A 2001-es adatok alapján a legrosszabb mutatókkal Jászládány (37,1 %), Jászszentandrás (42,0 %), és Jászkisér (42,8 %) bírtak, míg a legjobbakkal Jánoshida (46,8 %), Jászsószentgyörgy (47,4 %), és Jászdóza (47,6 %) rendelkezett. 2001-ben a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül országosan 53%, Jász-Nagykun-Szolnok megyei járásközpontokban 52,8% volt, tehát a legjobb adatok sem közelítették meg az országos értéket. A 2011-es adatok alapján minden település esetében javulás figyelhető meg. A legnagyobb mértékben Jászszentandrás (+15,8 %), és Jászivány (13,7 %) értékei javultak. Ennek ellenére az országos átlagot (57,9%) továbbra sem tudta egyetlen település sem felülmúlni.

A foglalkoztatottsági mutató a háztartások vonatkozásában is fontos képet adhat a járás gazdasági-társadalmi helyzetéről:

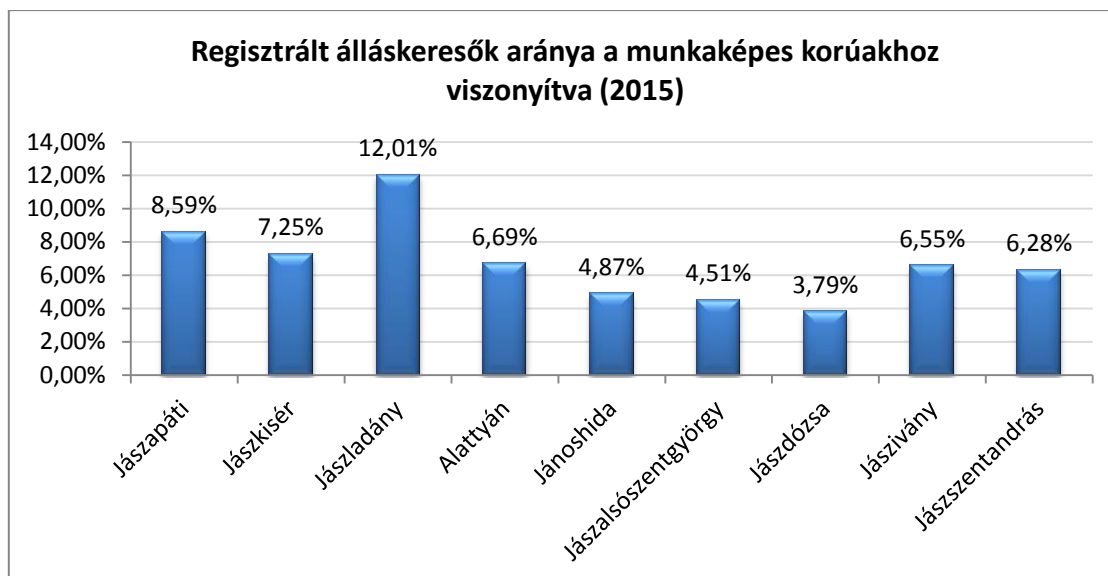

(Forrás: TEIR 2016, saját összeállítás)

2001-ben a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya Magyarországon 40,9 % volt, ennél rosszabb adatokkal rendelkeztek a Jász-Nagykun-Szolnok megyei járásközpontok (41,5%), valamint a Jászapáti Járás (52,1%). A járás települései közül a legkedvezőtlenebb helyzetben Jászszenandrási (60,5 %), Jászládány (58,9%), valamint Jászivány (57,5 %) voltak. Az országos átlagot egy település sem tudta alulmúlni, megközelíteni sem. A foglalkoztatottak arányához hasonlóan a 2 népszámlálás között szintén jelentős változások történtek a járásban. Minden településen javult a mutató értéke, legnagyobb mértékben Jásziványon (-12,3 %), valamint Jászdózsán (-8,9 %). Az országos átlag 2011-ben 38,3 %-ra javult, melyet továbbra sem tudott alulmúlni egy járási település sem, leginkább megközelíteni Jászsószentgyörgy volt képes (41,5 %), míg legtávolabb Jászládány volt (53,2 %).

Az járás településein a lakónépességhez viszonyított regisztrált álláskeresők számát megvizsgálva a regisztrált álláskeresők arányát kapjuk, melyet az alábbi táblázat szemléltet:

Település	Lakónépesség (fő) 2015	Munkaképes korúak (fő)	Regisztrált álláskeresők összesen (fő)	Regisztrált álláskeresők aránya a lakónépességhez viszonyítva	Regisztrált álláskeresők aránya a munkaképes korúakhoz viszonyítva
Jászapáti	8 442	5 867	504	5,97%	8,59%
Jászkisér	5 349	3 754	272	5,09%	7,25%
Jászládány	5 507	3 729	448	8,14%	12,01%
Alattyán	1 950	1 361	91	4,67%	6,69%
Jánoshida	2 374	1 724	84	3,54%	4,87%
Jászsószentgyörgy	3 288	2 374	107	3,25%	4,51%
Jászdózsza	2 160	1 453	55	2,55%	3,79%
Jászivány	356	275	18	5,06%	6,55%
Jászszenandrási	2 411	1 609	101	4,19%	6,28%
Összesen	31 837	22 146	1 680	5,28%	7,59%

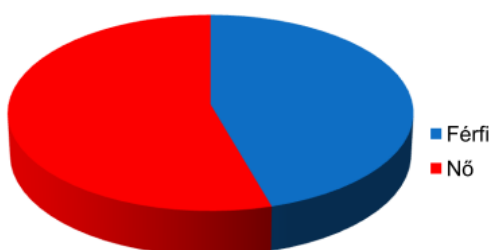

(Forrás: TEIR 2016, saját összeállítás)

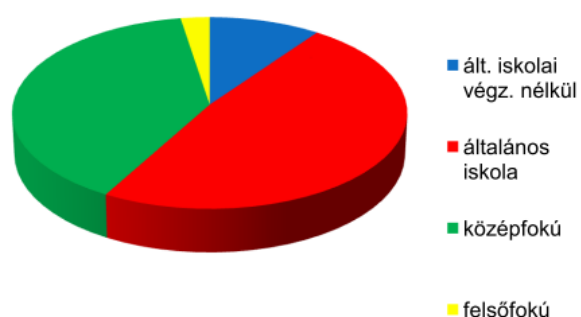
A legmagasabb értéket felmutató Jászládány, és a legalacsonyabb mutatóval bíró Jászdóza között a különbség több mint 8%. A települések átlaga 6,72 %, melyet Jászapáti, Jászkisér, és Jászládány, a három legnagyobb település túl felül, a kisebb települések mind átlag alatti mutatóval bírnak. Az országos átlag ugyanebben az időszakban 8,3 % volt, melyet a települések túlnyomó része nem ért el, Jászapáti (8,59 %), és Jászládány (12,01 %) pedig meghaladott.

Regisztrált állás keresők a Jászapáti Járásban (2017. május)

A regisztrált állás keresők nemenkénti megoszlása

A regisztrált állás keresők iskolai végzettség szerinti megoszlása

(Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály 2017. május)

Regisztrált állás keresők neve	Érték
Nő	56,0 %
Férfi	44,0 %

Az álláskeresőket összetételéről elmondható, hogy a lakosság arányaihoz hasonlóan mind megyei, mind pedig járási szinten felülreprezentáltak a nők, járási szinten az eltérés 12 %.

Regisztrált álláskereső iskolai végzettsége	Érték
Általános iskolai végzettség nélkül	10,26 %
Általános iskola	52,89 %
Középfokú végzettség	34,71 %
Felsőfokú végzettség	2,14 %
Összesen	100,0 %

A regisztrált álláskereső között a legnagyobb hányadot a 8 általános iskolával rendelkezők jelentik, de a középfokú végzettséggel nyilvántartott álláskereső aránya is meghaladja az összes álláskereső 1/3-át. Minden 10. nyilvántartott álláskereső 8 általános iskola elvégzése nélkül próbál elhelyezkedni. A felsőfokú végzettséggel állást keresők aránya elenyésző.

A járásban az országos és a megyei tendenciáknak megfelelően csökken a regisztrált álláskereső száma, azonban azok összetételében megfigyelhető, hogy miközben csökken a 25 év alattiak, illetve a 25-54 év közötti álláskereső száma és aránya, addig az 55 év feletti álláskereső száma 3 év alatt közel a duplájára emelkedett, melyről később részletesen is szólunk. Bízató tendenciát jelez ugyanakkor, hogy az elmúlt években a regisztrált álláskereső regisztrációjának hosszát tekintve csökkenést tapasztalhatunk a rövid (1-3 hónapos) és az egy éven belüli (4-6, illetve 7-12 hónapos) időtartamokban. Mindemellett 2014 óta enyhe emelkedést láthatunk az egy éven, illetve a 2 éven túl is folyamatos regisztrációval bíró álláskereső számában. Mindezekből arra következtethetünk, hogy a piacképes szakmai ismerettel rendelkezők hamar állást találnak, miközben a munkaerőpiac hátrányos helyzetű rétegei egyre rosszabb kilátásokkal bírnak.

Járási szinten a munkaképes korú lakosság létszáma: 22.365 fő, a regisztrált álláskereső 2017. májusban létszáma: 1.402 fő. A járás lakónépességének 70 %-a munkaképes korú, a korcsoportok szerinti megoszlást az alábbi táblázat szemlélteti:

A Jászapáti Járás lakosságának megoszlása korcsoportok szerint:

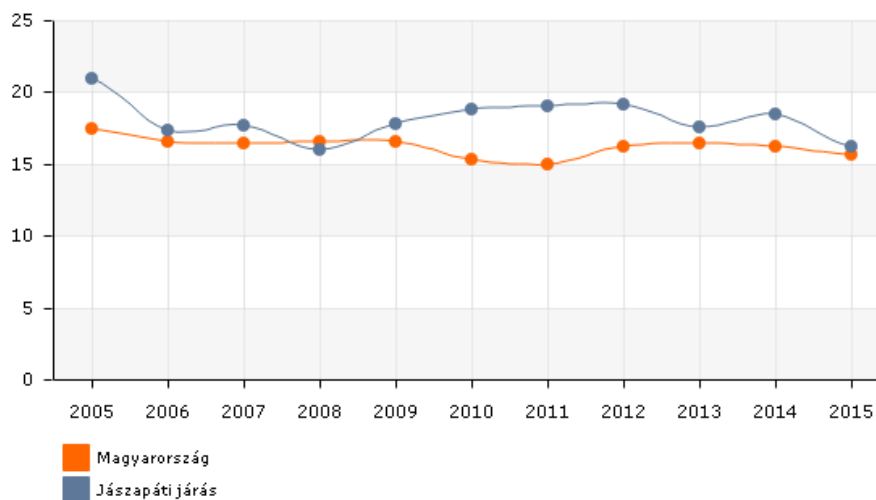
	15-17 éves lakosság (fő)	18-59 éves lakosság (fő)	60-64 éves lakosság (fő)	Összesen (fő)
<i>Jászapáti</i>	321	4 967	579	5 867
<i>Jászkisér</i>	219	3 185	350	3 754
<i>Jászladány</i>	228	3 154	347	3 729
<i>Alattyán</i>	85	1 122	154	1 361
<i>Jánoshida</i>	85	1 463	176	1 724
<i>Jászsós-szentgyörgy</i>	117	2 009	248	2 374
<i>Jászdózsza</i>	69	1 243	141	1 453
<i>Jászivány</i>	7	235	33	275
<i>Jászszentandrás</i>	66	1 367	176	1 609
Összesen	1 197	18 745	2 204	22 146

(Forrás: TeIR 2016)

Elemzésre érdemes a 25 év alatti, pályakezdő társadalmi szegmens munkaerő-piaci helyzete.

25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

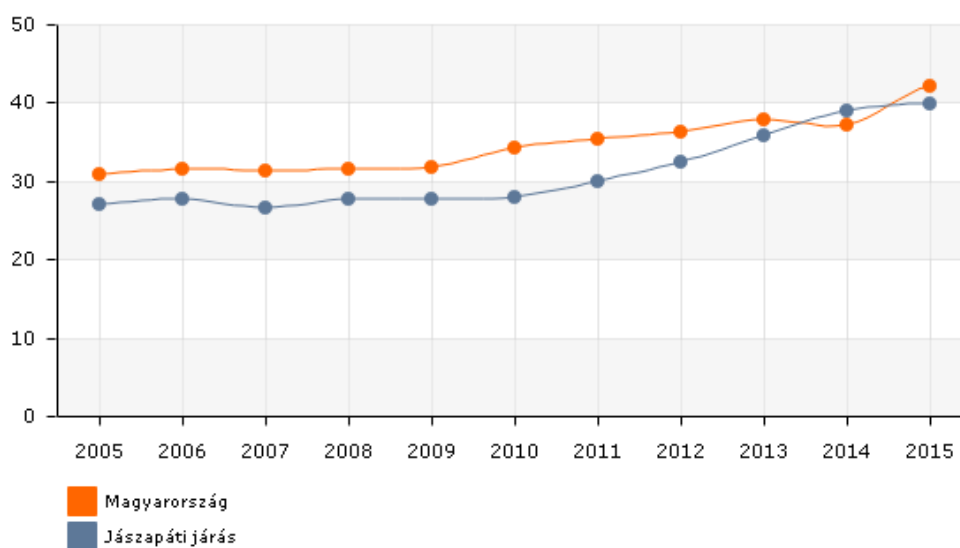

(Forrás: TeIR 2016)

2015-ben visszaesett a 25 év alatti regisztrált álláskereső létszáma a járásban. Mind az Európai Unió, mind a Magyar Állam kiemelten törekszik a pályakezdő álláskereső arányának jelentős mértékű csökkentésére. Azok a célzott programok (PI: pályakezdők foglalkoztatásának támogatása), melyeket a munkaerőpiac érzékenyítése érdekében indított a Kormány – a gazdaság egyre inkább jelentkező munkaerő szükségletével együtt – sikerre vezettek. Az ábrán is látható, hogy 2015-ben jelentősen megközelítette az arány az országos értéket.

45 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya

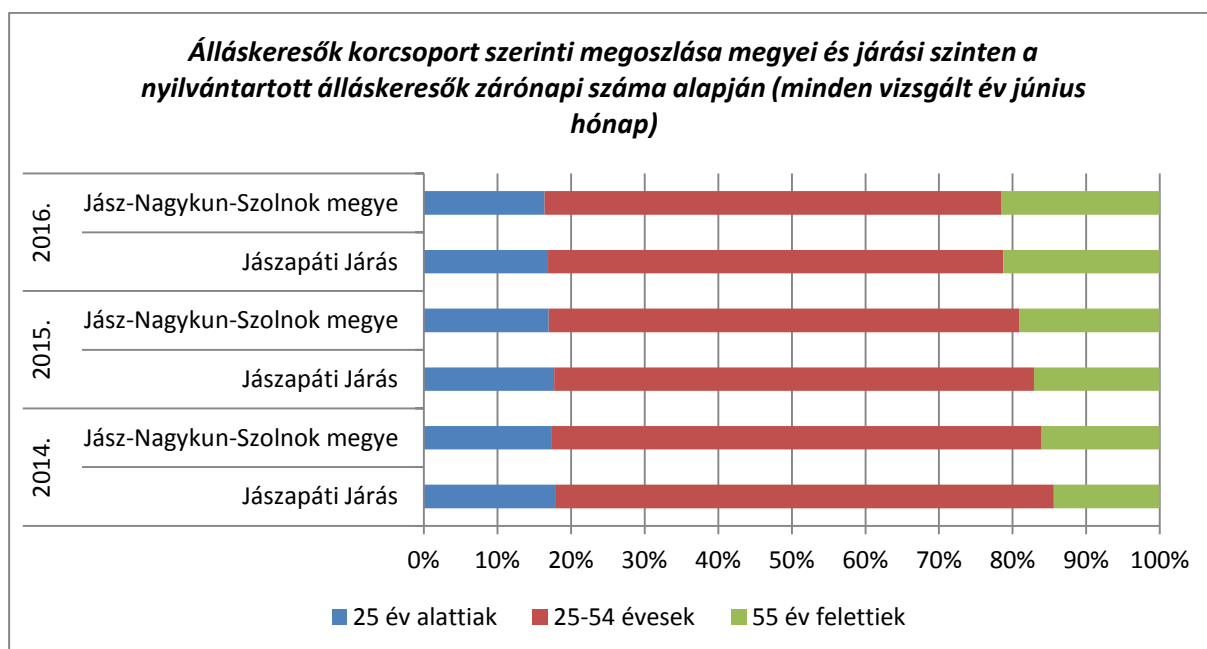
(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

(Forrás: TeIR 2016)

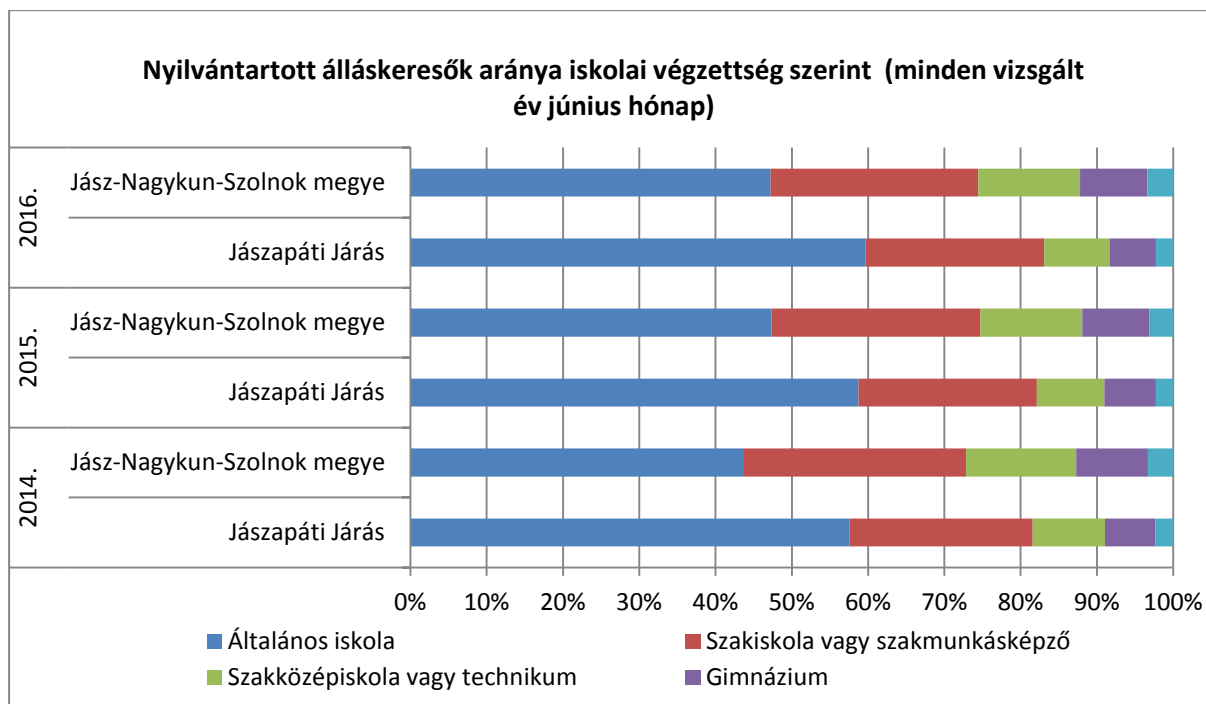
Ezzel párhuzamosan ugyancsak 2015-re kiemelkedően magas arányt ért el a 45 év feletti regisztrált álláskeresők aránya. Az országos trendet ugyanakkor nem sikerült túlhaladnia, mely egyébként 2005 óta 2014 kivételével minden évben megtörtént. E korosztály munkaerő-piaci kilátásai lényegesen rosszabbak a fiatalabb korosztály esélyeitől. Képzettségük, sok esetben hiányzó nyelvtudásuk és gyakorta hiányos vagy egyáltalán nem létező számítógépes ismereteik révén leszakadásuk folyamatos, és – tekintettel arra, hogy a tanulási hajlandóságuk is átlag alatti – sok tekintetben végzetes. Szakmájukat jellemzően 20 – 25 éve szerezték, és nem egy esetben több éve, tartósan állás nélküliek, azaz elavult szaktudással rendelkeznek. Az 55 év felettiak esetében ez különösen igaz, esetükben a fent leírtak anticipálják az álláskeresőssel töltött idő elnyúlását, illetve a szociális ellátórendszerben való ragadást. Mindazonáltal átképzések, célzott programok által helyzetük jelentősen javítható.

A megyei és a járási sajátosságok különbözőek az álláskeresők korcsoportos megoszlása tekintetében. A nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma alapján az álláskeresők összetételének fokozatos strukturális átrendeződését figyelhetjük meg:

(Forrás: NFSZ, 2016, saját összeállítás)

Járási és megyei szinten az álláskeresők számának folyamatos csökkenése mellett megfigyelhető az 55 év feletti álláskeresők arányának növekedése. Ez különösen kockázatos tendencia, hiszen ez a szegmens a munkaerőpiacon egy fokozottan veszélyeztetett korcsoport, amely kevésbé képes rugalmasan reagálni a munkaerő-piaci változásokra, emellett tudása elavult, tanulási hajlandósága pedig az életkor előre haladtával csökken. A területi sajátosságokat számba véve a járási adatok azt mutatják, hogy noha kevésbé, de a megyei szintnél nagyobb a 25 év alatti álláskeresők aránya.

(Forrás: NFSZ, 2016, saját összeállítás)

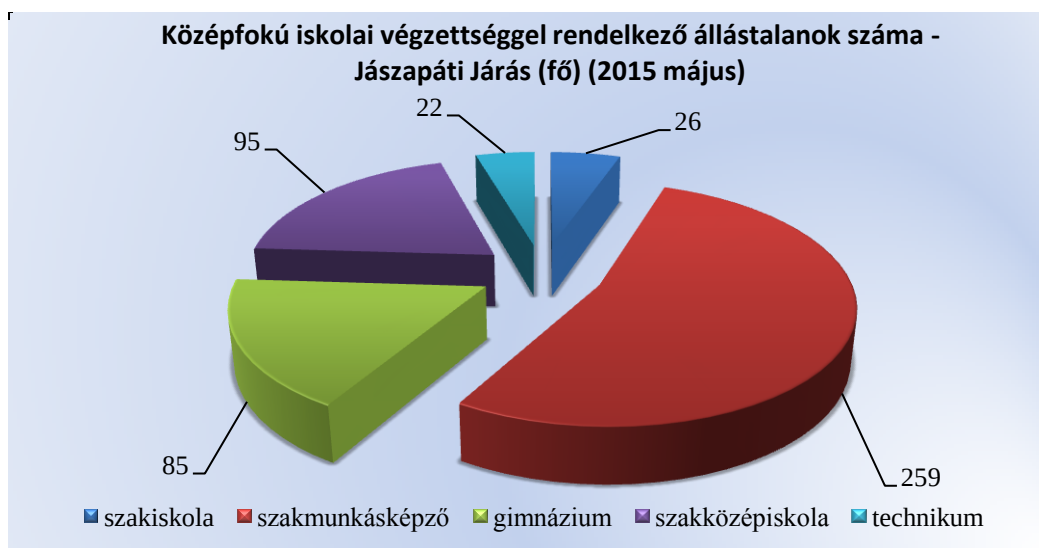
A Jászapáti Járás nyilvántartott álláskeresői körében az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya több mint 10%-kal magasabb, mint a megye álláskeresői között. Az általános iskolai végzettségen fölül tanulókat elvégzettek pedig minden esetben alacsonyabb arányban vannak jelen, mint a megyei átlag. Mind megyei-, mind pedig járási szinten az általános iskolai vagy középfokú végzettséggel rendelkező álláskeresők vannak többségben, arányuk járási szinten az álláskeresők körében mindazonáltal közel állandó.

A járásban az elmúlt időszakban a szakiskolai és szakmunkásképzőben képzettséget szerettek aránya csökkenő tendenciát mutat. A középfokú és a felsőfokú végzettségűek aránya az álláskeresők körében folyamatosan csökken.

A szakképesítéssel, szakmával nem rendelkezők aránya a teljes, 2017. május havi regisztrált álláskeresők állományán belül 63%, tehát közel 2/3-a a teljes álláskeresői létszámnak. A 8 általános iskolai osztályt el nem végzettek – egyértelműen ebbéli hiányosságuk okán – nagymértékű hátrányt szenvednek a munkaerőpiacon. Viszonylag kevesen vannak befejezetlen általános iskolai tanulmányok nélkül a munkaügyi nyilvántartásokban. Ennek oka, hogy generálisan is keskeny a társadalomnak az a szegmense, amelyet a 8 általános iskolát el nem végzettek alkotnak. Ebből következik, hogy mintegy 5-ször annyian keresnek állást befejezett alapfokú tanulmányokkal, mint anélkül.

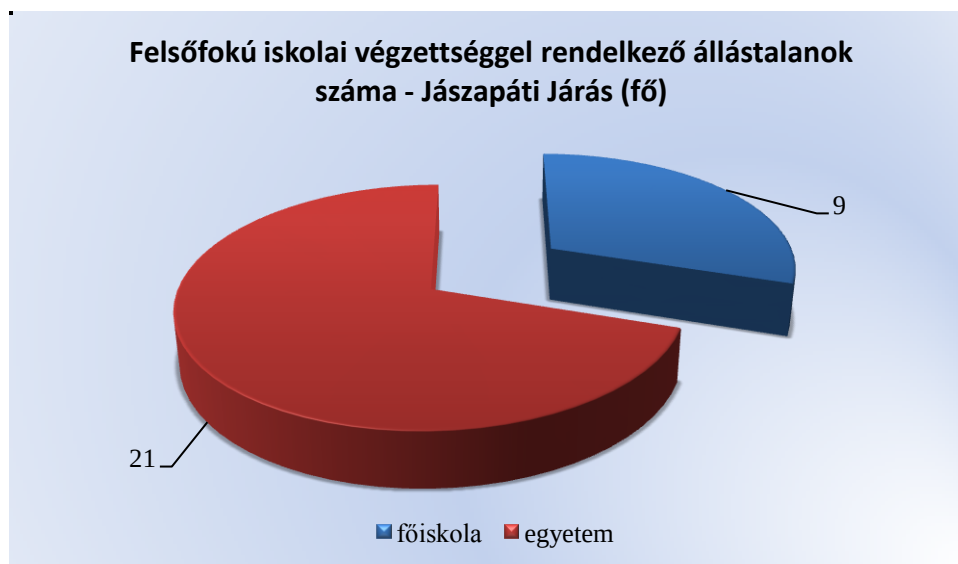
A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának nyilvántartása alapján nyilvánvaló, hogy az alulképzett, tartósan állás nélkül lévő rétegek is lehetőséget kapnak a munkaerő-piacon – döntően a szezonális jellegű munkák tekintetében –, ugyanakkor az egyes álláshelyeken való tartós megmaradásuk gyakorta sikertelen, ennél fogva időről időre visszakerülnek az álláskeresők sorába. Szinte kivétel nélkül alacsony végzettségű, az esetek jelentős hányadában még a nyolc általános iskolai osztályt sem befejező, nem egy esetben írástudatlan személyekről beszélünk. Az ő helyzetükön teljesen egyértelmű módon az éles paradigmaváltás segíthet kizárólag, mely elsősorban az általános iskolai

tanulmányok pótlólagos befejezését, szakképzettséghez jutás elősegítését, valamint a munkaerőpiacon hasznos készségek elsajátítását kell, hogy jelentse.

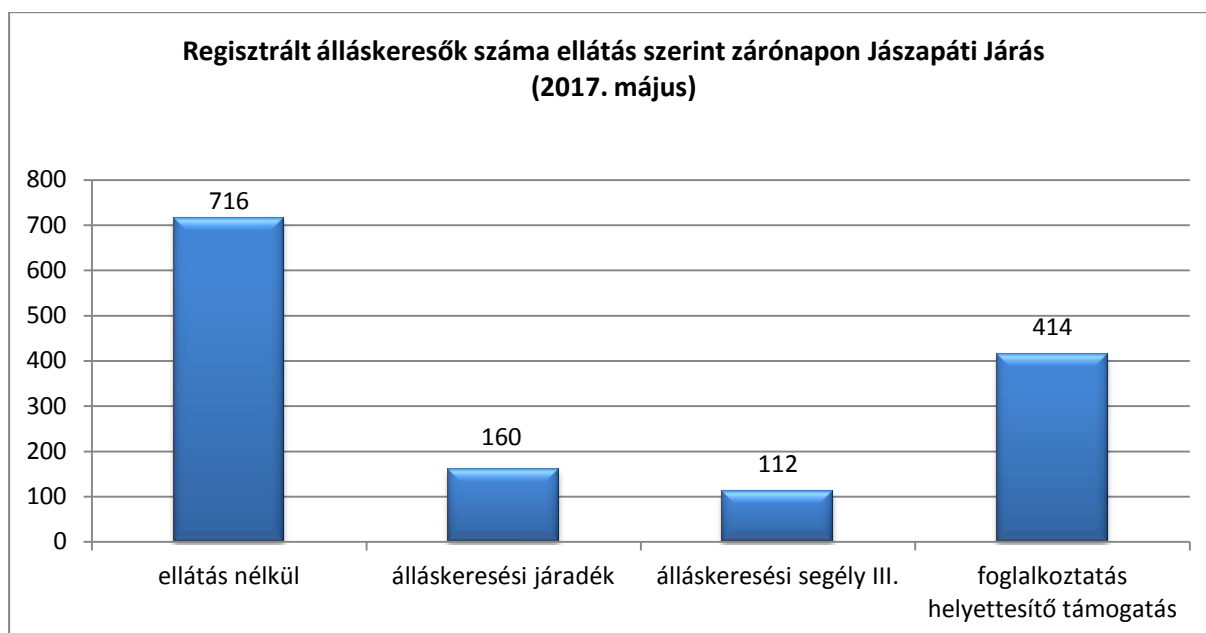
(Forrás: NFSZ, 2016, saját összeállítás)

A szakképesítéssel, illetve középfokú végzettséggel rendelkezők aránya a teljes, térségi álláskereső létszámhoz viszonyítva 35%, kicsit több mint 1/3-a. A szegmensen belül a legnagyobb arányt a szakmunkásképző intézetben tanulmányokat folytatott réteg adja (53%), a szakiskolát végzettek ugyanakkor mindössze 5%-át adják a csoportnak. A középfokú végzettséggel rendelkezők (gimnázium, szakközépiskola) a réteg 37%-át, mintegy harmadát jelentik.

(Forrás: NFSZ, 2016, saját összeállítás)

A felsőfokú végzettséggel állást keresők aránya a teljes álláskereső rétegen belül 2%, elenyésző hányad.

(Forrás: NFSZ Jászberényi Kirendeltség, 2017. május)

A Járásban 2017 májusában regisztrált álláskeresők száma: 1.402 fő. 716 fő semmiféle ellátásban nem részesül. Az ellátás nélkül maradók esetében a megélhetés finanszírozása jó eséllyel a fekete foglalkoztatás bevételeiből származik. A másik három szegmens (ellátásban részesülők) összlétszáma nem éri el az elsőét, hiszen 686 fő, az ellátás nélküliek 95%-a.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya az összes aktív korú lakosságon belül közelítőleg 30% a Járásban. Ez az országos átlagot mintegy 10%-kal haladja meg, ami jelentős különbség. Az országos tendenciát egyébként a járási mutató rendre követi, az olló nyílása, záródása nem jellemző. Ebből is világosan következik, hogy a képzések, a felnőtt korban pótlólag elsajátítandó készségek nagy jelentőséggel bírnak a munkaerő-piaci esélyek javításánál.

3.3. Munkanélküliség

3.3.1. Az inaktív keresők, és az eltartottak:

Gazdaságilag inaktívnak tekintjük mindazon munkaképes korú, vagyis 15 és 74 év közötti személyt, aki nem tartozik a munkaerő-állományba. Legnagyobb csoportjuk a 74 évnél fiatalabb nyugdíjasoké. Ebbe a csoportba sorolhatók még többek között az úgynevezett passzív álláskeresők is, akik bár a köznapai szóhasználat szerint álláskeresők, nem regisztráltatják magukat a lakóhelyükhöz tartozó Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán, vagyis nem vesznek igénybe állami segítséget az álláskeresőkhöz.

A KSH (2016) megfogalmazása szerint gazdaságilag nem aktívak azok, akik a vonatkozó héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres, jövedelmet biztosító munkájuk és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni. Ide tartoznak – többek között – a passzív álláskeresők, akik szeretnének ugyan munkát, de kedvezőtlennek ítélve elhelyezkedési esélyeiket, meg sem kísérlék az álláskeresőt.

A gazdaságilag nem aktív népesség inaktív keresőkből és eltartottakból áll.

A foglalkoztatási együttműködési program szempontjából a felhívás szerint az inaktívak közé soroljuk azokat az embereket, akik a programba való bevonás előtt nem dolgoztak, nem volt rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni. Nem regisztrált álláskereső, de az aktivitás erősítésével és támogatásokkal a program esetükben is hozzájárul a munkaerő-piaci beilleszkedéshez. (pl. rehabilitációs járadékban, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesülő vagy gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesülő személyek)

Részletesebben, az inaktív keresők azok a személyek, akik a felvétel eszmei időpontjában kereső tevékenységet nem folytattak, de keresettel, jövedelemmel rendelkeztek, így különösen:

- a saját jogú nyugellátásban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban részesülők,
- a hozzátartozói jogon folyósított nyugdíjban vagy egyéb ellátásban részesülők,
- a gyermekgondozás (nevelés) címen ellátásban részesülők,
- a szociális ellátásban részesülők, (ápolási díjban részesülők, szociális segélyezettek) valamint
- a vagyonukból vagy egyéb, nem munkával kapcsolatos jövedelemből élők (pl. akik földjük, nyaralójuk, lakásuk bérbeadásából, bankbetétjük kamataiból, albérlő tartásából élnek).

Az eltartottak nem tartoznak az előbbieken felsorolt kategóriák egyikébe sem, mert általában keresettel, jövedelemmel nem rendelkeznek, és megélhetésükről magánszemély vagy intézmény gondoskodik. Ilyenek például:

- a 15 éven aluli nem tanuló gyermekek;
- a keresőtevékenységet nem folytató, inaktív keresőnek nem minősülő nappali tagozaton tanulók (mindazok, akik az iskolarendszerbe tartozó alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatási intézmények valamelyikének nappali tagozatán folytatják tanulmányaikat, függetlenül attól, hogy részesülnek-e ösztöndíjban);
- az egyéb eltartottak (a 15 éves és idősebb, nappali tagozaton nem tanuló eltartottak, mint pl. a háztartásbeliek).

A mutatószámokat megvizsgálva, a következőket állíthatjuk a Jászapáti Járás tekintetében is:

A hivatalos statisztikai- és a paktumban részt vevő szervezetek által biztosított adatok szintjén vizsgálódva, elsősorban a munkanélküliek becsült és a regisztrált álláskereső pontos számából következtethető, hogyan alakul a munkanélküliség. Ha csupán ezeket a mutatókat nézzük, az derül ki, hogy létszámuk az elmúlt években jelentős mértékben csökkent, aminek következtében megállapítható, hogy a Jászapáti Járást tekintve ez a tendencia kedvező munkaerő-piaci folyamatokat tükröz.

Ez a két mutatószám ugyanakkor önmagában nem nyújt teljes képet a tényleges munkanélküliségről. Az állástalan, de potenciális munkaerő-tartalékot jelentő népesség számottevő része a gazdaságilag inaktívak között jelenik meg. A munkaerő-piaci felmérés alapján az EU ide sorolja azokat, akik:

- rendelkezésre állnak két héten belül, mint munkaerő, de nem keresnek munkát (pl. reményvesztett álláskereső; azok, akik személyes/családi okok miatt nem tudnak munkát keresni),
- akik keresnek munkát, de nem állnak azonnal rendelkezésre (pl. végzés előtt álló tanulók; vagy pl. azok, akik egy állásinterjú eredményére várnak, stb.).

A potenciális munkaerő-tartaléknak számító egyének tehát nem jelennek meg az aktív munkaerő-állományban (munkanélküliek plusz foglalkoztatottak), azonban lényegesen szorosabb a kapcsolatuk a munkaerőpiaccal, mint a többi gazdaságilag inaktív embernek.

A közfoglalkoztatottak bár papíron a foglalkoztatottak számát növelik, munkaerő-piaci státuszuk leginkább a munkanélküliekéhez hasonlít. Mindkét fenti csoportra jellemző ugyanis, hogy szeretne munkát vállalni, de nem tud elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

A 2010 utáni munkatörvénykönyv szigorításnak, a szociális ellátások visszafogásának és a 2014-től datálódó effektív nyugdíjkorhatár emelésnek köszönhetően, az utóbbi években számottevő mértékben nőtt az aktivitás a járásban is, még a csökkenő népességszám és fokozatosan előregedő lakosság mellett is.

Ugyanakkor ezek az intézkedések éppen a nehezebben foglalkoztatható munkaerőt aktivizálták, és terelték ki a munkaerőpiacra. Eközben a válság idején állástalan és képzett, vagy legalábbis megfelelő munkatapasztalattal rendelkező munkaerő többségét az egyre erősödő konjunktúra alatt a munkaerőpiac mostanra integrálta. Vagyis az utóbbi években a járás munkaerő-tartaléka is minden bizonnyal jelentősen felhígult, ezt támasztják alá a járásban rendelkezésre álló munkaerő-tartalék képzettségi adatai. Éppen ezért, ha alapvetően az a szándékunk, hogy teljesítsük a program keretében a célértékeket, a rendelkezésünkre álló népesség, foglalkoztatási és képzettségi adatokat pontosan és finomhangoltan figyelembe véve kell kialakítani azokat a munkaerő-piaci szolgáltatásokat, amelyeket alkalmazni akarunk a projekt megvalósítása során!

Azt is számításba kell vennünk, hogy a következő évtizedben rohamosan meginduló, elsősorban a fejlett, innovatív technológiákat alkalmazó nagy iparvállalatok automatizálási-robotizálási törekvései alaposan át fogják alakítani a munkaerő-piacot, adott esetben teljesen új foglalkozások fognak megjelenni. Ez a járásban is – ipari fejlettségben való lemaradása okán – talán kevésbé lesz jellemző, de mindenképpen érdemes számolni vele. Egyes szakértői feltételezések alapján a 20 év múlva munkaerő-piacra belépők legalább felének olyan foglalkozása lesz, amelynek most még a nevét sem tudjuk. Az együttműködési program végrehajtása során ezért célzottan a szakképzés progresszivitását elősegítő intézkedéseket kell preferálni. Az ilyen jellegű munkaerő igénnyel fellépő térségek elszívó hatása pedig hatványozottan érvényesülhet az innovációs versenyben lemaradó térségek kárára.

3.3.2. Közfoglalkoztatottak

2010-től a közfoglalkoztatás helye, szerepe, jelentősége új értelmet kapott a hazai munkaerő piacon. A korábbi start munkaprogrammal ellentétben a szemléletmód váltás két területen érhető tetten különösen:

1. A közfoglalkoztatásban való részvétel a segélyben részesülők, a tartósan álláskeresőők részére kötelező, amennyiben arra egészségügyileg alkalmasak. Az alanyi jogon járó segélyezési rendszer átalakult, a jogosultságot a közfoglalkoztatásban való részvétellel lehet megszerezni, így a korábbi szemlélet jelentősen változott, hiszen a közösség által juttatott támogatások munka ellenében érhetőek el.
2. A közfoglalkoztatás rendszerében teret nyert az értékteremtő szemléletmód. Főként a kisebb lélekszámú települések (5.000 fő alatt) értékteremtő mezőgazdasági tevékenységeket indítottak útjára Pl.: Jánoshidán malom működtetése, és állattenyésztés, Jásziványon juhtenyészet, és hagyományos kézműves termelés (agyag termékek) valósult meg.

Ez a fajta paradigmaváltás sokkal inkább képes a résztvevők szemléletének formálására is, hiszen önmaguk is értéket teremtve hasznosnak érzik magukat, a munkájukat, a munkájuk jelentősége pedig valóban fel is értékelődött. Ennek köszönhetően a produktív munka világába történő belépésük is zökkenő mentesebb, hiszen a teljesítmény elvárásoknak könnyebben tudnak megfelelni. Emellett a kötelező részvétellel a segélyből való megélés, az energiák hasznos felhasználása jó hatással van a közbiztonságra, az egyének egészségügyi állapotára, valamint a fásultságból való kitörést is alapvetően elősegíti.

Jász-Nagykun-Szolnok megye elmúlt négy évi közfoglalkoztatási adatai:

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma					
Jász-Nagykun-Szolnok megye	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. 01-05.hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	1 973	5 105	4 704	5 743	4 548
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	2 107	2 155	2 306	2 537	2 022
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	5 340	4 987	5 364	4 890	3 685
✓ Mezőgazdaság	1 654	3 123	2 593	2 071	1 498
✓ Belvízelvezetés	1 186	336	471	636	484
✓ Mezőgazdasági földutak karbantartása	395	117	376	368	222
✓ Bio- és megújuló energiafelhasználás	40	14	82	57	35
✓ Belterületi közutak karbantartása	1 210	448	753	784	784
✓ Illegális hulladéklerakók felszámolása	581	207	302	338	290
✓ Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	221	545	134	-	-
✓ Helyi sajátosságokra	-	195	653	635	487

épülő közfoglalkoztatás									
✓ Egyéb startmunka mintaprogram				-	-	-		1	16
Mindösszesen				9 419	12 247	12 374		13 169	10 255
Közfoglalkoztatási mutató				3,48%	4,56%	4,66%		5,27%	4,10%
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon				13 620	11 554	10 110		8 418	8 614
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon				2 548	2 503	2 840		3 064	3 468
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon				10 221	7 537	7 468		5 840	4 841
Regisztrált álláskereső száma zárónapon				26 389	21 595	20 418		17 322	16 923
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója				9,74%	8,03%	7,69%		6,93%	6,77%
Közfoglalkoztatási ráta				25,77%	34,88%	38,25%		43,19%	37,73%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma				270 999	268 385	265 376		250 010	250 010
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

(Forrás: www.kozfoglalkoztatatas.hu)

A Jászapáti Járás elmúlt négy évi közfoglalkoztatási adatai:

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma					
Jászapáti járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. 01-05.hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	190	583	415	333	255
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	130	133	160	169	131
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	450	394	545	536	424
✓ Mezőgazdaság	85	158	194	155	111
✓ Belvízelvezetés	123	31	23	78	63
✓ Mezőgazdasági földutak karbantartása	20	9	82	67	24
✓ Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	7	10	8
✓ Belterületi közutak	113	75	61	103	110

karbantartása												
✓	Illegális hulladéklerakók felszámolása			41	17	51	14	19				
✓	Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás			61	53	9	-	-				
✓	Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás			5	51	118	110	88				
Mindösszesen				770	1 110	1 120	1 038	-				
Közfoglalkoztatási mutató				3,38%	4,92%	5,01%	5,00%	3,90%				
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon				1 115	1 008	817	718	727				
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon				211	208	235	271	308				
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon				947	682	698	568	444				
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon				2 273	1 897	1 751	1 557	1 479				
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója				9,97%	8,40%	7,83%	7,50%	7,12%				
Közfoglalkoztatási ráta				25,34%	25,34%	39,34%	40,00%	35,38%				
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma				22 806	22 575	22 365	20 758	20 758				
1%				2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%				12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

(Forrás: www.kozfoglalkoztatasi.hu)

A fenti két táblázatot összehasonlítva láthatjuk, hogy a megyei adatokhoz képest a Járásban a közfoglalkoztatási mutató – a 2014. év kivételével – alacsonyabban alakult. A nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója ugyanakkor rendre magasabb a megyei átlagtól, a közfoglalkoztatási ráta rendre alacsonyabb. A megyei átlagot meghaladó tehát a nyilvántartott álláskeresők aránya a Járásban, ugyanakkor a közfoglalkoztatás keretében állást találók aránya kisebb. A két mutató által formált „olló” nyílása tehát szélesebb a Jásznapti Járásban, mint a Megyében.

Érdemes megfigyelni, hogy a „téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás”, valamint a „mezőgazdasági földutak karbantartása” – foglalkoztatási típusok eljelentéktelenedtek a Járás közfoglalkoztatási palettáján, míg a „belterületi közutak karbantartása”, és a „helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás” teret nyert.

A Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárságának 2017. április havi tájékoztatója szerint Jász-Nagykun-Szolnok Megyében:

- A közfoglalkoztatásban részt vevők száma: 9.548 fő

- Változás az előző hónaphoz képest (2017. március): + 99 fő
- Változás az előző hónaphoz képest (2017. március): + 1,0 %
- Változás az előző év azonos időszakához képest (2016. április): -3.563 fő
- Változás az előző év azonos időszakához képest (2016. április): - 27,2 %

A 2017. áprilisában közfoglalkoztatás keretében állásban állók aránya több, mint a negyedével csökkent az előző év azonos időszakához képest, ami nagyon jelentős mértékű csökkenés. Világosan látszik, hogy a túlkeresletes munkaerőpiac milyen mértékben képes csökkenteni a közfoglalkoztatottak számát, hiszen képzettség- és képességbeli hiányosságaik ellenére is sokakat hajlandó volt az elsődleges munkaerőpiac felszívni az elmúlt egy évben.

A továbbra is a közfoglalkoztatás keretében munkában álló munkavállalókat ugyanakkor szükséges képzések, tanfolyamok által alkalmassá tenni a munka világába történő belépésre, hiszen a gazdaság a tavalyi közfoglalkoztatotti réteg javát foglalkoztatta az elmúlt egy évben. A továbbra is a rendszerben maradók alkalmassá csak képességeik, tudásuk, készségük javítása által tudnak válni, esélyük a versenyszférában való foglalkoztatásra csak így javítható.

3.4. Munkaerő-piaci, vállalkozási igényfelmérés

3.4.1. Előzmények

A Jászapáti Járás területén, a Paktum potenciális vállalati partneri körében közvetlenül lefolytatott felmérést megelőzően a megyei paktumszervezet is végzett adatgyűjtést. A legkevesebb kitöltött foglalkoztatói kérdőív a jászapáti járásból érkezett, megyei szinten 151 gazdálkodó szervezet vett részt a piackutatásban, hozzájárulva a reprezentatív megyei és járási felméréshez:

- A megyeszékhely vonzáskörzetén kívül a legtöbb társas vállalkozás a jászberényi, és a jászapáti járásban működik.
- A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása a megye összes járásában jelen van. A foglalkoztatásra ösztönzőleg hat, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók után támogatásokat, járulék kedvezményeket vehetnek igénybe. Úgy tűnik, ezt a foglalkoztatási formát jól ismerik megyénkben, és a hozzájuk kapcsolható foglalkoztatási támogatásokat is, a Jászság pedig ezen belül is élen jár a megyében. A járások közül a jászapáti egyedül a Mezőtúri Járás (23 %) előzte meg, míg térségünk 20 %-os mutatója a 2. legmagasabb érték. A járásban jelentősebb megváltozott munkaképességű foglalkoztató Jászapátiban a Főkefe Nonprofit Kft.
- A megkérdezett foglalkoztatók női dolgozó több mint 50%-os alkalmazásának aránya az összes dolgozóhoz képest a Jászapáti Járásban 37 %, ami a megyei járások között a 6. legnagyobb érték.
- A legkevesebb fizikai munkát végző alkalmazott a Szolnoki- és a Jászapáti Járásban fordult elő a foglalkoztatók adatszolgáltatása alapján.
- A megkérdezett foglalkoztatók munkaerő állományának több mint fele fizikai foglalkoztatott aránya a Jászapáti Járásban 37 %, ami a járások között a legalacsonyabb érték.

- Az 50 év felettiek foglalkoztatását tekintve a Jászapáti Járás a 3. helyen áll a megye járásai között 40 %-os aránnyal.
- A pályakezdők alkalmazása terén ugyanakkor a 6. helyen szerepel járásunk, mindössze 10 %-os értékkel.
- A gyermeket nevelő szülők foglalkoztatási helyzete némiképp kedvezőbb az előzőnél, 20 %-os értékével járásunk az 5. a rangsorban.
- Munkaerőhiány tekintetében a 62%-os értékkel a középmezőnyben, az 5. helyen áll a Jászapáti Járás, a legmagasabb érték, 77 % a Tiszafüredi, míg a legalacsonyabb, 44 % a Szolnoki Járást fémjelzi.
- Az igényfelmérés során a foglalkoztatók minden járás esetében az első két helyen az ismeretségi kör befolyását, és a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályának szerepét jelölték meg. Egyedül a Jászapáti Járásban fordult meg a sorrend, itt a Foglalkoztatási Osztály szerepe első helyre, míg az ismeretségi kör befolyása a második helyre rangsorolt.

Jászapáti Járás által elfoglalt helyezés az adott értékelési szempont vizsgálata során

Értékelési szempont	Helyezés (1-9)
<i>Fizikai foglalkoztatás jelentősége</i>	9.
<i>Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása</i>	2.
<i>50 év felettiek alkalmazása</i>	3.
<i>Pályakezdők alkalmazása</i>	6.
<i>Gyermeket nevelő szülők foglalkoztatási helyzete</i>	5.

A fizikai foglalkoztatás jelentőségét, valamint a pályakezdők alkalmazását tekintve a járás megyei szinten alulteljesít, ugyanakkor a gyermeket nevelő szülők foglalkoztatása terén a középmezőnybe, míg a nagy munkatapasztalattal rendelkező 50 év feletti korosztály-, és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása terén éllovas.

További megállapítások:

- A részmunkaidős foglalkoztatás nem jelentős a foglalkoztatók körében.
- A távmunka nem elterjedt foglalkoztatási forma, mely a képzettebb kisgyermekes családnyak számára jóval nagyobb könnyebbséget jelentene
- A roma foglalkoztatás helyzetéről megbízható képet nehéz ilyen eszközzel mutatni, a Jászapáti Járásra értékelhető adattal nem rendelkezünk.
- Megerősítést nyert, hogy továbbra is súlyos hiány van a szakképzett munkaerőből.

3.4.2. Munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési igényfelmérés összefoglalása

Jászapáti Város Önkormányzata az együttműködési program megalapozásaként 2016 nyarán a járási paktumhoz kapcsolódó munkáltatói igényfelmérést végzett kérdőíves formában a járás területén öt térségi vállalkozásnál. A felmérésben a térség nagyobb foglalkoztatói vettek részt, a felmérés nem reprezentatív.

A kiértékelés során világossá vált a munkaadók szerepe célcsoportként, érdekképviselőként és projektgazdaként egyaránt. Egyebek mellett a munkáltatói igények és elvárások megfogalmazásával, nagyobb volumenű beruházások kivitelezésével elősegítik a kiegyensúlyozott járási munkaerőpiac

megteremtését. Egyfelől az igényfelmérések keretében, másfelől egyénileg is jelezni tudják előirányzott fejlesztéseiket, ezáltal járási szinten prognosztizálhatóvá és tervezhetővé válik a munkaerőigény.

Az igényfelmérés a munkaerő jellemzőit és sajátosságait, a munkaerő felvételével kapcsolatos kezdeményezéseket, az abban résztvevő partnereket, a munkaerő felvételével kapcsolatos problémákat, a felvett munkaerő betanításának módját, a foglalkoztatottak munkába járásának-, közlekedési- és lakhatási- körülményeit, illetve a meglévő alkalmazottak körében mérhető fluktuációt, és annak okait vizsgálta. Vizsgáltuk továbbá a cégek kapcsolatait a helyi szakképző intézményekkel, az Iparkamarával, és a munkaerőpiac további gazdasági szereplőivel. Végül a foglalkoztatók elvárásait, igényeit, elképzeléseit kérdeztük a létrejövő foglalkoztatási paktummal kapcsolatban.

Az igényfelmérésbe bevont munkáltatók kiválasztása során törekedtünk arra, hogy a mintába olyan foglalkoztatók kerüljenek, akik egyrészt viszonylag régóta (akár több évtizede) tevékenykednek a járásban, illetve munkavállalók is jórészt a járásban élő lakosok. A minta összetételekor figyelmet fordítottunk arra, hogy a foglalkoztatók több iparágat képviseljenek, valamint, hogy különböző méretű vállalkozásokat válogassunk be (kis-közép és nagyvállalat is került a mintába). Célunk volt, hogy a cégek heterogén humánerőforrás profillal rendelkezzenek.

A minta összeállításakor figyelembe vettük a Jász-Nagykun-Szolnok megyei foglalkoztatási paktum által külön kezelt területeket, így különösen a kiemelt beruházásokkal érintett, valamint az egészségügyi-, szociális ellátó, gyermekgondozási, végezetül a turizmus szektorban tevékenykedő vállalkozásokat nem vontuk be helyzetelemzésünkbe, hiszen ezek a területek a megyei foglalkoztatási paktum tevékenységi körébe tartoznak.

Az analízisbe bevont foglalkoztatók gazdasági helyzetét jellemzi, hogy mindegyikük teljesítményére a stagnálás volt jellemző az elmúlt 3 évben. Fejlesztési tevékenység kevésbé, sokkal inkább a jelentős erőfeszítések árán elért munkaerő- és piaci pozíció fenntartása volt jellemző. Ez nemcsak a térség gazdasági potenciáljának csökkenése okán alakult így, de azért is, mert jellemzően olyan vállalkozások vannak jelen a térségben, amelynek jelenlegi helyzete és karaktere országos és megyei szinten is visszaesést mutat (pl.: mezőgazdaság, élelmiszeripar, kiskereskedelem). Az elmúlt időszakban azonban e negatív tendenciák javulni látszanak, fejlesztéseket, beruházásokat terveznek a megkérdezett vállalkozások. Minden említett fejlesztési elképzelés érinti a munkaerő-állományt: létszámnövekedést, vagy humánerőforrás fejlesztést igényelnek.

A vizsgált munkáltatók mindegyikénél többségben vannak a fizikai dolgozók, általában az alkalmazottak minimum 60-70 százaléka ilyen jellegű tevékenységet lát el, de egyes munkahelyeken az ilyen jellegű munkakörök aránya a 90 százalékot is eléri (tevékenység függő). A szellemi feladatokat ellátókhoz a megkérdezettek leginkább a közép- és felsővezetőket, valamint az irodai, adminisztratív tevékenységet ellátókat sorolták.

A megfelelő színvonalú, lojális, képzett, és megbízható munkaerő biztosítását „nem könnyen” tudják megoldani a foglalkoztatók. A fizetések rendre elmaradnak a környékbeli átlagtól, emiatt a szakképzett munkaerő könnyen talál jobban fizető állást a környező vállalkozásoknál, illetve a szomszédos, gazdaságilag jobb helyzetben lévő járásokban. A Járási Foglalkoztatási Osztállyal szoros együttműködésben dolgoznak a munkaerő biztosításán, közfoglalkoztatottak és egyéb munkaerő

igénylése révén is. További toborzási csatornaként a közösségi médiát (FB), Internetet (város és a cég honlapja) és az újsághirdetéseket használják. Előfordul, hogy „személyes ismeretség” révén vonnak be új munkavállalókat. De a munkáltatók egyöntetű véleménye alapján: „egyre nehezebb megfelelő végzettségű, megbízható munkaerőt találni.”

A vállalkozások többségénél jelentős probléma a fluktuáció, több esetben a szükséges létszámot sem sikerül feltölteni. „Nincs ma Magyarországon olyan cég, aki meg tudja mondani, hogy jövőre 50 fővel többet tud fölvenni.” „Ez felelőtlenység.” A vállalkozók meglátása szerint a Jászság e területen kifejezetten rossz helyzetben van. Sok a nagyvállalat, akiknek szintén óriási a munkaerő-szükséglete. „A jelenlegi munkaerőhiánynak csak egy oka a külföldi munkavállalás, amely minden végzettségű munkaerőt érint. A közmunkában résztvevőknek viszont színvonal alatti a „munkaerkölcs”, nem is igazán szeretnének dolgozni, vagy csak meghatározott összeg felett, amitől alig tudok többet fizetni”.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű szakképzett munkaerő, mindemellett jelentős a népesség fogyása, ami kihat a foglalkoztatásra is. „Ezt az sem tudja csökkenteni, ha növelik a nyugdíjkorhatárt, mert egy 60-as éveiben járó ember – állóképesség híján – nem tud egész nap olyan minőségben dolgozni, mint amit a munkaköre megkíván, különösen a nehéz a nehéz fizikai munkák (építőipar, szalagmunkák) esetében”

Sok helyen problémát jelent, hogy a régóta a cégnél dolgozó munkavállalók közelednek a nyugdíjkorhatárhoz, utánpótlásuk nem tűnik megoldhatók. „Nincs megfelelően kvalifikált fiatal szakember, akit fel tudnék venni”. Ez egyrészt a gyakorlati képzés hiányából, hiányosságából adódik, úgy tűnik, hogy „az iskolai képzés nem segíti a gyakorlati életet”. A cég is inkább azokat a munkavállalókat preferálja, akiknek több éves (10-20 év) szakmai tapasztalata, gyakorlata van. A gyakorlati képzést erőteljes mértékben fejleszteni szükséges!

A munkaerő foglalkoztatásához segítséget jelentene, ha könnyen és gyorsan elérhető, egyszerűen elszámolható támogatási lehetőségek állnának rendelkezésre. A járulékok, minimálbér, garantált bérminimum folyamatos emelkedését nem tudjuk az árpolitikánkkal követni, mert a piac nem tolerálja – egy szint fölött – az árrés emelését. Utóbbi egyébként a tartósan alacsony inflációban is tetten érhető.

A megkérdezett vállalkozások képviselői a járásban tervezett foglalkoztatási és gazdasági együttműködésekkel kapcsolatban alapvetően két területet érintően: a szervezettel, és annak tagjaival, valamint a paktum által biztosított támogatásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban fogalmazták meg igényeiket.

A Foglalkoztatási Paktumtól általánosságban az információ-szerzés és megosztás lehetőségét várják a munkáltatók. Jellemzően ezzel kapcsolatban az információáramlás gyors, és naprakész biztosítása, valamint a pályázatfigyelés, személyre szabott tájékoztatók rendelkezésre bocsátása fogalmazódott meg elvárásként. Panaszkodtak a munkaadók, hogy gyakorta kapnak olyan tájékoztatókat, amelyek nem is nekik szólnak, így egy idő után már meg sem nyitják az ilyen jellegű e-maileket, ebből következően pedig előfordul, hogy fontos információktól esnek el.

Jelentős szereppel bír továbbá a paktum szervezet a megfelelő munkaerő felkutatásában, illetve a meglévő munkavállalók megtartásának támogatásában, így a foglalkoztatók véleménye szerint a projekt leginkább munkaerő-közvetítéssel és bértámogatással tudná támogatni a vállalkozásokat, de

emellett jelentős potenciált látnak a potenciális munkaerő felkészítésében is programok, képzések által.

A megfelelő munkaerő megtalálását új partnerek bevonásával, és új csatornák megnyitásával is képes támogatni a projekt. Tevékenységéhez tartozik továbbá a szakképzett munkaerő utánpótlás feltételeinek biztosítása, amely egyrészt a szakképző intézményekkel történő szorosabb együttműködést követeli meg, másrészt a fiatalok megfelelő szakmai, pályaválasztási orientációját. Jó gyakorlatnak minősül, hogy a megkérdezett foglalkoztatók között is akad olyan vállalkozás, amely a pályaválasztás előtt álló fiataloknak, osztályoknak szokott nyílt napot tartani, melynek keretében bemutatják a vállalkozás, gyár működését (évente akár 5-7 osztály). Mindezek intézményes megszervezése, koordinálása segíti az utánpótlás biztosítását.

A jövő munkaerő biztosításának letéteményesei a szakképző intézmények. Több cég képviselője a megfelelő munkaerő biztosításának feltételét a jó minőségű szakképzés megteremtésében és fenntartásában látja. A paktum egyik fő feladata tehát a képzési igények felmérése, illetve a képzések szervezése lehet.

Saját szerepükkel, szerepvállalásukkal a paktum munkájában a megkérdezett foglalkoztatók alapvetően bizakodóan nyilatkoztak: a rendelkezésre álló információik alapján szívesen részt vesznek majd a munkában. Együttműködési hajlandóságukat jelzi, hogy a jó gyakorlatok megosztásával kapcsolatban jellemzően nyitottak voltak: szívesen meghallgatnák a többi foglalkoztató jó gyakorlatát, illetve sajátjukat is elmondanák, ha lesz rá alkalom.

Az interjúk során rákérdeztünk a foglalkoztatási paktum által igénybe vehető szolgáltatásokkal, támogatásokkal kapcsolatos igényekre. A válaszokból kiderült, hogy a vállalkozók elsősorban az anyagiakban jelentkező támogatásokat preferálják, így különösen a bér és járulékok támogatását, a munkatapasztalat-szerzés dotálását, az utazási költségtámogatást, valamint a munka alkalmassági vizsgálatok költségeinek átvállalását. A bér és járuléktámogatást továbbfoglalkoztatással jó dolognak tartják, a gond az, hogy ha kiderül, hogy a felvett munkavállaló nem megfelelő „azt már másnap el kell küldeni, nem szabad csak azért a munkahelyen tartani, mert bértámogatás jár utána.” „Ezt a nem mellékes körülményt alaposan ki kell munkálni!”

A potenciális munkaerő fejlesztését hasonlóan fontosnak tartják, hiszen a szakképzett munkaerőre mindig nagy szükség van. Ez igényli a teljes szakmai pálya során végig a szakmai ismeretek elmélyítését, aktualizálását. Képzési igényként a vállalkozások profiljába vágó, illetve speciális szakmai képzéseket (pl.: karbantartó, tűz- és munkabiztonsági előadó) igényelnek, hogy „ne kelljen elmenni Hatvanba, vagy akár Jászberénybe ilyen szolgáltatásért”. Kompetenciafejlesztő tréningeket jobbra a vállalkozás ügymenete szempontjából meghatározó beosztásokban dolgozók (pl.: anyagbeszerzők) esetében tartanak relevánsnak. A munkaerő-toborzási szolgáltatást minden megkérdezett vállalat igényli.

Összegezve megállapítható, hogy a Járásban működő különböző foglalkoztatási szereplők (szakképző intézmények, Kamara, Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya, valamint a helyi vállalkozók) közötti kapcsolat kielégítő. A Kereskedelmi és Ipar Kamarával, valamint az Agrár Kamarával a Kormányhivatal együttműködési megállapodás keretében dolgozik – egyebek mellett – a megyében létrejött 11 db TOP projekt paktumszervezetében. A szakképző intézményekkel mind a Kormányhivatal, mind a Kamarák napi kapcsolatban állnak. A paktum alkalmas az együttműködések

elmélyítésére. A terület fejlesztésével a képzések munkaerő-kereslethez való igazításával, a diákok körében a lehetőségek megismertetésével, a hiányszakmák népszerűsítésével, vezetői és alkalmazotti képzésekkel, a közlekedés összehangolásával, a munkavállalói mobilitás ösztönzésével, lakhatási támogatás biztosításával a munkaerőhiány problémája már rövid távon is orvosolható.

3.4.3. Oktatási helyzetkép

3.4.3.1. Általános iskolai oktatás:

Mind társadalmi szerkezet, mind foglalkoztatási, munkaerő-piaci lehetőségek tekintetében egy-egy térségben meghatározó a lakosság iskolai végzettsége, szakképzettsége. A Jászapáti Járás köznevelési intézményei a Jászberényi Tankerületi Központhoz tartoznak 2017. február 1. óta.

A Tankerületi Központ összesített tanulói létszáma: 7.122 fő, a számított tanulói létszám: 7.694 fő. A jászberényi székhelyű központ igazgatója: Zsemberi Zoltán, igazgatóhelyettes: Mészárosné Vas Márta.

A Jászapáti Járás Jászberényi Tankerületi Központhoz tartozó oktatási intézményei:

- Jászsági Általános Iskola Gerevich Aladár Általános Iskolai Tagintézménye – Alattyán
- Jászsági Általános Iskola Petőfi Sándor Általános Iskolai Tagintézménye – Jánoshida
- Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – Jászapáti
- Jászsági Általános Iskola Bozóky János Általános Iskolai Tagintézménye – Jászdózsza
- Csete Balázs Általános Iskola – Jászkisér
- Móra Ferenc Általános Iskola - Jászladány
- Kunráth Sándor Általános és Alapfokú Művészeti Iskola - Jászszentandrás

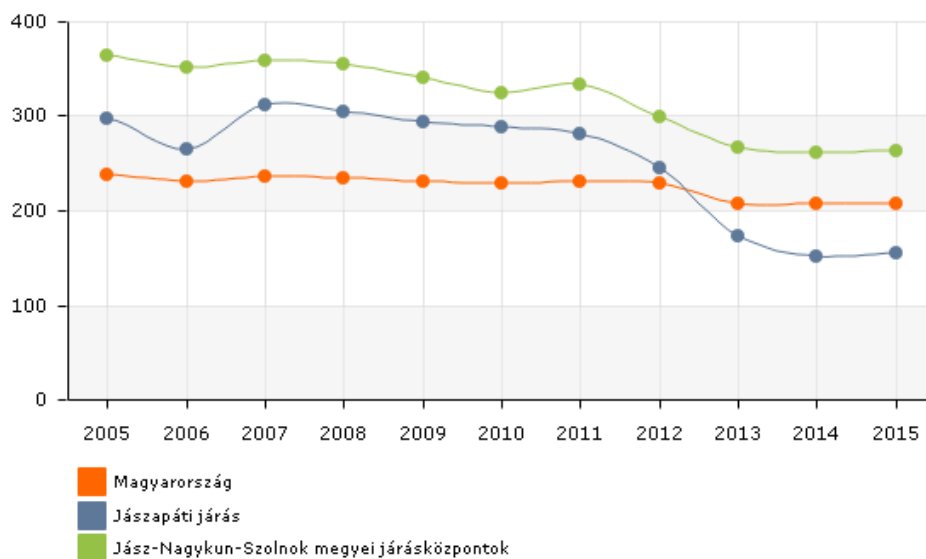
A Római Katolikus Egyház fenntartásában a Jászapáti Járásban működő általános iskolai intézmények:

- Szent György Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – Jászsalsószentgyörgy
- Szent Imre Katolikus Általános Iskola – Jászapáti
- Szászbereki Kolping Katolikus Általános Iskola Jászladányi Tagintézménye

A Járás települései közül egyedül Jásziványon nem áll rendelkezésre helyben általános iskola, az ottani diákok Jászapátiban, illetve Jászszentandráson tanulnak. A 9 település közül 3 településen az általános iskolai oktatás alapfokú művészeti iskolai oktatási is kiegészíti. Minden településen rendelkezésre áll tornaterem vagy tornaszoba. 2005 és 2015 között csaknem harmadával esett vissza a tanulói létszám, ami a korábbi elemzésekkel összhangban a népesség előregedésével, illetve az elvándorlással van összefüggésben, kiegészítve a gyakorta alacsony gyermekvállalási kedvvel.

Általános iskolai feladat ellátási helyek átlagos létszáma (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

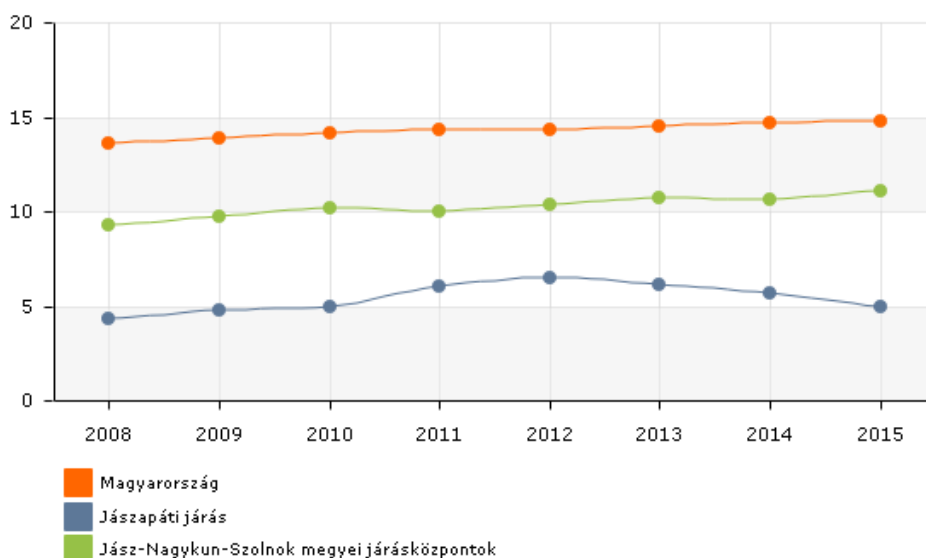

(Forrás: TeIR 2016)

A fenti táblázatból jól látható, hogy a feladat ellátási helyek átlagos létszámában 2013-ban trendforduló következett be, hiszen a korábbi országos átlagot meghaladó értékek ettől az évtől kezdve rendre alulmúlták az országos mutatót. Ennek oka, hogy ettől az évtől a Járásban több helyen is fenntartóváltás volt az általános iskolák vonatkozásában, amikor a Római Katolikus Egyház több intézmény fenntartói jogát átvette (Jászládány, Jászsalsószentgyörgy, Jászapáti). Esetenként – így pl. Jászapátiban – a korábbi egy intézmény helyett kettő (egy állami és egy egyházi fenntartású) jött létre, így a feladatellátási helyek száma duplájára emelkedett, a települési általános iskolás korú gyermekek létszáma viszont értelemszerűen nem változott.

Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (%)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

(Forrás: TeIR, 2016)

A lakóhelyükön kívül általános iskolai tanulmányokat folytatók aránya kifejezetten alacsony a térségben, mind a térségi, mind az országos átlagtól lényegesen jobb. Ebből következően kevés kisdíák utazik naponta azért, hogy az általános iskolai tanulmányi kötelezettségeinek eleget tegyen, jórészt ezt a lakóhelyén elérheti.

Halmazottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma (2013)

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Jászapáti Járás	374	333	348	322	314	376	327	311
Jászberényi Járás	517	503	519	515	515	501	546	472

A HHH-s tanulók létszám az alsóbb évfolyamokban magasabb, mint a nyolc osztály befejezéséhez közeledő szemeszterekében. Lakosság szám arányosan pedig a Jászapáti Járásban magasabb a HHH-s tanulók aránya, mint a Jászberényiben.

4. A szakképzés helyzete, fejlesztési lehetőségek

Európai Unió irányelvek

Az európai kontinens kihívásaira a válaszokat megfogalmazó és a fenntartható növekedést célzó EURÓPA 2020 Stratégia az egész életen át tartó tanulást és készségfejlesztést tekinti kulcsfontosságúnak a népesség idősödésének kezelése, valamint a gazdasági versenyképesség elősegítése és a társadalmi kohézió erősítése szempontjából.

Kulcskompetenciák az Európa Tanács meghatározása szerint:

- anyanyelven való kommunikáció
- idegen nyelven folytatott kommunikáció
- matematikai kompetencia és alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén
- digitális kompetencia
- a tanulás elsajátítása
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményező készség és vállalkozói kompetencia
- kulturális tudatosság és kifejező készség

Az Európai Bizottság a tagállamok kormányaival, a munkáltatói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetekkel partnerségben azon dolgozik, hogy:

- javuljon a képzés (szakmai alapképzés, szakmai továbbképzés) színvonala;
- javuljon a tanárok, oktatók és az ágazatban dolgozó többi szakember képzettsége és felkészültsége;
- a tananyag jobban igazodjon az aktuális munkaerő-piaci kereslethez.

Az egyes célok megvalósítását az alábbi eszközök segítik:

- Munkaalapú tanulás Európában
- Ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek
- Kezdeményezés az európai szektor specifikus együttműködések előmozdításáért
- Szakismereti versenyek
- A tagállami szakképzési rendszerek színvonalának javítása
- Új készségek és munkahelyek menetrendje

Az Európai Unió stratégiája azt hivatott elősegíteni, hogy 2020-ra a munkaképes korú lakosság 75%-a munkaviszonyban álljon, emellett azt a célt is szolgálja, hogy a fiatalok elsajátítsák azokat az elméleti és gyakorlati ismereteket, illetve készségeket, melyek birtokában könnyebben el tudnak helyezkedni tanulmányaikat követően.

A szakképzés helyzete Magyarországon

Hazánkban 2015. július 1-jével létrejöttek az ún. Szakképzési Centrumok. A Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába kerülő köznevelési intézmények 44 Szakképzési Centrumba szerveződtek.

A szakképző iskolai rendszer hatékony és eredményes működésének szükséges és elengedhetetlen feltétele, hogy a szakképző iskolák felelősséggel és motiváltsággal járó önállóságot élvezzenek. Az új rendszerben a szakképzési centrumok szakmai és gazdálkodási önállóságot, a szervezeti egységként működő iskoláik pedig részleges gazdálkodási önállóságot kaptak. Mindez nagyobb felelősséget jelent, ugyanakkor motivációs lehetőséget is ad a szakmai feladatok minél eredményesebb megvalósításához és folyamatos napi működéshez. A szakképzési centrumok kialakítása során a tárca figyelembe vette a helyi földrajzi, gazdasági sajátosságokat, társadalmi helyzetet, a meglévő település-, és intézményszerkezetet, valamint a tanulói létszámot. Az érintett térség adottságaitól függően a centrumokba szervezés egyrészt területi, másrészt szakmai alapon valósul meg a hatékonyság, a megközelíthetőség és a kollégiumi elhelyezési lehetőségek szerint. A korábbi gyakorlattal ellentétben a szakképzési centrum összes iskolája azonos feltételekkel működik majd. Az intézkedés a szakképzési intézményrendszer hatékonyabb, összehangoltabb működésének elősegítése mellett szorosabbá teszi az intézmények közötti kapcsolatot is.

A Magyarországon tanuló középiskolások létszáma 2010. évtől 2015. évig vizsgálva csökkenést mutat; évente 2,5 és 5,5 % közötti mértékben. 2015. évben 427 ezer tanuló tanult a középiskolákban országszerte, ami az öt évvel azelőtti adathoz képest közel 18 %-os visszaesést jelent. A 427 ezer tanuló közül 363 ezer fő nappali munkarend szerinti oktatásban vett részt. A vizsgált öt évben a nappali munkarendben tanulók aránya 85 - 86 % - os volt.

A 2016/2017. tanévtől a szakképzés iskolatípusai felmenő rendszerben átalakultak az alábbiak szerint:

- Szakközépiskola / szakképző -> ágazati szakgimnázium / érettségire épülő szakgimnázium
- Szakiskola -> szakközépiskola
- Speciális szakiskola -> szakiskola

Az új névhasználaton túl az ágazati szakgimnázium a szakmai érettségi mellett az érettségivel megszerezhető OKJ szerinti szakképesítést is ad. Természetesen az érettségire épülő szakgimnáziumi képzésben továbbra is megszerezhetők a ráépülő képzések. Az állami finanszírozás jogszabályi feltételek szerint a szakképzés ingyenességét garantálja.

Az oktatás munkarendjétől függetlenül - mind nappali, mind pedig a felnőtt oktatásban - a tanuló részére ingyenes a szakképesítésre történő felkészítő iskolai rendszerű oktatás:

- az első és második szakképesítésre történő felkészítés keretében a szakközépiskolai vagy szakiskolai képzésben az első szakképesítés esetén öt, a második szakképesítés esetén három tanéven keresztül
- az érettségi végzettséggel rendelkező tanulók esetén az érettségire épülő szakgimnáziumi képzésben szakképesítésenként három tanéven keresztül
- a szakképesítés-ráépülés, szakmai előképzettségre épülő felkészítés esetében az OKJ-ban előírt képzési időnél egy tanévvel hosszabb ideig
- az ágazati szakgimnáziumban a szakmai érettségire történő felkészítés hat tanéven keresztül
- szakiskolai végzettséggel rendelkező tanuló részére a kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítésben három tanéven keresztül
- minden esetben ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és - az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló kivételével - a sajátos nevelési igényű tanuló részére
- az iskolai rendszerű szakképzés az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló részére a második szakképesítés megszerzéséig.

Minden esetben ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanuló részére.

A hátrányos helyzetű tanuló tekintetében a jogszabályban meghatározott feltételek szerint meghosszabbítható két évvel a szakképesítésre történő felkészítő ingyenes iskolai rendszerű oktatás.

Életkortól függetlenül ingyenes a második OKJ-s szakma megszerzése. Akinek pedig diplomája van, de még nem végzett OKJ-s tanfolyamot, kettőt is elvégezhet állami támogatással. Ezzel az a cél, hogy a diplomások is tanulhassanak hiányszakmákat.

Egy diploma nem jelenti feltétlenül azt, hogy munkát is talál a végzős hallgató. Egy közelmúltban készült felmérés szerint a középiskolások 57 %-a szakmát és érettségit szeretne, a diákok harmada szeretne diplomát. Az új szakközépiskolai képzéssel a cél az, hogy a három év alapozás után két év alatt érettségit is szerezhessenek a tanulók. Ezzel együtt a duális képzéseket is szeretnék erősíteni.

Beiskolázási feltételek:

- Nappali rendszerű iskolai képzésben csak az első szakképesítés megszerzésére van lehetőség.
- A szakmai érettségivel szerzett szakképesítés nem számít első szakképesítésnek.

- Tanköteles tanulók a központi felvételi eljárás keretében nyernek felvételt a szakképző intézményekbe.
- Nem tanköteles tanulók esetében a nappali rendszerű iskolai képzésbe való belépés felső korhatára 25. életév.
- A nem tanköteles tanuló vagy a központi felvételi eljárástól eltérően más szakképző intézményt választó tanulók az eljárás pótfelvételit biztosító időszakában egyénileg, kérelem alapján jelentkezhetnek a meghirdetett képzésekre.
- Az érettségire épülő szakgimnázium esetében - a fentiekől eltérően - az intézmény által meghirdetett képzésekre egyénileg jelentkezhetnek a tanulók az első szakképesítés megszerzésére a felső korhatárt figyelembe véve.
- A képzések bementi feltételeként sok esetben egészségügyi és/vagy pályaalakmassági feltételeknek is meg kell felelniük a jelentkezőknek. Az adott alkalmassági feltételt a meghirdetett képzések tájékoztatója minden esetben tartalmazza.

A szakképzés helyzete Jász-Nagykun-Szolnok Megyében

Középfokú iskolai beiskolázási terv előrejelzése szerint a megyében a demográfiai adatok alapján középtávon, a középfokú iskolákba beiskolázandó tanulók száma változatlan tendenciát mutat. A középfokú iskolákban tanulók aránya a 2012-2013. tanévben: 33 % gimnázium, 40 % szakközépiskola, 27 % szakiskola volt. A középfokú iskolákban tanulók tervezett aránya a 2017-2018. tanévre: 30 % gimnázium, 41 % szakközépiskola, 29 % szakiskola.

A megyében működő három szakképzési centrum (Karcagi Szakképzési Centrum, Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum, Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum) összesen 28 ágazatban kínál lehetőséget azoknak a diákoknak, akik szakgimnáziumi képzésben szívesen tanulnának.

A Karcagi SZC 8 tagintézménye 24 ágazatban, a Szolnoki Műszaki SZC 6 tagiskolája 17 ágazatban és a Szolnoki Szolgáltatási SZC 5 tagiskolája 18 ágazatban jogosult beiskolázásra az alábbiak szerint:

I. Karcagi Szakképzési Centrum:

Ács, Asztalos, Autószerelő, CNC gépkezelő, Cukrász, Diétás szakács, Eladó, Elektronikai technikus, Épület- és szerkezetlakatos, Festő, mázoló, tapétázó, Fodrász, Gépi forgácsoló, Gyakorló ápoló, Hegesztő, Irodai titkár, Járműfényező, Kis- és középvállalkozások ügyvezetője I, Kis- és középvállalkozások ügyvezetője II, Kőműves, Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő, Mentőápoló, Pénzügyi-számviteli ügyintéző, Pincér, Szakács, Szociális asszisztens, Szociális gondozó és ápoló, Útépítő, Vállalkozási mérlegképes könyvelő

II. Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum:

Ács, Asztalos, Autóelektronikai műszerész, Automatikai technikus, Autószerelő, CAD-CAM informatikus, Dekorátor, Eladó, Elektronikai műszerész, Elektronikai technikus, Festő, mázoló, tapétázó, Gépgyártástechnológiai technikus, Gépi forgácsoló, Hegesztő, Informatikai rendszerüzemeltető, Járműfényező, Karosszerialakatos, Kereskedő, Kis- és középvállalkozások ügyvezetője I, Kis- és középvállalkozások ügyvezetője II, Környezetvédelmi technikus, Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző, Magasépítő

technikus, Műszaki informatikus, Pék, Szakács, Vendéglátásszervező, Villanyszerelő, Vízgazdálkodó technikus, Víziközmű technikus

III. Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum:

Államháztartási mérlegképes könyvelő, Államháztartási ügyintéző, Ápoló, Asztalos, Bőrfeldolgozó-ipari technikus, Cipőkészítő, Csecsemő és gyermekápoló, Cukrász, Dekorátor, Diétás szakács, Eladó, Fitness-wellness instruktork, Fizioaterapiás asszisztens, Fodrász, Fogadós, Fogászati asszisztens, Gerontológiai gondozó, Gyakorló ápoló, Gyakorló csecsemő- és gyermekápoló, Gyakorló klinikai laboratóriumi asszisztens, Gyakorló mentőápoló, Gyermekotthoni asszisztens, Gyógymasszőr, Gyógypedagógiai segítő munkatárs, Gyógyszertári asszisztens, Idegennyelvű ipari és kereskedelmi ügyintéző, Idegenvezető, Információrendszer-szervező, Informatikai rendszerüzemeltető, Irodai titkár, Kereskedelmi képviselő, Kereskedő, Kis- és középvállalkozások ügyvezetője I, Kis- és középvállalkozások ügyvezetője II, Kisgyermekgondozó, -nevelő, Klinikai fogászati higiénikus, Kozmetikus, Mentőápoló, Női szabó, Pedagógiai- és családsegítő munkatárs, Pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás), Pénzügyi-számviteli ügyintéző, Perioperatív asszisztens, Pincér, Postai üzleti ügyintéző, Radiográfiai asszisztens, Sportmasszőr, Szakács, Számítógép-szerelő, karbantartó, Szociális asszisztens, Szociális gondozó és ápoló, Szociális szakgondozó, Szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző, Textilműves, Turisztikai szervező, értékesítő, Vállalkozási és bérügyintéző, Vállalkozási mérlegképes könyvelő, Vendéglátásszervező, Vendéglátó-üzletvezető.

A három szakképzési centrum széles szakmapalettája a 23 szakmacsoportból 22 szakképesítéseit, szakképesítés ráépüléseit, rész - szakképesítéseit kínálja alap-, közép-, és emelt szinten. A 2016/2017. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2016/2017. tanévben induló képzések tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítéseiről szóló 297/2015. (X. 13.) Korm. rendelet 5. §-ban kerültek meghatározásra a 2016/2017. tanévben induló képzésekben tanulmányi ösztöndíjra jogosító hiány szakképesítések.

A 2016/2017. tanévben, Jász–Nagykun-Szolnok megyében az alábbi 20 szakma került a hiány szakképesítések közé:

• Ács	• Festő, mázoló, tapétázó	• Húsiipari termékgyártó	• Női szabó
• Asztalos	• Gazda	• Ipari gépész	• Szociális gondozó és ápoló
• Épület és szerkezetlakatos	• Gépi forgácsoló	• Mezőgazdasági gépész	• Vegyipari technikus
• Faipari technikus	• Gyakorló ápoló	• Mezőgazdasági gépésztechnikus	• Villanyszerelő
• Férfiszabó	• Hegesztő	• Műanyag - feldolgozó	• Vízügyi technikus

2010-ben 16.809 diák tanult a szakképzésben, 2015. évben 11.157 fő tanult a szakközépiskolai és a szakiskolai képzésben, ami 33 %-os csökkenést jelent.

A két iskolatípus arányát tekintve az elmúlt öt évben néhány tizednyi változás volt csupán, a tanulók 57 %-a szakközépiskolás, míg 43 %-a szakiskolás. A megyében további öt állami fenntartásban lévő iskola működik, ahol az alapító okirat, a szakmai alapidokumentum szerint szakgimnáziumi és szakközépiskolai feladatellátás szerepel az alapfeladatok között.

A Földművelésügyi Minisztérium három középfokú iskolát tart fenn a megyénkben:

- Székács Elemér Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium (Törökszentmiklós)
- Kenderesi Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium (Kenderes)
- Szentannai Sámuel Középiskola és Kollégium (Karcag).

A Minisztérium irányításában a 2014. év volt az első teljes év. Megvalósult egyfajta költségvetési konszolidáció, a szakmaszerkezet összehangolása a nem agrárjellegű szakmák esetében is. A szakképzés megújulása kiemelt szerepet kap az agrárgazdaság további megerősítése okán. Az agrár-szakképzés az ágazat fejlődésének kulcsa.

A területileg illetékes Tankerület fenntartásában és működtetésében jelenleg 2 középiskola lát el szakgimnáziumi feladatokat:

- Deák Ferenc Gimnázium, Közgazdasági és Informatikai Szakgimnázium (Jászárokszállás)
- Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium (Tiszaföldvár)

Jász-Nagykun-Szolnok Megyére vonatkozóan 2016. októberében az ISZIR adatbázisában az szerepel, hogy 2048 hatályos tanulószerveződés kötött. 301 gazdálkodó szervezetnél van tanulószerveződés és a tanulók 376 képzőhelyen tölthetik szakmai gyakorlatukat¹

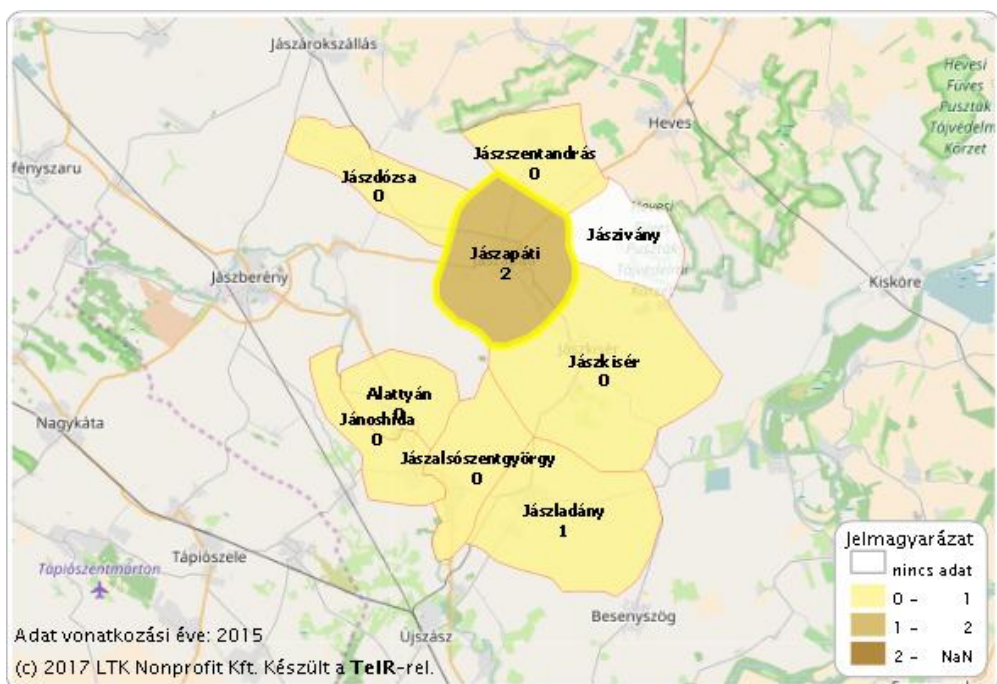
A szakképzés helyzete a Jászapáti Járásban:

Középiskolai oktatás:

A Jászapáti Járás területén egy középfokú oktatási intézmény működik, Jászapátiban a gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium. A nagy múltú intézmény patinás falai között átlagosan tanévenként mintegy 400 fiatal folytatja középfokú tanulmányait. A térségi integráló szerepet betöltő iskolában az általános gimnáziumi érettségihez szükséges tudás megszerzésén túl lehetőség van kereskedelmi-, vendéglátóipari- és mezőgazdasági szakgimnáziumi képzéseken való részvételre. Ezen felül szakképzés keretében ipari gépész, asztalos, bolti eladó, cukrász, szakács, gazda, mezőgazdasági gépész, valamint pék - tanulmányok folytathatók. Felnőttoktatás keretében aranykalászos gazda, mezőgazdasági munkás, valamint targoncavezetői OKJ-s képzések választhatók az intézményben.

Középiskolák száma (Gimnázium és szakközépiskola együtt) (db)

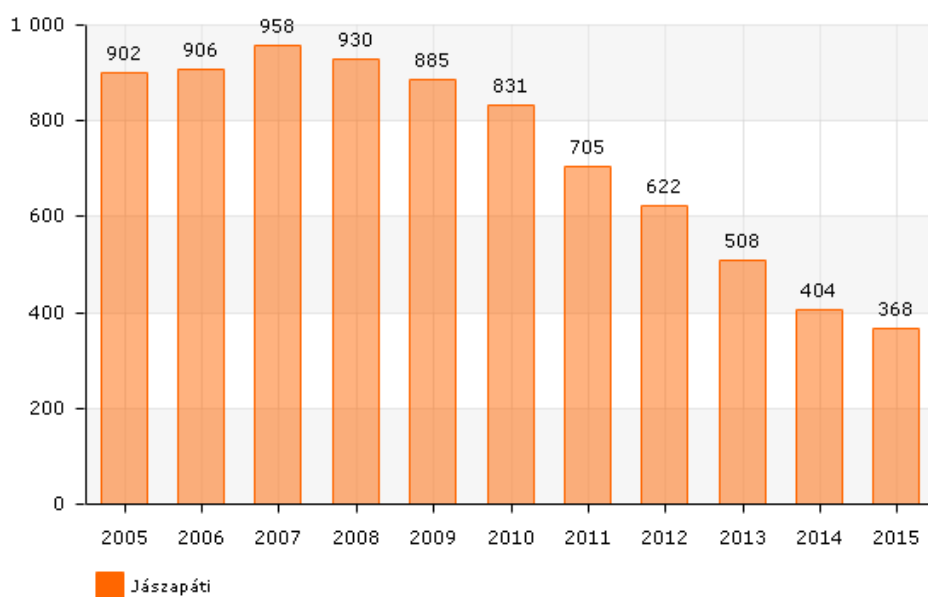
¹ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság –Szakképzés – Fejlesztési Koncepció 2016-ban felülvizsgált változata

(Forrás: TeIR, 2016)

Nappali tagozatos középiskolai tanulók száma a járási székhely középiskolájában (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

(Forrás: TeIR, 2016)

A hazai középiskolák tekintetében a demográfiai csökkenés 2010-2011 években vált kritikussá. Ennek következményeként átrendeződés volt tapasztalható, hiszen a korábbi évek „fejkvóta rendszere” belekényszerítette az iskolákat a teljes nyitásra, a tanulók megszerzéséért való küzdelembe. Emiatt történtek olyan beiskolázások, ahol egy szakmacsoportra, vagy szakmára esetenként 5-8 tanulót vettek föl az iskolák. Úgy indítottak tanulócsoportokat, hogy azok 3-4 szakmához vagy szakmacsoporthoz is tartoztak egyszerre.

A kistérség, főként a Jászapáti Járás (Alsó-Jászság) ennek az időszaknak egyértelműen a vesztese, hiszen a járási székhely gimnáziumának tanulói létszáma 8 év alatt 62%-kal csökkent. Ekkora mértékű visszaesés nem ereszthető kizárólagosan a demográfiai csökkenésből, hiszen ilyen mértékű népességfogyás nem volt tapasztalható ebben a társadalmi szegmensben. A jászapáti gimnázium tanulószáma ilyen mértékű csökkenésében a tanulókért folytatott versenyben való alulmaradás is meghatározó szereppel bírt, melynek eredményeként nemcsak a tanulói létszám, de a későbbiekben az oktatói kar számának csökkenése, egyes szakok, szakirányok elmaradása is megtörtént.

A 2012-es fenntartóváltás (az Egri Főegyházmegyéhez került az intézmény) szemléletmód váltást is hozott, melynek eredményei a legújabb mutatókban látszanak testet öltetni. 2015-től az intézménybe járó diákok száma már nem csökken, az utóbbi évben kis mértékben már emelkedett is, mely egyértelműen a tanulókért folytatott versenyben való jobb pozícionálás eredménye, hiszen a demográfiai csökkenés – ugyan mérséklődött – de nem állt meg.

A fent leírt folyamatok ismeretében tehát a tervezési időszakban a demográfiai adatok alapján további, mintegy 10-12% tanulólétszám csökkenés várható a teljes középiskolai tanulólétszámban.

Amint azt már említettük a Járás egyetlen középfokú intézménye a jászapáti gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium, melynek elérhető képzéseit, illetve magát az intézményt a Középiskolai oktatás – című fejezetben már bemutattuk. Ez az intézmény – lévén egyházi fenntartású – nem tagja a szakképzési centrumok egyikének sem. Mindazonáltal a Jászapáti Járás szakképzésben érdekelt diákjai előszeretettel választják tanulmányaik helyszínéül Jászberény, vagy Szolnok oktatási intézményeit. Ebből kifolyólag különösen is indokolt, hogy Jászberény szakképzési helyzetével is foglalkozunk jelen tanulmány keretében.

A Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrumhoz tartozik a Klapka György Szakgimnázium és Szakközépiskola (Jászberény), amelybe további öt intézmény tartozik. A Szolnoki Centrum így lehetőséget kínál arra is, hogy ugyanazokkal a feltételekkel a közelben található megyei székhelyen találjanak továbbtanulási lehetőséget azok, akik itt a Járásban nem találhatnak.

Jászberényben a Klapka György Szakgimnázium és Szakközépiskola Tagintézmény főépülete a város központjában található, jó megközelítési lehetőséggel. Az iskola törekszik a munkaerőpiac elvárásainak való megfelelésre, így döntően azokban a szakképesítésekben folytat képzést, amelyekre a környék foglalkoztatóinak igénye van. Széleskörű munkáltatói kapcsolatokkal rendelkeznek, több vállalkozással állnak képzési kapcsolatban, akiknél a végzett tanulók többsége el tud helyezkedni.

Az eladók iskolai gyakorlati képzése az iskolai tanműhelyen túl a CO-OP Star Zrt. kabinet-termében történik. Az iskola főépületében a faipari szakképzésre alkalmas tanműhely áll rendelkezésre. Az iskola által bérelt tanműhely működik az Electrolux Lehel Kft. területén is. A gyár korábbi támogatásával, korszerű eszközökkel felszerelt képzőhelyen folyik a gépész és elektrotechnika szakmacsoportba tartozó szakmák oktatása.

Az intézményben elérhető képzések

<u>Szakgimnáziumi képzés</u>	<u>Szakközépiskolai képzés (3 év)</u>
Megszerezhető szakképesítések:	Megszerezhető szakképesítések:
➤ Gépészet ágazat: gépgyártás	➤ Hegesztő

technológiai technikus; ➤ Közlekedésgépész ágazat: autószerelő, autóelektronikai műszerész; ➤ Szépészet ágazat: gyakorló fodrász, gyakorló kozmetikus; ➤ Vendéglátóipar ágazat: vendéglátás-szervező vendéglős; ➤ Kereskedelem ágazat: kereskedő;	➤ Ipari gépész - Ösztöndíjra jogosító hiány szakképesítés ➤ Gépi forgácsoló - Ösztöndíjra jogosító hiány szakképesítés ➤ Szerszámkészítő ➤ Asztalos - Ösztöndíjra jogosító hiány szakképesítés ➤ Villanyszerelő - Ösztöndíjra jogosító hiány szakképesítés ➤ Eladó ➤ Pincér ➤ Szakács ➤ Pék
--	--

A Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum az elmúlt évben a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának megbízásából OKJ-s bizonyítványt adó képzéseket indított regisztrált álláskeresői számára.

A program keretében összesen 26 szakképesítés közül választhattak a részt vevők, amelyekből három Jászberényben is elérhető volt, ezek: gépi forgácsoló, műanyag feldolgozó, raktáros + építő- és anyagmozgató gép kezelője (földmunka-, rakodó-, és szállítógép kezelő). A Jászberényben elérhető képzések mindegyike illeszkedik a jászberényi foglalkoztatók szakmai elvárásaihoz, így a projekt kifejezetten hasznára vált a térségnek.

A Jászberényi Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Liska József Középiskola, és Kollégium Tagintézménye egyházi fenntartásban működik.

Az intézményben megszerezhető szakképesítések:

A. Villamosipari és elektronika ágazat:

- Érettségi vizsgával megszerezhető szakképesítés: PLC programozó, villamos berendezés szerelő és üzemeltető
- Érettségi vizsga után megszerezhető szakképesítés: erősáramú elektrotechnikus, automatikai technikus

B. Informatika ágazat:

- Érettségi vizsgával megszerezhető szakképesítés: irodai informatikus
- Érettségi vizsga után megszerezhető szakképesítés: informatikai rendszerüzemeltető, műszaki informatikus

C. Ügyvitel szakmacsoport:

- Érettségi vizsgával megszerezhető szakképesítés: ügyfélszolgálati ügyintéző
- Érettségi vizsga után megszerezhető szakképesítés: irodai titkár

Az említett intézmények mindegyike folytat valamilyen formában szakképzést, a kor követelményeinek megfelelő, a gazdasági szereplők munkaerőigényét is figyelembe vevő oktatást.

Több hiányszakmában is folyik oktatás a járásban. A különböző ágazatok pedig egy irányt szabnak az itt végzett tanulónak, ami a magasabb felsőfokú, vagy technikai képzésnél is használható.

Felsőoktatási intézményként a térségben egyedül az Egri Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campusa van jelen, ahol pedagógiai és szociális képzések érhetőek el a Jászapáti Járás diákjai számára is.

Felnőtt oktatás, felnőtt képzés:

A felnőttoktatás szerepe, jelentősége az utóbbi években különösen felértékelődött. Egyre több felnőtt él az élethosszig tartó tanulás lehetőségével. A második szakma ingyenessé tétele további vonzerő a pályatervezés során. A szakképzési centrumok tagiskolái jellemzően esti munkarendben végzik a felnőttoktatást, ahogyan arról a korábbiakban már szóltunk.

A felnőttképzés hármas célja:

- 1/ A felnőtt lakosság tudásának és képességének felfrissítése az élethosszig tartó tanuláson keresztül.
- 2/ A társadalom hátrányos helyzetű tagjainak bekapcsolása az oktatásba
- 3/ A felnőttképzés programjának igazítása a munkaerőpiac elvárásaihoz.

A Jászapáti Járás potenciális munkavállalói esetében túlnyomórészt az utolsó két esetről beszélhetünk. A jelen projekt keretében a munka világába be/visszavezetendő jelenleg álláskereső személyek esetében főként a nyolc általános iskola befejezése, és/vagy legalább egy piacképes szakma elsajátítása a cél.

A felnőttképzési óraszámok felülvizsgálata országosan megtörtént. Az eszközölt változások elsősorban a képzések órászámainak csökkenését jelentik, 135 szakképesítés és szakképesítés ráépülés, valamint 30 rész szakképesítés esetében 10-30% közötti mértékben.

A Centrumok jogelőd intézményei több éves felnőttképzési tapasztalattal rendelkeznek. Birtokában vannak annak a tudásnak, kompetenciának, amely ahhoz szükséges, hogy a tanfolyamokat megszervezzék és lebonyolítsák. Szakembereik által hatékonyan képesek oktatni a felnőtteket, ismerik a módszereket, melyekkel a legjobb eredmények érhetőek el. A felmérő lapok tanúsága szerint a felnőttképzési tanfolyamok résztvevői elégedettek az oktatás színvonalával, az oktatói munkával, nagyra értékelik a pedagógusok magas szakmai tudását. A magas színvonalú minőségi munka tükröződik a szakmai vizsgákon nyújtott eredményekben is.

Ugyanakkor gondot okoz az intenzív haladás, a tananyag nehézségi foka. Ezeket a problémákat a jövőben orvosolni szükséges: a tananyagot, a tanfolyamok hosszát a tanulók készségeihez és képességeihez kell igazítani és figyelemmel kell lenni arra a tényre, hogy a felnőttek az adott képzés előtt vélhetően hosszú ideig nem vettek részt semmilyen képzésben, és nem voltak hozzászokva, hogy hónapokon át intenzíven tanuljanak.

4.1. A szakképzés kapcsolódása a foglalkoztatási stratégiához:

Ahogy azt a Jász-Nagykunsági-Szolnok Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság a 2016-ban felülvizsgálta, 2016-2020. közötti időszakra szóló Szakképzési Fejlesztési Konceptióban megfogalmazta, az iskolai rendszerű képzésben is komoly problémát jelent a munkaerőpiac gyorsan változó igényeihez való

alkalmazkodás. Különösen fontos ez a munkanélküliek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak az iskolai rendszerű felnőttoktatás vagy iskolarendszeren kívüli felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

A köznevelés rendszerében lévő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, kiemelten a roma tanulók iskolai sikerességének elősegítése, végzettségi szintjének emelése különösen fontos, hiszen ettől nagyban függ későbbi foglalkoztathatóságuk.

A közelmúltban létrehozott három szakképzési centrum kihasználtsága 74 % és - a demográfiai folyamatok tendenciái alapján - az elkövetkezendő években a szakképző iskolákban tanulók száma jelentősen, 8-10%-ban csökkenni fog. Emiatt mindenképp felül kell vizsgálni a szakképzés fizikai infrastruktúráját és végig kell gondolni a gyakorlati helyek lehetséges fejlesztési irányait, átstrukturálását. Célszerű a szükséges átalakításokat úgy elvégezni, hogy az illeszkedjen a megyei és a járási foglalkoztatási stratégiákhoz.

A Járás gazdaságának fejlődése, a felzárkózás akkor biztosított, ha a helyben szükséges munkaerő mennyiségi és minőségi utánpótlása széles körben elismert helyi oktatási környezet segítségével is jelentős arányban biztosíthatóvá válik. A magas színvonalú általános-, és a felsőoktatásba való bekerülésre felkészítő középfokú képzés fenntartása mellett cél a gazdaság képzési igényeinek minőségi és lehetőség szerint mennyiségi kielégítése a városok és környékük munka-erőpiaci igényeire hatékonyan reagáló (lehetőleg megyei vagy közvetlen megyei szomszédságban található) műszaki felsőoktatási kapcsolatrendszer megerősítésével és a középfokú szakképzés hatékonyságának növelésével.

A foglalkoztatói igényfelmérésből is kitűnően a járás hiányosságai között szerepel, hogy a jelenlegi foglalkoztatói igényekhez nem igazodik a rendelkezésre álló munkaerő képzettsége, amely alapján strukturális változtatások szükségesek ezen a téren. A járás területén általános probléma, hogy a hiányszakmák képzéséhez, tanfolyamok indításához nem áll rendelkezésre megfelelő számú jelentkező. A probléma rövidtávon a megyei és megyehatárokon átnyúló szakképzési együttműködések erősítésével, hosszabb távon a pályaválasztási és pályaaorientációs tevékenységek fejlesztésével és eredményességének javításával kezelhető.

Beavatkozási területek a szakképzésen belül, a foglalkoztatási stratégiához illeszkedően:

- A fiatalok számára életpályamodell kidolgozása, pályaaorientációs, pálya-tanácsadási és pályakövetési szolgáltatások nyújtása.
- Az iskolák pályaaorientációs, valamint sikeres pályaválasztást elősegítő tevékenységének kiegészítése
- Igazolható munkaadói igények elsődleges szempontként való figyelembevétele a képzések indításakor és a célcsoport képzésbe vonásakor
- Nem OKJ-s képesítést adó, betanító képzések indítása, amelyek a konkrét helyi munkaerő-igényekre reagálnak
- A szakképzés és felnőttképzés integrált és átjárható rendszerének kialakítása
- A szak- és felnőttképzés infrastrukturális, valamint szakmai-módszertani fejlesztése
- Szak- és felnőttképzés, valamint a felsőoktatás kereslet-vezérelt fejlesztése

- A duális képzés népszerűsítése, feltételeinek biztosítása
- Gyakorlati szakképzés továbbfejlesztése a vállalkozások, a munkaadók intenzív bevonásával

5. Gazdaságfejlesztési irányok – stratégiai környezet

5.1. Foglalkoztatás – szakpolitikai stratégiai dokumentum 2014 - 2020

A stratégiai dokumentum kritériuma, hogy a tervezett tevékenységek összhangban álljanak a kormányzati munkaerő-piaci intézkedésekkel.

A szakpolitikai dokumentum így fogalmaz:

„Az ország foglalkoztatás terén tapasztalható jelentős elmaradására tekintettel, valamint figyelembe véve a demográfiai trendeket, a Kormány legfontosabb gazdaság- és fejlesztéspolitikai céljának a foglalkoztatás bővítését tűzte ki. Ez összhangban van az uniós célkitűzésekkel is, hiszen az Európa 2020 stratégia keretében kitűzött egyik fő uniós cél a foglalkoztatás növelése, és 2020-ra a 20-64 éves népesség körében 75%-os foglalkoztatási ráta elérése az EU-ban.”

A magyar Kormány középtávú célja az uniós foglalkoztatási célkitűzéssel való konvergencia, és egy modern, versenyképes, rugalmas hazai munkaerő-piac, ahol:

- számottevő munkahelyteremtés valósul meg az elsődleges munkaerő-piacon,
- megfelelően képzett versenyképes munkaerő áll rendelkezésre,
- gyors és hatékony munkaerő-piaci státusz-váltások valósulnak meg,
- a munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését hatékony, személyre szabott munkaerő-piaci szolgáltatások segítik,
- a leghátrányosabb helyzetűek számára átmeneti foglalkoztatási lehetőségek állnak rendelkezésre,
- a munkaerő-piaci szereplők a változásokhoz rugalmasan tudnak alkalmazkodni,
- a foglalkoztatási formák és képzési utak figyelembe veszik az egyéni élethelyzeteket.

Mindehhez hazai szinten mind a munkaerő kereslet bővítésére, mind a munkaerő kínálat mennyiségi és minőségi fejlesztésére szükség van. A kereslet élénkítése elsősorban a gazdaságpolitika, gazdaságfejlesztés eszközeivel érhető el, míg a munkaerő aktiválása és foglalkoztathatóságának javítása a foglalkoztatáspolitikai egyik legfőbb feladata.

Specifikus célok:

- A munkanélküliek és inaktívak munkába állásának ösztönzése.
- A fiatalok aktiválása, munkába állásuk ösztönzése és foglalkoztathatóságuk javítása.
- A munkaerő-piaci szolgáltatások hatékonyságának és minőségének javítása.
- A munkaerő versenyképességének javítása.
- A gazdasági igényekhez igazodó szak- és felnőttképzési intézményrendszer kialakítása.
- A vállalatok alkalmazkodóképességének javítása.

- A szociális gazdaság fejlesztése.

A dokumentumban és a jelen stratégiában megfogalmazott célok és eszközök koherenciát mutatnak.

5.2. Jász-Nagykun-Szolnok megye stratégiai elképzelései

A gazdaságfejlesztési irányok meghatározásánál a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció, valamint a Területfejlesztési Program céljai és prioritásai a meghatározók. Továbbá figyelembe kell venni a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiájában foglaltakat.

A dokumentumok főbb adatai a következők:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2014-2020 célrendszere; (Jóváhagyta: a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 685/2013. (XII.16.) számú határozatával);
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2014-2020; (Jóváhagyta: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 75/2014. (VIII.29.) számú határozatával)
- Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája, (Jóváhagyta a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Foglalkoztatási Paktum Fóruma 2017. február 28-i ülésén)

Jász- Nagykun- Solnok megye területfejlesztési programjában foglalt jövőkép és célrendszer három átfogó célt tartalmaz 2030-ig, amelyek a következők:

- Erőtéljes kapcsolódás a makrogazdaság fejlődési tengelyeire
- Változatos kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- Egészséges, képzett lakosság, együttműködő társadalom

A program az átfogó célok rövidebb távú (7 év) stratégiai szintű definiálásához területi, specifikus és horizontális célokat határoz meg. A specifikus és horizontális célok minden tájegységre egyaránt, különbségtétel nélkül értelmezendők. A területi célok között a Jászságot és benne a Jászapáti Járást a T2 cél érinti: „Az ipari agglomeráció Városiasságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban” (T2). A célmegfogalmazás alapján a Jászság élhetőségének és elérhetőségének javítása révén vonzó környezetet jelent a lakosság számára, különösen a város-vidék kapcsolatrendszer kiépítésén keresztül. A gazdaság ágazati és szerkezeti diverzifikációja hatására a Kkv szektor hálózatosodásával, nagyvállalatokhoz történő kapcsolódásával a járás vonzóbbá válik a befektetők számára.

A paktum szempontjából releváns további célkitűzések az alábbiak a fent ismertetett szerkezet alapján.

Specifikus célok:

- A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítása
- Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése
- Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása

- A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása

Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája fogalmazza meg a megye minden járásában létrejövő, helyi szintű paktumokra/gazdaság- és foglalkoztatás fejlesztési megállapodásokra vonatkozó illeszkedési előírásokat.

**Jász-Nagykun-Szolnok megye gazdasági, foglalkoztatási stratégiai céljai, kiemelt prioritások szerint
2016-2020 között**

S1 Foglalkoztathatóság növelése	• P1 Képzési, szakképzési szint fejlesztése • P2 Munkaerő-piaci szolgáltatások fejlesztése • P3 Munkába állást segítő háttérszolgáltatások fejlesztése
S2 Foglalkoztatás bővítés - vállalkozásfejlesztés	• P4 Befektetés ösztönzés • P5 Beruházáshoz kapcsolódó humán erőforrás biztosítása • P6 Önfoglalkoztatóvá válás ösztönzése
S3 Foglalkoztatási Partnerség építése és fejlesztése	• P7 Megyei és helyi paktumok tevékenységének összehangolása • P8 Paktumszolgáltatások kialakítása, fejlesztése
Horizontális szempontok:	• H1 Területi különbségek csökkentése • H2 Esélyegyenlőség • H3 Fenntarthatóság

5.3 A Jászapáti Járás településeinek stratégiai elképzelései

5.3.1 Jászapáti

5.3.1.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

A Jászapáti Önkormányzat és a Belügyminisztérium közötti DAOP-6.2.1/13/K-2014-0002; DDOP-; ÉAOP-; ÉMOP-; KDOP-; KMOP-; NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítószámú „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban (és a fővárosi kerületekben) – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” – című projekt keretében a város 2015-ben elkészítette településfejlesztési stratégiáját. A dokumentumot a helyi képviselő testület a 178/2015 (IX.17) számú Képviselő testületi határozatával fogadta el.

A Stratégiában kijelölt jövőkép:

„Jászapáti részben a helyi hagyományokra épülő, mégis átalakuló struktúrájú gazdaságával elindul a Jászország dinamikus növekedési tengelyéhez való felzárkózás folyamatában. Eközben prosperáló járásközponttá fejlődik és stabil megélhetési feltételeket biztosít saját és térsége lakosságának, különösen azoknak a gazdasági innovációra képes fiataloknak, akik a város élhető, turisták számára is vonzó, társadalmilag kiegyensúlyozott, hosszútávon fenntartható városi és természetes környezetében tervezik jövőjüket.”

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia három átfogó célt határoz meg, melyek az alábbiak:

- A/1 A foglalkoztatottság mennyiségi és minőségi paramétereinek javítása, sokrétű és változatos szintű képzettséget igénylő munkahelyek teremtése, (ezzel magasabban képzettek helyben tartása, a leszakadó rétegek integrációjának elősegítése),
- A/2 A helyi erőforrások fenntartható kiaknázása a gazdasági stabilizáció, a vonzerő növekedése és a megújuló társadalom érdekében (agrárius megújulása, gyógyvízhasznosítás - magas minőségű szolgáltatások nyújtása),
- A/3 Az épített környezet és a helyi szolgáltatások infrastrukturális és tartalmi erősítése, hozzájárulva a közösség ellátottságának javításához és a közösségi kohézió erősödéséhez.

Az átfogó célok közül az első (A/1) közvetlenül, míg a második (A/2) közvetve kapcsolódik jelen stratégia célkitűzéséhez. Az átfogó célok teljesülésével a városban erősödnek a népességmegtartás feltételei, azaz látványosan javul a város élhetősége és minőségi változások történnek a lakosság ellátásában. Javul közszolgáltatások színvonala és bővül az üzleti szolgáltatások köre, mindemellett a munkahelyek minőségi átstrukturálódása egyre több fiatal és magasan kvalifikált lakost tart a városban, akik családjai számára a város magasabb minőségű életkörülményeket képes biztosítani. Mindezzel együtt a város tovább erősödik térségközponti szerepkörében. Jászapáti kielégítő minőségben képes biztosítani középfokú központi funkcióit és ezzel adminisztratív (járás), és az annál kiterjedtebb funkcionális vonzáskörzetét is erősíti. Stabil, gyarapodó járásközpontként a város stabilizálja térségének településeit is és húzóerővel bír azok számára. A város együttműködik a környező településekkel hálózatos infrastrukturális fejlesztései mögött a térségi szinergiák feltárása és kihasználása húzódik.

Városi szintű középtávú tematikus célok:

- T1** A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek demográfiai folyamatainak átalakítása.
- T2** A város lakosságának, a köz- és magán, valamint a civil szféra együttműködésének erősítése a városi közösség kohéziójának további erősítése érdekében.
- T3** A foglalkoztatottság növelése mellett a helyi gazdasági struktúra átalakításának megindítása a képzettebb foglalkoztatási csoportok munkaerejét igénybe vevő gazdasági tevékenységek arányának növelése.
- T4** A város turisztikai- és a kapcsolódó egészségügyi szolgáltatásokat érintő vonzerejének erősítése a rekreációs funkció komplex (több elemű) fejlesztése.
- T5** Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet biztosítása – a szegregált városrészek leromlásának megállítása, az épített- és a természetes környezet minőségi átalakítása (felkészülés a klímaváltozás hatásaira, energiatudatosság)
- T6** Az intézményi és közmű szolgáltatások teljeskörű és magas színvonalú biztosítása, járásközponti szerepkör erősítése (hálózatépítés, karbantartás, harmonikus együttműködési rendszerek kiépítése az átalakított intézmény fenntartási, működtetési rendszerben)

Az ITS középtávú tematikus céljai közül jelen stratégia célkitűzései kapcsán a T1, a T3, valamint közvetett módon a T6 célkitűzések relevánsak. Külön is kiemelendő a T3 célkitűzés, mely a Paktum céljaival teljes mértékben összhangban van.

Jászapáti Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszerét számos külső- és belső tényező, folyamat és fejlesztési dokumentum befolyásolja. A stratégia célrendszere alapvetően az EU 11 tematikus céljára támaszkodik a Megyei Területfejlesztési koncepció és a Program célrendszerével összhangban. A megyei vonatkozású tervdokumentumok Jászapátira és annak térségére vonatkozóan területi vonatkozású célokat is megfogalmaznak, amint azt a fentiekben bemutattuk. A jövőkép a város 15-20 év távlatában előre látható állapotát mutatja be. A stratégiában szereplő jövőkép eredendően a Településfejlesztési koncepció hosszú távú tervezési dokumentumából kerül levezetésre.

A Jászapáti Járás területén más átfogó, releváns gazdaságfejlesztési stratégia nem született. A tervezett foglalkoztatási paktum működése során épít a helyi- és járási esélyegyenlőségi programokban foglaltakra, mert a foglalkoztatást nemcsak a gazdasági tendenciák, de a szociális körülmények is befolyásolják.

5.3.1.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások Jászapátin

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Gazdaságfejlesztés				
1.4. intézkedés: A megye gazdaságát és vonzerejét erősítő turisztikai fejlesztések				
III. 3. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja - Turizmusfejlesztés	TOP – 1.2.1-15	A település két nagy múltú családjának egykori lakóépülete (Perlaki Ház; Dósa Kúria) kerül felújításra és turisztikai célú hasznosítására.	(3) A kkv-k versenyképességének fokozása. (8) A foglalkoztatás és munkavállalói mobilitás ösztönzése. (10) Az oktatás, a készségek és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	Támogatott turisztikai attrakciók száma (db) Fejlesztésben érintett terület nagysága (nm ²)
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése				
4.2. Intézkedés: Integrált víz- és tájgazdálkodási programok				
	TOP 2.1.3-15	Jászapáti meglévő csapadékvíz elvezető rendszerének bővítése, gyűjtőtavak kotrása	(6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.	Támogatásból kiépített/felújított vízelvezető árkok, csatornák hossza (km).

Megyei prioritás megnevezése: Településfejlesztési programok				
6.1. Intézkedés: Települések fejlesztéseit és együttműködéseit célzó programok				
III. 2. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Városi fókuszú településfejlesztés	TOP 2.1.2-15		(3) A kkv-k versenyképességének fokozása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése (9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	A fejlesztésben érintett lakosság száma (fő) Rehabilitációval érintett akcióterület nagysága (ha)
Megyei prioritás megnevezése: Közlekedésfejlesztés				
2.3. Intézkedés: Fenntartható közlekedés feltételeinek megteremtése				
III. 4. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja - Települési közlekedésfejlesztés	TOP 3.1.1-15	A város ipari parkjának megközelíthetősége érdekében a meglévő kerékpárút hálózat bővítése	(4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	Fejlesztett városi, helyi tömegközlekedéssel érintett lakosság száma (fő) Megépített kerékpárutak hossza (km)
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése				
4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	A település közintézményeinek villamos energia ellátása megújuló energiaforrásból (napelem)	(4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése				
4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás	TOP 3.2.2-15	A város	(4) Az alacsony szén-	A fejlesztéssel

Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések		közüintézményeinek fűtési célú energia felhasználásának biztosítása termálvíz komplex hasznosításával	dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5)Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom				
5.4. Szociális ellátórendszer fejlesztése				
III. 7. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogram – Szociális alapellátás fejlesztése	TOP – 5.2.1-15	A település leromlott városrészének fejlesztése komplex programokkal.	(8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése. (9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelen (10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás	A támogatott intézményekben ellátásban részesülő időskorúak száma (fő) Támogatásból felújított, épített épületek száma (db)

Már elnyert források a településhez köthetően:

Projekt neve	Projekt leírása	Projektmegvalósítás időszaka	Elnyert összeg
TOP-1.1.1-15 "Ipari parkok, iparterületek fejlesztése"	Jászapáti Város Önkormányzata: „Jászapáti Ipari Park infrastrukturális fejlesztése, víz, gáz, szennyvíz, villamos energia és csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítése"	2016.09.01-2018.06.30	700.000.000.-Ft
TOP-2.1.2-15 "Zöld város kialakítása"	Jászapáti Város Önkormányzata: „"	2016.11.01-2017.09.30	50.000.000.- Ft
TOP-3.1.1-16 "Fenntartható települési közlekedésfejlesztés"	Jászapáti Város Önkormányzata: „A város ipari parkjának megközelíthetősége érdekében a meglévő	2016.11.01-2018.12.31	50.000.000.- Ft

	kerékpárút hálózat bővítése.”		
TOP-3.2.2-15 „Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében.”	Jászapáti Város Önkormányzata: „A város közintézményeinek fűtési célú energia felhasználásának biztosítása termálvíz komplex hasznosításával.”		350.000.000.-Ft

Fontos tényező, hogy a járás megfelelő számú és színvonalú ipari parkkal nem rendelkezik. Ipari Park státuszú terület mindössze Jászapátiban, és Jászkiséren található.

A 2002-ben létrehozott jászapáti ipari parkban működő vállalkozások:

- Jász – Plasztik Kft.
- Jászapáti 2000. Mg. Zrt.
- Centrum Kft.
- AIR PATROL Kft.
- LUKOIL Kft.
- Diogenész Építészeti Stúdió
- HA-HÓ Kft.
- Jászmetál Kkt.
- Fehér Zoltán egyéni vállalkozó

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által évente megjelentetett, a megye 50 vezető vállalkozását rangsoroló TOP 50 – című kiadvány 2015-ben a Jász - Plasztik Kft – t a 3. helyen, míg a Jászapáti 2000 Mg. Zrt-t a 33. helyen emelte ki.

Jelentős foglalkoztatók Jászapátiban:

Vállalkozás neve	Átlagos állományi létszám
Jászapáti 2000 Mg Zrt.	50 - 249 fő
Jász-Plasztik Kft.	50 – 249 fő
Sütőház Sütőipari Kft.	50 – 249 fő
Jászinvest Zrt.	50 – 249 fő
Centrum Jászapáti Kereskedelmi és Szolg. Kft.	50 – 249 fő
Borbás Zsolt egyéni vállalkozó	20 – 49 fő
Megaker Kft.	10 – 19 fő

(Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Foglalkoztatási Osztály)

További cégek betelepítéséhez a város a privát szféra bevonásával, külső befektetői megvalósítással áll hozzá. A befektetői, vállalkozói igényeket minden erejével igyekszik támogatni a település. A közelmúltban elnyert TOP pályázat keretében jelentős mértékű infrastrukturális beruházás teszi

attraktívabbá az ipari parkot. A Jászság Ipari Parkjainak összefogásával és egységes kommunikációval még vonzóbbá tehető a terület a betelepülő cégek számára.

A meglevő ipari parkok fejlesztése ugyanakkor elengedhetetlen mind kapacitásbővítés, szolgáltatásfejlesztés mind pedig hálózatfejlesztés szempontjából.

5.3.2 Jászkisér

5.3.2.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

Jászkisér 2009. augusztus 21-e óta város. A település az Alsó - Jászság közepén helyezkedik el, lakosságszámát tekintve a 3. legnagyobb település a járásban, 5.349 fő. A város integrált településfejlesztési stratégiával nem rendelkezik, de 2016-ban készült egy településfejlesztési koncepció, mely rögzíti a település által kitűzött településfejlesztési elveket az alábbiak szerint:

- Elérhetőség javítása. Hiányzó hálózati kapcsolatok kiépítése.
- Gazdasági, lakóterületi, illetve egyéb fejlesztések térbeli rendszerének felülvizsgálata.
- Infrastruktúra – jövőképet is figyelembe vevő – fejlesztése.
- Ár- és belvízrendezés.
- Jászkisér központjának megújítása.
- A település funkcionális és arculati fejlesztése.
- Városképet meghatározó új épületek minőségi megvalósítása.
- Intézményi fejlesztések.
- Barnamezős területfejlesztések támogatása.
- Mezőgazdasági termőterületek védelme.
- Vízfelületek, zöldfelületek növelése.
- Természetvédelmi követelményeket és rekreációs igényeket összehangoló hasznosítás.

A város alapvető célja a tanulmány szerint, hogy a föld és a víz erejére építő mikro térségi központtá váljon. Ennek tudatában az alábbi részcélok megvalósítását tervezi:

- ✓ A mezőgazdasági hagyományait megtartja.
- ✓ Jelentős méretű termőföldterületére épít.
- ✓ A vizek szerepét felismeri, kiaknázza.
- ✓ Határhelyzetét figyelembe veszi.
- ✓ Közlekedési kapcsolatait javítja.
- ✓ Oktatási múltját erősíti.
- ✓ Jász és kun gyökereire büszke.
- ✓ Múltbéli erősségeit a jövőre nézve kiterjeszti.

A település mellett 2015-ben létesült ipari övezet, a projektgazda EN6 Energetikai Zrt. beruházásában. A projekt közvetlen célja, hogy a megvalósult infrastruktúra fejlesztés eredményeként a terület alkalmassá váljon és hozzájáruljon a vállalkozások betelepülését elősegítő feltételek megteremtéséhez. A terület korábbi állapotában nem használt, nem található rajta

működő vállalkozás és nem rendelkezik a vállalkozások számára fontos termeléshez szükséges infrastruktúrával sem.

A projektet az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség az ÉAOP-1.1.1/A-13-2013-0021 számú projekt keretében összesen 175 millió forinttal támogatta, a beruházás teljes értéke meghaladta a 390 millió forintot. A fejlesztés során kijelölt középtávú célok között kiemelten fontos irányok:

- elsődlegesen a vállalkozások betelepülésének elérése,
- a terület továbbfejlesztése, szolgáltatások bővítése (a későbbikben megvalósítandó lépés),
- a betelepülés érdekében a munkaerő szakmai sokszínűségét, kínálatát bővítő képzések szervezése.

Az Újszász – Jászapáti, 3227. sz. főközlekedési út mellett található, 10,8338 ha területen megvalósult fejlesztés műszaki tartalmi elemei az alábbiak:

- magánút kialakítása,
- kerítés
- közművek:
 - ✓ ivóvíz ellátás
 - ✓ oltóvíz ellátás
 - ✓ szennyvíz elvezetés
 - ✓ csapadékvíz elvezetés
 - ✓ földgáz ellátás
 - ✓ elektromos áramellátás
 - ✓ közvilágítás
 - ✓ távközlés

Az ipari terület jelenleg üresen áll, betelepülő vállalkozás jelenleg még nincs.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által évente megjelentetett, a megye 50 vezető vállalkozását rangsoroló TOP 50 – című kiadvány 2015-ben a jászakiséri székhelyű MÁV Felépítmény-karbantartó és Gépjavító Kft-t. a 12. helyen emelte ki. A Jászapáti Járás egyik legnagyobb foglalkoztatója (átlagos állományi létszáma: 1.406 fő) jelentős mértékű iparűzési adóval gyarapítja a város költségvetését évente, hozzájárulása a térség foglalkoztatásához jelentős.

5.3.2.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Településfejlesztési programok				
6.1. Intézkedés: Települések fejlesztéseit és együttműködéseit célzó programok				
III. 2. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Városi fókuszú településfejlesztés	TOP 2.1.2-15	városközpont kialakítása	(3) A kkv-k versenyképességének fokozása. (9) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése. (8) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	A fejlesztésben érintett lakosság száma (fő) Rehabilitációval érintett akcióterület nagysága (ha)
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése				
4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	Intézmények (óvoda, iskola, polgármesteri hivatal, egészségház, művelődési ház, idősek otthona) energetikai korszerűsítése.	(4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (9) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)

5.3.3. Jászladány

5.3.3.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

Jászladány nagyközség a Jászapáti Járás második legnépesebb-, a legdélibb fekvésű települése. Lakosságszáma: 5.507 fő. A település tagja a Jászsági Önkormányzatok Szövetségének, a REGIO-KOM Térségi Kommunális Szolgáltató Társulásnak. A Jászság mezőgazdasági térségnek tekinthető, az országos átlagot is meghaladja a mezőgazdaságban működő vállalkozások száma, amely főként a kevesebb vállalkozással rendelkező településeken jelentős, így Jászladányon is. A külterületi földek átlagosan 20 aranykorona körüli értékűek, tehát Jászladány nem tartozik a mezőgazdaságilag hátrányos helyzetű települések közé. A lakosság nagy része földműveléssel foglalkozik, de a

nagyközség legjelentősebb foglalkoztatója, a T-Plasztik Kft.-nél is 239 fő áll alkalmazásban (2017. júliusi adat). A település ipari parkkal nem rendelkezik, így az 1993-ban alakult vállalkozás saját maga által kialakított telephelyén végzi tevékenységét, mely az alábbiakat jelenti:

- Gumi termékek gyártása
- Műanyag fröccsöntés
- Kárpitos- és műszaki hab termékek gyártása
- Lézerrel és vízzel vágott termékek gyártása
- Szerszám tervezés és gyártás, átalakítás, karbantartás

5.3.3.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom 5.4. Intézkedések: Szociális ellátórendszer fejlesztése				
III. 1. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Gyermekintézmények fejlesztése	TOP 1.4.1-15	Bölcsőde és óvoda felújítása, bölcsődei és óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása	(8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése. (9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem. (10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	A támogatott intézményekben a bölcsődei/családi napköziben részesülő gyermekek száma (fő). Támogatásból felújított, épített épületek száma (db).
Megyei prioritás megnevezése: Közlekedésfejlesztés 2.3. Intézkedés: Fenntartható közlekedés feltételeinek megteremtése				
III. 4. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Településközlekedés fejlesztése	TOP 3.1.1-15	Települési közlekedésfejlesztés, kerékpárút építése, parkoló kialakítása.	(4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	Megépített kerékpárutak hossza (km). Fejlesztett városi helyi, tömegközlekedéssel érintett lakosság száma (fő).
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése 4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				

III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	Intézmények (óvoda, iskola, polgármesteri hivatal, egészségház, művelődési ház, idősek otthona) energetikai korszerűsítése.	(4) Az alacsony szén- dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom 5.4. Intézkedések: Szociális ellátórendszer fejlesztése				
III. 7. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Szociális alapellátás fejlesztése	TOP 4.2.1-15	Szociális (idősek) és gyermekvédelmi intézmények alapellátást biztosító intézmények felújítása	(8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése. (9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem. (10) Az oktatásba, a kézségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	A támogatott intézményekben ellátásban részesülő időskorúak száma (fő). Támogatásból felújított, épített épületek száma (db)

Már elnyert források a településhez köthetően:

Projekt neve	Projekt leírása	Projektmegvalósítás időszaka	Elnyert összeg
TOP-1.4.1-15 „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közzolgáltatások fejlesztésével”	Bölcsőde és óvoda felújítása, bölcsődei és óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása	2016.08.01-2018.07.31	170.000.000.-Ft
TOP-3.1.1-15 „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés”	Települési közlekedésfejlesztés, kerékpárút építése, parkoló kialakítása.	2016.11.01-2018.12.31	197.000.000.- Ft

5.3.4. Jászalsószentgyörgy

5.3.4.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

A Jászapáti Járás 4. legnépesebb települése, lakosainak száma 3.288 fő. A település tagja a Jászsági Önkormányzatok Szövetségének, a REGIO-KOM Térségi Kommunális Szolgáltató Társulásnak. A község alapfokú intézményellátottsága megfelelőnek mondható, a megye falvainak átlaga körüli, rendelkezik az alapellátáshoz szükséges intézményekkel. A közép- és felsőfokú intézményellátást Jászapáti, Jászberény és Szolnok biztosítja. A településen megtalálhatóak mind az –igazgatási, -társadalmi, -művelődési, -nevelési, -oktatási, -szociális, egészségvédelmi, -sportolási, -kereskedelmi, -ellátó és szolgáltató intézmények. A településen hagyományai vannak a mezőgazdaságnak, de az elmúlt években felívelőben van a turizmus is. Az Erzsébet Malom, a Vadas Vendégház, valamint a Lovas Centrum és Magyar Udvar desztinációk alkotta turisztikai attrakció 2017-ben elnyerte a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés Turisztikai díját.

5.3.4.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom 5.4. Intézkedések: Szociális ellátórendszer fejlesztése				
III. 1. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Gyermekintézmények fejlesztése	TOP 1.4.1-15	Bölcsőde és óvoda felújítása, bölcsődei és óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása	(8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése. (9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem. (10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	A támogatott intézményekben a bölcsődei/családi napköziben részesülő gyermekek száma (fő). Támogatásból felújított, épített épületek száma (db).
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése 4.2. Intézkedés: Integrált víz- és tájgazdálkodási programok				
	TOP 2.1.3-15	Belvíz	(6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.	Támogatásból kiépített/felújított vízelvezető árkok, csatornák hossza (km).
Megyei prioritás megnevezése: Közlekedésfejlesztés 2.3. Intézkedés: Fenntartható közlekedés feltételeinek megteremtése				

III. 4. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja - Települési közlekedésfejlesztés	TOP 3.1.1-15	Települési közlekedésfejlesztés, kerékpárút építése, parkoló kialakítása	(3) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	Megépített kerékpárutak hossza (km) Fejlesztett városi, helyi tömegközlekedéssel érintett lakosság száma (fő)
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése 4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	A település közintézményeinek villamos energia ellátása megújuló energiaforrásból (napelem)	(3) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)

Már elnyert források a településhez köthetően:

Projekt neve	Projekt leírása	Projektmegvalósítás időszaka	Elnyert összeg
TOP-1.4.1-15 „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével”	Jászsószentgyörgy Község Önkormányzat: „Óvodai férőhelyek bővítése, és színvonalának fejlesztése, illetve óvodai épület felújítása.”.	2016.10.01-2018.06.30	45.000.000.-Ft
TOP-3.1.1-16 "Fenntartható települési közlekedésfejlesztés"	Jászsószentgyörgy Község Önkormányzata: „Települési közlekedésfejlesztés, kerékpárút építése, parkoló kialakítása.”	2016.09.01-2017.12.31	150.000.000.-Ft

5.3.5. Jánoshida

5.3.5.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

Jánoshida Jász-Nagykun-Szolnok Megyében, a Jászság déli részén fekvő község, a legtöbb Zagyva menti településtől eltérően a folyó jobb partján helyezkedik el, annak a Tiszába torkollásától 36 km-re, Szolnok és Jászberény között. Lakosainak száma a KSH 2016-os adatai alapján 2394 fő.

A község legjelentősebb foglalkoztatói a közigazgatás (települési önkormányzat), az oktatás, nevelés (óvoda, általános iskola), valamint a mezőgazdaság és az építőipar területén prosperálnak. Jánoshida a Zagyva folyó partján helyezkedik el, a kistérség turisztikai célú kihasználtsága mindazonáltal alacsony, az abban rejlő potenciál kiaknázása még várat magára, bár kétségtelen jelei vannak a szárnyait bontogató falusi turizmus attribútumainak (Gréta Vendégház és Fogadó, Premontrei Rendház). Jelentős a munkahelyeikre naponta ingázó lakosok száma, döntően Jászberény ipari foglalkoztatóinak (Electrolux Kft., Jász-Plasztik Kft., Aprítógépgyár) állásaiban.

További jelentős foglalkoztatók a településen:

- Acrol Hungary Kft.
- Az 1996-ban alakult vállalkozás közel 50 főt foglalkoztat a településen, profilja: háti- és kézitáskák készítése, cím: Jánoshida, Fő út 25-33.
- ADB-PRO Informatikai Kft.
- Az egyedi szoftvertermékek fejlesztésével foglalkozó vállalkozás jánoshidai székhellyel, jászberényi telephellyel működik, cím: Jánoshida, Boldogházi út 28.
- Karitaszolg 991 Kft.
- 1994 óta csökkent munkaképességűeket foglalkoztató vállalkozás, mely fő profilja: nyomdai munkák, jelenleg 37 főt foglalkoztat a cég. Cím: Jánoshida, Liszt Ferenc út 1.
- Turm Kft.
- Építőipari vállalkozás. cím: Jánoshida, Boldogházi utca 5.
- Jász-Terra Kft.
- Építőipari vállalkozás. A cég közel 30 főt foglalkoztat a településről és a környékből. Cím: Jánoshida, Fő út 72/A.

5.3.5.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Gazdaságfejlesztés 1.4. intézkedés: A megye gazdaságát és vonzerejét erősítő turisztikai fejlesztések				
III. 3. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Turizmusfejlesztés	TOP 1.2.1-15	Régészeti és néprajzi skanzen létrehozása, tájház felújítása, helytörténeti kiállítás épületének felújítása	(3) A kkv-k versenyképességének fokozása. (8) A foglalkoztatás és munkavállalói mobilitás ösztönzése. (10) Az oktatás, a készségek és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	Támogatott turisztikai attrakciók száma (db) Fejlesztésben érintett terület nagysága (nm ²)

5.3.6. Alattyán

5.3.6.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

Alattyán Szolnoktól 34 km-re északra, Jászberénytől 13 km-re délkeletre, Jászapátitól délnyugatra a Zagyva bal partján, a folyó egyik kanyarulatában fekszik. A 32-es főúton közelíthető meg, Szolnok irányából Jászsószentgyörgyön és Jánoshidán, Jászberényből Jászteleken keresztül. Teljes területe sík, lakosainak száma a KSH 2016-os adatai alapján 2.025 fő.

A falu honfoglalás kori, korai település. Egykori tulajdonosának a Kürt-Gyarmat törzs egyik nemzetségfőjének nevét viseli, melynek jelentése: hős sólyom. Későbbi tulajdonosai kisnemesi családok, majd a premontrei rend volt. A falu a török hódoltság idején is népes település volt. Az itt élő emberek földművelésből és állattenyésztésből éltek, a vidék remek természeti adottságokkal rendelkezett, ami a gazdának és családjának igen jó megélhetést adott.

A legjelentősebb vállalkozás a településen a SEI Interconnect Products Kft. 130 főt foglalkoztató üzeme, a település vonzáskörzetében több üzem és gyár is működik, ahol jó eséllyel el lehet helyezkedni (pl: Metálpaszt Kft., Jásztelek). A lakosságszám vonatkozásában a hosszú időn át történő fogyatkozás jellemző. A községben egy általános iskola egy könyvtár és egy művelődési ház működik. Szabadidős programokat a sportpályán rendeznek.

5.3.6.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom 5.4. Intézkedések: Szociális ellátórendszer fejlesztése				
III. 1. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Gyermekintézmények fejlesztése	TOP 1.4.1-15	Bölcsőde és óvoda felújítása, bölcsődei és óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása	(8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése. (9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem. (10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	A támogatott intézményekben a bölcsődei/családi napköziben részesülő gyermekek száma (fő). Támogatásból felújított, épített épületek száma (db).
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése 4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	Intézmények (óvoda, iskola, polgármesteri hivatal, egészségház, művelődési ház, idősek otthona) energetikai korszerűsítése.	(4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom 5.3. Intézkedések: A lakosság egészségi állapotának javulását szolgáló eszközrendszer fejlesztése				
III. 6. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Egészségügyi alapellátás fejlesztése	TOP 4.1.1-15	Egészségügyi intézményekben az alapellátás (fogorvosi) fejlesztése, az alapellátást biztosító intézmények felújítása.	(9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.	Támogatott egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevők száma (fő). Felújított rendelők és egyéb egészségügyi intézmények száma (db).

Már elnyert források a településhez köthetően:

Projekt neve	Projekt leírása	Projektmegvalósítás időszaka	Elnyert összeg
TOP-1.4.1-15 „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével”	Alattyán Község Önkormányzata: „A településen az óvoda felújítása, és óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása.”	2016.08.01-2018.07.31	25.000.000.-Ft

5.3.7. Jászdózsa

5.3.7.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

A község a Jászság Heves megyével határos vidéken a Tarna folyó két partján helyezkedik el. Lakosainak száma: 2.160 fő. Jászdózsa község népessége az elmúlt évtizedben lassan csökkenő tendenciát mutat. A népesség fogyásának elsődleges oka az alacsony és csökkenő születési arány. A népesség korösszetétele is megváltozott az elmúlt évtizedekben, elmondható, hogy a 0-14 évesek aránya csökken, még a 60 éven felüliek aránya stagnál. Az utóbbi öt évben az öregedési index 130 % fölött van, vagyis a település fokozatosan elöregszik.

A településen döntően mezőgazdasági tevékenységet folytató családi vállalkozások vannak jelen. A legjelentősebb foglalkoztató a településen a Tarnamenti 2000 Zrt, melynek átlagos állományi létszáma 29 fő. A vállalkozás mezőgazdasági tevékenységgel, és élelmiszeripari termékek előállításával foglalkozik.

5.3.7.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

A településen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja keretén belül megvalósítani kívánt projektek 2014-2020 között:

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Esélyteremtő, befogadó, egészséges társadalom 5.3. Intézkedések: A lakosság egészségi állapotának javulását szolgáló eszközrendszer fejlesztése				
III. 6. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Egészségügyi alapellátás fejlesztése	TOP 4.1.1-15	Egészségügyi intézményekben az alapellátás (fogorvosi) fejlesztése, az alapellátást biztosító intézmények felújítása.	(9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.	Támogatott egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevők száma (fő). Felújított rendelők és egyéb egészségügyi intézmények száma (db).

5.3.8. Jászszentandrás

5.3.8.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

A település mezőgazdasági jellegű község, amely 206 ha belterülettel, és 4.227 ha külterülettel rendelkezik. Jászszentandrás lakóinak száma 2.411 fő, amelyből 18 év alatti 328 fő, 17-59 közötti 1.381 fő, 60 év feletti 779 fő. A lakosság aktív dolgozóinak egy része ingázóként a környék nagyobb településein (Jászberény, Jászfényszaru, Visonta stb.), azok üzemeiben dolgozik.

A '90-es évektől gyarapodott a vállalkozások száma jelenleg 33 kereskedelmi, 10 vendéglátó ipari, 71 szolgáltatást végző, 13 ipari tevékenységet folytató, 14 mezőgazdasági vállalkozás és 6 egyéb vállalkozás. Továbbá 63 mezőgazdasági őstermelő rendelkezik igazolvánnyal. Összesen: 210 vállalkozás.

Jelenleg a növénytermesztés a fő mezőgazdasági tevékenysége a településnek, jelentős a gabonaféléken kívül a dinnye-, kukorica-, illetve a szőlő- és gyümölcstermesztés. Ezen kívül külterület jelentős részén erdőgazdálkodás folyik. Állattartás szempontjából a családi gazdálkodásban tenyésztett szarvasmarha, sertés és baromfi a jelentős.

A község infrastruktúrája fejlett, a 31-es számú út jelenti a fő közlekedési irányt, illetve a 3228j számú út, amely összeköti Jászszentandrást Jászapátival. Vasútvonal nem halad át a falun, legközelebbi vasútállomás 10 km-re (Jászapáti) és 11 km-re (Heves) van.

A község ún. tanyás kistérség, még ma is sokan élnek külterületi ingatlanokon. Jelentős a turizmus és – ezzel párhuzamosan – számottevő a főként Hollandiából a községbe települő lakosok száma. A legnagyobb foglalkoztató a községben az Önkormányzat, mely a hely termálfürdő üzemeltetőjeként szezonális jelleggel sok helybelinek ad munkát. Emellett a mezőgazdaságban dolgoznak a legtöbben, jelentős számú a naponta ingázó lakos a faluban.

A község rendelkezik óvodával és általános iskolával, melyek jásziványi és jászapáti gyermekeket is fogadnak.

5.3.8.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Gazdaságfejlesztés 5.4. Intézkedések: Szociális ellátórendszer fejlesztése				
	TOP 1.4.1-15	Helyi gazdaság fejlesztése	(3) A kkv-k versenyképességének fejlesztése	
Megyei prioritás megnevezése: Közlekedésfejlesztés 2.3. Intézkedés: Fenntartható közlekedés feltételeinek megteremtése				
III. 4. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja - Települési közlekedésfejlesztés	TOP 3.1.1-15	Települési közlekedésfejlesztés, kerékpárút építése, parkoló kialakítása	(4) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz	Megépített kerékpárutak hossza (km) Fejlesztett városi, helyi tömegközlekedéssel

			való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	érintett lakosság száma (fő)
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése 4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	A település közintézményeinek villamos energia ellátása megújuló energiaforrásból (napelem)	(4)Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5)Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)

Már elnyert források a településhez köthetően:

Projekt neve	Projekt leírása	Projektmegvalósítás időszaka	Elnyert összeg
TOP-3.1.1-16 "Fenntartható települési közlekedésfejlesztés"	Jászszentandrás Község Önkormányzata: „Települési közlekedésfejlesztés, kerékpárút építése, parkoló kialakítása.”	2016.09.01-2017.12.31	74.999.704.-Ft

5.3.9. Jászivány

5.3.9.1. A település stratégiai elképzelései, céljai

Jászivány a Jászság legkisebb lélekszámú települése, lakosainak száma mindössze 356 fő. A falu közigazgatásilag sokáig Jászapátihoz tartozott. A település legnagyobb foglalkoztatója az Önkormányzat, mely közfoglalkoztatóként számos értékteremtő projektet indított az elmúlt években, pl. rackajuh tenyésztés, népi agyagtermékek előállítása.

Vállalkozási tevékenység csak kis mértékben van jelen a település életében, mely többnyire mezőgazdasági jellegű (állattenyésztés és növénytermesztés). Az egyik legnagyobb mezőgazdasági vállalkozás, a Jászapáti 2000 Mezőgazdasági ZRt. több helyi lakosnak biztosít munkahelyet a község

külterületén található, ún. „Görbe – majorban” működő juhtelepen, valamint a település belső határában lévő szarvasmarha – hizlalo telepen.

A faluban iskola és óvoda - az alacsony gyermeklétszám miatt – 2007-ben bezárásra került, a gyermekek Jászszentandrás és Jászapáti intézményeiben tanulnak. A falu három turisztikai szálláshellyel rendelkezik: Hadoka Tanya, Maci Tanya, Turul Vendégház, forgalmuk felfutóban van.

5.3.9.2. Tervezett települési fejlesztések, beruházások

Intézkedés megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Kapcsolódó EU-tematikus célkitűzés	Kapcsolódó eredmény és output indikátorok
Megyei prioritás megnevezése: Környezeti erőforrások hatékony megőrzése 4.1. intézkedés: Zöldgazdaság feltételeinek megteremtése				
III. 5. Jászapáti Járás Fejlesztési Részprogramja – Energetikai fejlesztések	TOP 3.2.1-15	A település közintézményeinek villamos energia ellátása megújuló energiaforrásból (napelem)	(3) Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás (5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása (8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A fejlesztéssel közvetlenül érintett épületek, építmények száma (db). A fejlesztés eredményeként megtakarított energiamennyiség (PJ/év) A jobb energiafogyasztási besorolással rendelkező önkormányzati ingatlanok száma (db)

5.4. Indikatív forrástérkép

A stratégia indikatív forrástérképében meghatározásra kerülnek azok a potenciális források, amelyek az egyes (Akciótervben részletezett) eszközök megvalósításának finanszírozásához hozzá tudnak járulni:

INDIKATÍV FORRÁSTÉRKÉP			
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program			
Konstrukció	Felhívás címe	Konstrukció	Felhívás címe
GINOP-1.2.1-14	"Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásának bővítése"	GINOP-2.1.2-8.1.4-16	"Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében"
GINOP-1.2.1-15	"Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásának bővítése"	GINOP-3.1.2-8.2.4-16	"Az infokommunikációs ágazatban működő mikro-, kis- és középvállalkozások által előállított termékek és szolgáltatások piacosításának, nemzetközi piacokra való belépésének támogatása"
GINOP-1.2.1-16	"Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásának bővítése"	GINOP-3.2.2-8.2.4-16	"Vállalati komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések, felhőalapú online üzleti szolgáltatások terjesztésének támogatása"
GINOP-1.2.2-15	Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	GINOP-5.1.4-17	"Tranzitfoglalkoztatási programok támogatása"
GINOP-1.2.2-16	"Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása"	GINOP-5.1.5-16	"Nem állami szervezetek munkaerő-piaci szolgáltatásainak támogatása"
GINOP-1.2.4-16	"Ipari parkok fejlesztése"	GINOP-5.2.3.-16	"Fiatalok vállalkozóvá válása - Vállalkozás indítási költségeinek támogatása"
GINOP-5.3.2-16	"A rugalmas foglalkoztatás elterjesztése a konvergencia régiókban - Rugalmas, családbarát foglalkoztatási módszerek bevezetése a munkáltatóknál"	GINOP-5.2.4-16	"Gyakornoki program pályakezdők támogatására"
GINOP-5.3.6-17	"Vállalati felelősségvállalás ösztönzése és állásfeltárás"	GINOP-5.3.4-16	"A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése"
GINOP-6.1.5-17	"Munkahelyi képzések támogatása nagyvállalatok munkavállalói számára"	GINOP-5.3.8-17	"Munkahelyi bölcsődék létrehozásának támogatása"
GINOP-6.1.6-17	"Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára"	GINOP-6.2.4-VEKOP/16	"A 21. századi szakképzés és felnőttképzés minőségének, valamint tartalmának fejlesztése"
GINOP-1.2.3.-8.3.4-16	"Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében"	GINOP-8.3.1-16	"Mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése célú Hitelprogram"
GINOP-1.3.3-16	"Beszállító mikro-, kis- és középvállalkozások és beszállítói integrátorok támogatása"		

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program		Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program	
Konstrukció	Felhívás címe	Konstrukció	Felhívás címe
TOP-1.1.2-16	"Incubátorházak fejlesztése"	EFOP-1.1.1-15 -	"Megváltozott munkaképességű emberek támogatása"
TOP-1.1.1-16	"Ipari parkok, iparterületek fejlesztése"	EFOP-1.1.2-16	"Nő az esély - képzés és foglalkoztatás"
TOP-1.4.1-16	"A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével"	EFOP-1.1.3-17	"Nő az esély – foglalkoztatás"
TOP-1.2.1-16	"Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés"	EFOP-1.1.7-17	"Hátrányos helyzetű személyek munkaerő-piaci integrációjának segítése helyi eszközökkel"
TOP-2.1.2-16	"Zöld város kialakítása"	EFOP-1.3.2-16	"Felzárkózási mentorhálózat fejlesztése"
TOP-3.1.1-16	"Fenntartható települési közlekedésfejlesztés"	EFOP-1.5.2-16	"Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben"
TOP-1.1.3-16	"Helyi gazdaságfejlesztés"	EFOP-1.5.3-16	"Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek"
TOP-1.3.1-16	"Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés"	EFOP-1.6.1-VEOP/16	"Felzárkózási együttműködések támogatása"
TOP-5.1.2-15	"Helyi foglalkoztatási együttműködések"	EFOP-3.8.2-16	"Szociális humán erőforrás fejlesztése"

Vidékfejlesztési Operatív Program			
Konstrukció	Felhívás címe	Konstrukció	Felhívás címe
VP3-4.2.1-15	"Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban"	VP6-6.2.1-16	"Nem mezőgazdasági tevékenységek elindításának támogatása - Mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja, mikro vállalkozás indítása"
VP1-1.1.1-17	"Agrárgazdasági képzések és felkészítő tréningek"	VP6-6.4.1-16	"Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása"

6. A foglalkoztatási stratégia prioritásai, intézkedései

Jelen stratégia tervezése során célszerű volt alkalmazkodni a megyei és a beavatkozási területen rendelkezésre álló különböző szintű település- vagy gazdaságfejlesztési stratégiákhoz, valamint indokolt volt a jövőbe tekinteni, különös figyelemmel a napjainkban zajló gazdasági-, társadalmi folyamatokra. Alapvető, hogy a Járás foglalkoztatás-fejlesztési céljai között olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítása jelenjen meg hangsúlyosan, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel is biztosítva a megye járásaiban a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását és folyamatos rendelkezésre állását mind a közjövőben, mind pedig hosszabb távon. Mindez a képzési, átképzési programok újratervezését is szükségessé, indokoltá teszi.

Végső soron gazdasági-, és társadalmi célkitűzés, hogy a mostani reaktív munkaerő-piaci beavatkozások proaktívvá váljanak. A több évtizede megcsontosodott, alacsony képzettségű, gyenge hozzáadott értékű ipari- és főként mezőgazdasági termelő struktúrát átalakítva, a magasan képzett, új kompetenciákkal bíró munkavállalók piacát megteremtve a vállalkozó szellemű, innovatív helyi gazdaság és társadalom kialakítása elérhetővé válnak.

A szekunder jellegű kutatások alapján kijelenthetjük, hogy a járás átfogó stratégiai céljai az alábbiak:

1. Helyi foglalkoztatási együttműködések kialakítása a munkaerőpiac szereplői közötti együttműködés ösztönzése.
2. A meglévő munkahelyek megtartása, valamint új álláshelyek kialakításának támogatása.
3. Az új munkahelyek létrehozásához szükséges munkaerő kínálat biztosítása célzott programokkal.
4. A munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodó szakképzési programok kialakítása.
5. Igényekhez igazodó munkaerő kínálat biztosítása a térség foglalkoztatói számára.
6. Hátrányos helyzetű csoportok nyílt munkaerő-piacon történő elhelyezkedésének ösztönzése.
7. Hosszú távú foglalkoztatási stratégia kidolgozása és megvalósítása.

A megjelölt átfogó célok nem képeznek élesen elkülönülő részterületeket, együtt alkotják azt az egységet, amely a jövőkép megvalósítását segíti. A beavatkozási terület, azaz Jászapáti Járás fejlesztési szemléletében az integrált megközelítésmód, területi különbségek mérséklése, a jövőorientáltság, a fenntarthatóság, valamint a munkaerő-piaci szereplők összefogása kap vezető szerepet. Az átfogó célok a foglalkoztatáson keresztül minden érintett szereplőt megszólítanak. A gazdasági-, társadalmi szférák, szektorok és a munkaerő-piaci szereplők közötti együttműködésen alapuló fejlesztési szemlélet és tevékenységek egyben biztosítják a gazdasági és társadalmi előnyök elérhetőségét is.

A Paktum operatív céljai:

Operatív célok
✓ Álláskereső hátrányos helyzetűek és inaktívak munkaerő-piaci integrációjának és foglalkoztatásának elősegítése
✓ Képzések lebonyolítása
✓ Széleskörű partnerség kialakítása az igények, tevékenységek, kezdeményezések összehangolása
✓ Munkaerő kereslet és kínálat összehangolása
✓ A foglalkoztatás elősegítése
✓ Kommunikáció erősítése a térségi szereplők között
✓ Foglalkoztatási együttműködések fejlesztése közös célok, prioritások megfogalmazásával

A Járási Foglalkoztatási Stratégiának tartalmaznia kell az esélyegyenlőségre és a fenntarthatóságra vonatkozó elképzeléseket a megvalósítók részéről:

Esélyegyenlőség:

- ✓ **Mindenki számára elérhető szolgáltatások:** Jászapáti Járás Foglalkoztatási Stratégiája elősegíti, hogy az erőforrások felhasználása felelősségteljesen, és fenntartható módon történjen úgy, hogy az bárki számára egyenlő eséllyel legyen elérhető. A Járásban élő álláskeresők, inaktívak, munkavállalók és foglalkoztatók érdekeit összehangoltan szolgálja.

- ✓ **Társadalmi méltányosság:** Jelen stratégia hozzájárul a szegénység és a szegregáció leküzdéséhez, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, nemzetiségek és kisebbségi közösségek felzárkózásához, munkaerő-piaci integrációjához.
- ✓ **Tudás- és információalapú fejlesztés:** Jelen stratégia elősegíti a járásban élő tanulók és dolgozók képzését, képzettségi szintjük emelését. Hozzáférésüket segíti az információkhoz és a tudáshoz, elősegíti a tudás-transzfer és a kompetencia-fejlesztő szolgáltatások kiépítését, fejlesztését. A program során a célcsoport értékes és hasznos, gyakorlatban is jól alkalmazható tudással gazdagodik.
- ✓ **Közösségépítés:** Jelen stratégia elősegíti, hogy a helyi közösségek tagjai kialakítsák, újrafogalmazzák, megvalósítsák saját jövőképüket, küldetésüket, megerősítsék identitásukat, továbbá támogatja a helyi gazdaság és a helyi identitás kialakulását. A megvalósuló oktatások során az egyének szükségszerűen közösséggé formálódnak. Közös feladataik, céljaik, közös problémáik lesznek, amelyek egy jelentős részét együtt élnek meg, együtt oldanak meg. A közösen megélt élmények, szerzett tapasztalatok pedig vitathatatlanul tartós közösségformáló erővel bírnak.
- ✓ **Szolidaritás, együttműködés:** Jelen stratégia elősegíti az egyes szektorok (önkormányzati, vállalati, nonprofit) képviselőinek egymás közötti, valamint a helyi társadalommal való kapcsolatának javítását, kooperációs képességét.
- ✓ **Generációk közötti együttműködés:** Jelen stratégia megvalósítása során hangsúlyt kell fektetni az egyes generációk közötti kommunikációra és együttműködésre, különösen a munkahelyen belüli generációs konfliktusok kezelése tekintetében, de emellett az egyes programelemek során véletlenszerűen összekerülő eltérő generációk közötti nézet- és értékrendbeli különbségek kezelésére is. A célok elérése érdekében óhatatlan a generációk közötti együttműködés, hiszen egy, mindenki számára azonos cél elérése érdekében vesznek részt a projektben.

Fenntarthatóság:

- ✓ **Hozzájárulás a helyi fenntarthatósághoz:** Jelen stratégia azzal járul hozzá a helyi fenntarthatósághoz, hogy beavatkozásai nyomán az erőforrás-gazdálkodás koncentráliódik, a munkavállalók utazási terhe csökken, a helyi foglalkoztatás fokozódik, így egyben a környezeti erőforrások hatékony felhasználása fokozódik. Emellett erősödik a szülőföldhöz való kötődés a helyben, térségben történő foglalkoztatás által, amely szintén a fenntarthatóság javulását eredményezi.
- ✓ **Hozzájárulás a kultúra és a hagyományok sokféleségének megőrzéséhez:** Jelen stratégia intézkedései elősegítik a kultúra és a hagyományok sokféleségének megőrzését, biztosítják a helyi közösségek, helyi termékek és szolgáltatások fennmaradását. A munkába álló korábbi álláskereső magasabb jövedelmet realizálnak havonta, így abból könnyebben és jelentősebb összegek erejéig fordíthatnak kulturális jellegű kiadások fedezetére, valamint magasabb minőségű élelmiszerekre helyi termékekre.
- ✓ **A globális éghajlatváltozás mérsékléséhez való hozzájárulás:** Jelen stratégia vonatkozásában nem releváns.

- ✓ **Ágazati integráció:** Jelen stratégia és beavatkozásai elősegítik a fenntartható oktatáspolitikát, fenntartható energiapolitika és fenntartható településfejlesztés, valamint az innovatív szociális szolgáltatások érvényre juttatását.
- ✓ **Újrahasznosítás:** Jelen stratégia nyomán megvalósuló intézkedéseknek és projekteknek elő kell segíteniük a melléktermékek újrahasznosítását.

A Foglalkoztatási Stratégia innovatív elemei:

Jászapáti Járás Foglalkoztatási Stratégiájának legfontosabb innovációja, hogy a korábbi munkaerő-piaci fejlesztési programokkal ellentétben olyan víziót tűzött ki maga elé célul, mely a járás gazdasági szerkezetének átalakításához történő hozzájárulásból indul ki, az elmaradt gazdasági szerkezetváltás és a megkésett tudás-intenzív beruházások mellett áll ki a magas hozzáadott érték járási előállításának fokozása és a társadalmi jólét növelése, a társadalmi felzárkóztatás elősegítése érdekében. További innovációs elem, hogy míg az elmúlt évtizedben a foglalkoztatási programok a hátrányos helyzetű álláskeresőkre koncentrált kínálatorientált megközelítést alkalmaztak szinte kizárólagosan, addig jelen stratégia fordított irányú. Alapvetően a vállalkozói, foglalkoztatói igényekből – vagyis a keresleti oldal elvárásaiból – indul ki (kereslet-orientált projekt) a rövid távú beavatkozások tervezése során. A stratégia a foglalkoztatás ösztönzése mellett elsősorban a gazdaság fejlesztését szolgálja a megfelelő humán erőforrás biztosításával, a kulcskompetenciák fejlesztésével, a beruházás-ösztönzéssel. A térségben érintett, és a projektben részt vevő vállalkozói kört emellett befektetés ösztönző információkkal is igyekszik ellátni, így különösen: pályázati lehetőségekkel kapcsolatos tanácsadás, potenciális befektetők felkutatása és a velük való találkozás elősegítése, fejlesztések összehangolása, stratégiák, támogatások becsatornázása.

A munkaerő-piacon meglévő tartalékok felmérése ugyancsak előremutató elem, hiszen a projekt kezdetétől egyéni fejlesztési tervek alapján történik meg a résztvevő potenciális munkavállalók képességeinek, egyéni élethelyzetüknek, erőforrásaiknak, és meglévő kapcsolataiknak, tudásuknak a feltérképezése. Elemzésre kerül a munkavállalók pszichés, mentális, és egészségi állapota, az egyes motivációk, vagy éppen a motiválatlanság háttere, a különféle korábbi munkatapasztalatok, a jövőre vonatkozó egyéni elképzelések. Ebből következően az egyes képzések, egyéni foglalkozások valóban a megfelelő személyekre szabottan, a majdani foglalkoztatói igényeknek való megfeleltetés pedig a lehető legpontosabban tud megvalósulni.

A típuszerű képzések helyett ilyenformán sokkal inkább egyénre szabott foglalkozások fognak megvalósulni. A tudás elsajátításán és a képességek fejlesztésén túl a program során figyelmet fordítunk a pszicho-szociális megerősítésre, az álláskeresői készségek elsajátítására. Emellett pályorientációs tanácsadás, képzésbe szervezés, kommunikációs- és konfliktuskezelési készségek fejlesztése, mentálhigiénés tanácsadás, valamint a szociális problémák személyre szabott kezelése is megvalósul.

A paktum látja, és értékeli a tömeg mögött az embert. Ekként a társadalmi integráció elősegítése érdekében egészségügyi-, szociális-, és mentális állapotot javító reszocializáció elősegítése, pszichológiai megerősítés és tanácsadás, illetve a kapcsolatépítés is kiemelt fontosságú célok.

A munkavállalói szerepre történő felkészítés érdekében pályaaorientáció, munkatanácsadás, álláskeresési technikák, munkamotiváció erősítése, munkaerő-piaci ismeretek, szakmákkal való ismerkedés, valamint a munkáltatói igények és elvárások megismerése is a paktum részét képezi.

Foglalkoztatási Stratégiánk innovatív értéke továbbá a járási (azon belül települési) szintű megközelítés. Jelen stratégiának az is a célja, hogy a járás települései együtt lehessenek sikeresek a foglalkoztatási problémákra adott adekvát válaszok megfogalmazásában. Ezen túlmenően a paktumszervezet tagjai összehangolt munkájuk eredményeként jelentős sikereket képesek elérni a paktum projekt keretében. Korábban ilyen szintű térségi összefogást nem tudott felmutatni egyetlen foglalkoztatást elősegítő projekt sem. A paktum integrálja a járási foglalkoztatási partnerség céljait, kezdeményezéseit, az eszközök tekintetében nem elégszik meg a jelenleg rendelkezésre álló források felhasználásával, hanem további célzott projekteket kíván generálni, más operatív programokhoz köthető, ám additív erőforrásokat is képes allokálni a célok elérése érdekében.

A Foglalkoztatási Stratégia prioritásai:

1. Munkaerő-piaci kínálat bővítése
2. Munkaerő-piaci kínálat utánpótlásának biztosítása
3. Munkáltatói kompetenciák fejlesztése
4. Munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása a helyi partnerségre alapozva

Az egyes prioritások megvalósítását az alábbi intézkedések segítik:

1. PRIORITÁS: MUNKAERŐ-PIACI KÍNÁLAT BŐVÍTÉSE	Munkaerő megtartását, térségbe vonzását elősegítő megoldások
	Hátrányos helyzetű munkanélküliek felkutatása, felkészítése, munkaerő-piaci reintegrációja
	Közfoglalkoztatás keretében dolgozók munkaerő-piacra történő belépésének támogatása
	Ingázók munkába járásának támogatása
	Kisgyermeket nevelők munkavállalási feltételeinek javítása
2. PRIORITÁS: MUNKAERŐ-PIACI KÍNÁLAT UTÁNPÓTLÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA	Munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzési rendszer kialakítása
	Pályaválasztási tanácsadás, szociális háttérszolgáltatások fejlesztése
	Szakképzés színvonalának javítása
3. PRIORITÁS: MUNKÁLTATÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	Befektetés ösztönzés, munkahely teremtés támogatása
	Foglalkoztatást elősegítő feltételek javítása, hálózat építés és hálózatfejlesztés
	Esélyteremtő kezdeményezések a hátrányos helyzetű rétegek munkába állítása érdekében
4. PRIORITÁS: MUNKAERŐ-PIACI KERESLET ÉS KÍNÁLAT ÖSSZEHANGOLÁSA A HELYI PARTNERSÉGRE ALAPOZVA	Partnerkapcsolatok élénkítése, fejlesztések, programok együttműködések keretében
	Az önkormányzatok gazdaságélénkítési célú, és foglalkoztatáspolitikai jellegű együttműködésének elősegítése
	Együttműködések megvalósulását támogató információs rendszer létrehozása és működtetése

8. Jövőkép és a stratégia céljai

8.1. Jövőkép

A Jászapáti Járás foglalkoztatási együttműködésében részt vevő szervezetek közösséget vállalnak Jász-Nagykun-Szolnok megye azonos értékeket valló partnerségi szerveződéseivel, annak érdekében, hogy a térségben megfogalmazódott célkitűzések, igények megvalósíthatóvá váljanak. Az eddig vázoltakból világosan látható, hogy a térség foglalkoztatási helyzete együttműködésért, közös gondolkodásért, cselekvésért kiált.

Magyarország Kormányának elképzelésével, valamint az Európai Unió EU 2020 Fejlesztési Stratégiájával, és kiemelten Jász-Nagykun-Szolnok megye Gazdasági és Fejlesztési Stratégiájával összhangban a cél:

Erőteljes elmozdulás a teljes foglalkoztatottság felé.

Minden munkaképes korú megyei polgár értékteremtő munkát, vagy társadalmilag hasznos tevékenységet végez.

Fentiekkel összhangban a járás foglalkoztatásának jövőképét a következők szerint határozzuk meg:

A Jászapáti Járás területén a meglévő szakképzett munkaerő-hiány, a munkanélküliség, a szakképzett munkaerő elvándorlása csökken, emellett folyamatossá válik az ideiglenesen, vagy tartósan elvándorolt lakosok visszaköltözése. A bővülő munkavállalási lehetőségek eredményeként erősödik a térség népességmegtartó képessége.

A helyi gazdaság versenyképessége a Jászság identitásának megőrzése mellett fenntarthatóan javul.

A hátrányos helyzetű álláskereső tartósan beilleszkedik a munka világába.

A szak- és felnőttképzési rendszer alkalmas és képes a munkáltatói igényeknek megfelelő munkaerő képzésére. A két szektor közötti együttműködés eredményes és tartós.

Alacsony a munkaerő-piacról kiszoruló inaktívak és a tartósan álláskereső aránya.

A széleskörű partnerségre épülő térségi szintű foglalkoztatási együttműködések biztosítják a szakmai alapját a jövőkép megvalósulásának.

8.2. A stratégia céljai

A Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum általános célkitűzése, hogy a járás foglalkoztatási helyzete javuljon, a vállalkozások igényeinek megfelelő számú és képzettségű munkavállaló álljon rendelkezésre és ez által a járás gazdasági növekedése biztosított legyen.

Az általános célokon túl az együttműködésben részt vevő szervezetek megfogalmazták specifikus céljaikat, melyek megvalósításán közösen munkálkodnak. A partnerség tudatosan törekszik arra, hogy a megyei szintű fejlesztéspolitikai elképzelésekkel való összhangot biztosítsa. Ezért célkitűzéseit a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája célrendszeréhez igazodóan jelölte ki. A 2017. február 28-án jóváhagyásra került dokumentum három stratégiai célt határozott meg a megye teljes területére vonatkozóan:

- S1 Foglalkoztathatóság növelése
- S2 Foglalkoztatás bővítés – vállalkozásfejlesztés
- S3 Foglalkoztatási Partnerség építése és fejlesztése

Az alábbi ábrán bemutatjuk, hogy a Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum specifikus célkitűzései miként szolgálják e stratégiai célok teljesülését:

A Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum specifikus célkitűzései

9. A végrehajtás intézményrendszere

A Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum Foglalkoztatási Stratégiájának elfogadásáért és végrehajtásáért – mint a járási munkaerőpiac társadalmi-, és gazdasági érdekképviselői szervek, valamint a község képviselőiből áll. A Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum Fóruma 2017. május 17-én alakult meg, és tartotta meg első egyeztető ülését. A működés szervezeti formájaként az együttműködési megállapodással létrehozott partnerségi forma megalakításáról döntött.

A Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum Fórumot alapító tagok a következők:

Szervezet	Vezető / Képviselő
Jász_Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat	Kovács Sándor
Jász-Nagykun Solnok Megyei Kormányhivatal	Dr. Kállai Mária
Jászapáti Városi Önkormányzat	Farkas Ferenc
Jászkisér Városi Önkormányzat *	Lukácsi György
Jászládány Nagyközségi Önkormányzat	Bertalanné Drávucz Katalin
Jászsószyentgyörgy Községi Önkormányzat	Szarvák Imre
Jánoshida Községi Önkormányzat	Eszes Béla
Alattyán Községi Önkormányzat	Koczkás Gábor
Jászdózsa Községi Önkormányzat	Dr. Szerencsés István
Jászszentandrás Községi Önkormányzat	Szabó László
Jászivány Községi Önkormányzat	Tari András
Jászapáti A Mi Városunk Alapítvány	Kalmár Rozália
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. Sziráki András
Jász – Plasztik Kft.	Kasza Lajos
Jászapáti 2000 Mg Zrt.	Lóczy Miklós
Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium	Mészárosné Drizner Rita Mária
Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Farkas Miklós
Jászapáti Szociális Szövetkezet	Urbán János
Jászinvest Zrt.	Berdó Zsuzsanna
Jászvági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete	Kalmár Rozália
Megaker Kft.	Borbás Ottó
Radius Signage Kft.	Borbás Ferenc
Téba Tűzép vállalkozás	Szöllősi Zoltán egyéni vállalkozó
V-Kristály '95 Kft.	Vágó Csaba

**Az önkormányzat csatlakozása folyamatban van.*

A végrehajtásért a legfelsőbb irányítás, az ún. irányító csoport felel szakmailag.

Az irányító csoport tagjai:

- Jászapáti Városi Önkormányzat képviseletében: Farkas Ferenc polgármester, az Irányító Csoport Elnöke

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal képviselőjében: Dr. Kállai Mária kormány megbízott, az Irányító Csoport alelnöke
- Jászapáti a Mi Városunk Alapítvány képviselőjében: Kalmár Rozália a kuratórium elnöke
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében: Dr. Sziráki András elnök, az Irányító Csoport alelnöke

Az irányító csoport feladatai:

- elfogadja a Helyi Foglalkoztatási Paktum éves munkaprogramját;
- koordinálja a munkaprogram megvalósítását az érintett szervezetek között;
- tájékoztatást nyújt a Paktum Szervezet ülésein az egyes programok teljesítéséről, valamint a következő időszak elképzeléseiről;
- jóváhagyja a Paktumiroda éves költségvetését és munkatervét;
- folyamatosan ellenőrzi a végrehajtás ütemét és értékeli a megvalósítást, a Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiát, munkaprogramot és projekt terveket, valamint a Paktumirodán keresztül irányítja az éves tervek megvalósítását;
- segíti a térségi partnerségi kapcsolatok megvalósulását.

A térségi és helyi szintű szereplők széles körű bevonása érdekében a paktum aláírói foglalkoztatási fórum, más néven Paktum Szervezet formában működnek. A fórumot az Irányító Csoport elnöke hívja össze egy évben minimum két alkalommal.

A Fórum az alábbi feladatokat látja el:

- Tájékoztatást nyújt a járás bármely gazdasági szereplőjének a foglalkoztatást érintő országos, megyei és helyi folyamatokról, szabályozásokról, a helyi foglalkoztatási stratégiáról
- Biztosítja a térségi munkaerő-piaci szereplők közötti információáramlást és a vélemények cseréjét az aktuális munkaerő-piaci és foglalkoztatási kihívásokhoz igazodó munkacsoportok felállításával és működtetésével;
- Részt vesz a helyi szervezetek és a lakosság tájékoztatásában a Paktumban folyó tevékenységről, eredményekről;
- Áttekinti a képzések, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtását, a képzett célcsoportok elhelyezkedési mutatóit és a bértámogatások nyújtását.

A Helyi Foglalkoztatási Paktum koordinációját a Jászapáti Városi Önkormányzat által felállított Paktumiroda látja el.

A szervezet alapelvei

A Jászapáti Járási Foglalkoztatási Paktum Fórum feladata a járás kiegyensúlyozott gazdasági és társadalmi fejlődésének segítése, az általános emberi életminőség javítása a munkaerőpiaci kihívások kezelésével.

A Fórum munkája során a települési- és járási fejlesztési tervek alapján, a vállalkozói, foglalkoztatói igényeket figyelembe véve, a munkaerőpiac keresleti oldalából kiindulva határozza meg a járás foglalkoztatás-fejlesztési prioritásait, programjait.

A Fórum munkáját a partnerségre, a gazdaságfejlesztésben és a minőségi foglalkoztatás bővítésben érintett szereplők bevonásával, a kölcsönös párbeszéd csatornáinak kialakításával és azok stabilizálásával, hosszú távú fenntartásával végzi.

A Fórum munkája során különös figyelmet fordít a fenntartható, innovatív vállalkozások humánerőforrás igényeinek kielégítésére, a szociális gazdaság tovább építésére, a foglalkoztatást és foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai és képzési szolgáltatások rendszerének kereslet-orientált kiépítésére.

Jászapáti Járása saját humánerőforrásait nem meghaladó mértékben igényel szakképzett munkaerőt, amely munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ adnak mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére.

A járás területén regisztrált álláskereső személyek és inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerőpiaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos egy olyan álláskeresői célcsoport jelenléte, akik önállóan, a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában. A járási humánerőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítása kell hogy kerüljön, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a járás egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulást.